

**Convenția Europeană pentru Protecția Animalelor Vertebrate
Utilizate în Experimente și alte Scopuri Științifice**
Strasbourg, 18.III.1986

Preambul

Reamintind că scopul Consiliului European este de a realiza o mai bună unitate între membrii săi și că statele membre ale Consiliului European, care au semnat această Convenție dorește să coopereze cu celelalte state în ceea ce privește protecția animalelor vii utilizate în experimente sau în alte scopuri științifice;

Recunoscând că omul are obligația morală de a respecta toate animalele și de a lua în considerație capacitatea acestora de suferință și memoria lor;

Acceptând în egală măsură că omul are nevoie, în căutările sale pentru dobândirea de cunoștințe în domeniul sănătății și siguranței, să folosească animale, în cazul în care acest lucru se face în condiții rezonabile, având ca rezultat o extindere a cunoștințelor sau orice alte beneficii pentru om sau animale, chiar în condițiile în care omul folosește aceste animale pentru hrană, îmbrăcăminte și ca animale de povară;

Încercând să limiteze folosirea animalelor în scopuri experimentale sau alte scopuri științifice, să caute înlocuirea acestor utilizări practice cu măsuri alternative și să încurajeze folosirea acestor măsuri alternative;

Dorind să adopte prevederi comune în scopul de a proteja animalele folosite în astfel de proceduri care pot cauza durere, suferință, disconfort sau răniri de durată și de a asigura, acolo unde acestea sunt inevitabile, o reducere la minimum;

Au convenit următoarele:

Partea I - Principii generale

Articolul 1

1. Această Convenție se aplică oricărora animale folosite sau care se intenționează a fi folosite în orice procedură experimentală științifică, acolo unde acea procedură poate cauza durere, suferință, disconfort sau răniri de durată.

2. În textul acestei Convenții :

- a. „animal”, dacă nu poate fi altfel calificat, reprezintă orice vertebrat viu, excludând omul, inclusiv formele larvare sau formele reproducătoare care pot trăi liber, dar excludând din această categorie alte forme fetale sau embrionare;
- b. „intenționat a fi folosit” înseamnă crescut sau păstrat în scopul de a fi vândut, înstrăinat sau folosit în orice proceduri experimentale sau științifice;
- c. „procedură” reprezintă orice folosire în scopuri experimentale sau științifice a unui animal, care îi poate cauza durere, suferință, disconfort sau răniri de durată, inclusiv orice desfășurare a unei acțiuni care intenționează sau este susceptibil să aibă rezultate în nașterea unui animal în oricare asemenea condiții, dar excludând cele mai puțin dureroase metode acceptate în practica modernă (acestea fiind metodele „umane”) de omorâre sau marcarea unui animal.

O procedură începe atunci când un animal este mai întâi pregătit pentru utilizarea lui și se încheie când nu se mai efectuează observații ulterioare (în scopul efectuării acelei proceduri); eliminarea durerii, suferinței, disconfortului sau rănirilor de durată prin folosirea cu succes a anesteziei sau analgeziei sau a altor metode care nu plasează animalul folosit în afara scopului acestei definiții;

- d. „persoană competentă” este orice persoană care este considerată de o Parte semnată a Convenției a fi competentă pe teritoriul său pentru a desfășura funcția descrisă în această Convenție;

- e. „autoritatea responsabilă” reprezintă, pe teritoriul unei Părți, orice autoritate, organism sau persoană desemnată pentru scopurile prezentei Convenții;
- f. „amplasament” reprezintă orice facilitate mobilă sau fixă, orice clădire, grup de clădiri sau orice alte incinte, inclusiv locurile care nu sunt în întregime împrejmuite sau acoperite;
- g. „amplasament pentru reproducere” reprezintă orice amplasament unde animalele sunt reproduse în scopul de a fi folosite în diferite proceduri;
- h. „amplasament de stocare” reprezintă orice amplasament, altul decât cel de reproducere, în care animalele sunt stocate în scopul de a fi folosite în diverse proceduri;
- i. „amplasament de folosință” reprezintă orice amplasament unde animalele sunt folosite în proceduri;
- j. „metodă umană de sacrificare” reprezintă sacrificarea unui animal cu un minim de suferință fizică și mentală, corespunzătoare speciei.

Articolul 2

O procedură poate fi realizată în unul sau mai multe dintre următoarele scopuri:

a.

i. evitarea sau prevenirea bolilor, îmbolnăvirilor sau altor anomalii, sau a efectelor lor, la om, animale vertebrate sau nevertebrate și plante, inclusiv producerea unor medicamente de calitate, eficiente și testate în condiții de siguranță sau a altor substanțe sau produse;

ii. diagnosticul sau tratamentul bolilor, îmbolnăvirilor sau a altor anomalii sau a efectelor acestora la om, animale vertebrate și nevertebrate sau plante;

b. detectarea, evaluarea, reglarea sau modificarea condițiilor fiziologice la om, animale vertebrate și nevertebrate sau plante;

c. protecția mediului;

d. cercetarea științifică;

e. educația și instruirea;

f. anchetele medico-legale.

Articolul 3

Fiecare Parte încearcă să urmeze toți pașii necesari pentru punerea în aplicare a prevederilor Convenției și să se asigure de existența unui sistem efectiv de control și supraveghere, cât mai rapid cu putință și în toate situațiile, într-o perioadă de cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentei Convenții.

Articolul 4

Nici o prevedere a Convenției nu afectează libertatea Părților de a adopta măsuri stricte de protecție a animalelor folosite în diverse proceduri sau măsuri de control și restricție a utilizării animalelor în diverse proceduri.

Partea II – Îngrijirea generală și acomodarea

Articolul 5

1. Oricărui animal care se folosește sau se intenționează a se folosi într-o procedură trebuie să-i fie asigurată acomodarea la condițiile de mediu, cel puțin un minim grad de libertate și mișcare, hrană, apă și îngrijire, potrivite pentru sănătatea și bunăstarea sa. Orice restricție față de măsurile prin care un animal poate să satisfacă propriile necesități fiziologice și de comportament trebuie să fie limitată cât mai rapid posibil. În implementarea acestor prevederi, atenția trebuie să fie

îndreptată asupra ghidului cu reguli de acomodare și îngrijire a animalelor, descris în Anexa A a acestei Convenții.

2. Condițiile de mediu în care fiecare animal este crescut, menținut sau folosit trebuie să fie verificate zilnic.
3. Bunăstarea și starea de sănătate a animalelor trebuie să fie observate suficient de atent și periodic pentru a preveni durerea sau suferința evitabile, disconfortul sau rănirea de durată.
4. Fiecare Parte trebuie să stabilească toate măsurile pentru a se asigura că orice defect sau suferință descoperite sunt corectate cât mai curând posibil.

Partea III – Modul de desfășurare al procedurii

Articolul 6

1. O procedură nu trebuie să vizeze unul din scopurile prezentate în Articolul 2 dacă există o altă metodă științifică satisfăcătoare, care să fie rezonabilă și disponibilă să fie folosită, care nu necesită folosirea animalului.
2. Fiecare Parte trebuie să încurajeze cercetarea științifică în sensul dezvoltării metodelor care pot furniza aceleiasi informații ca cele obținute prin proceduri.

Articolul 7

Când se execută o procedură trebuie să fie aleasă cu grijă specia, iar acolo unde este necesar, să fie exemplificată autoritatei responsabile; sa fie aleasă procedura astfel încât să fie selectată aceea care folosește un număr minim de animale, cauzându-le cât mai puțină durere, suferință, disconfort sau răni de durată și care este cea mai în măsură să furnizeze rezultate satisfăcătoare.

Articolul 8

O procedură trebuie să se execute sub anestezie locală sau analgezie sau prin alte metode desemnate să elimine cât mai rapid posibil durerea, suferința, disconfortul sau răniile de durată în situațiile în care:

- a. durerea cauzată prin procedură este mai mică decât efectele negative asupra animalelor pe care le-ar avea folosirea anesteziei sau analgeziei, sau
- b. folosirea anesteziei sau analgeziei este incompatibilă cu scopul procedurii. În asemenea situații trebuie să fie luate măsuri legislative și/sau administrative pentru a se asigura că asemenea proceduri sunt absolut necesare.

Articolul 9

1. În cazul în care este planificat ca o procedură să aibă ca subiect un animal și în această situație va avea sau va putea avea loc un experiment în care animalul va suferi o durere severă, procedura trebuie să fie declarată în mod specific și justificată sau special autorizată de către autoritatea responsabilă.
2. Măsurile legislative și/sau administrative potrivite trebuie să fie luate asigurându-se că procedura este absolut necesară. Aceste măsuri trebuie să includă:
 - o autorizație specială a autoritatii responsabile;
 - sau o declarație specială privind asemenea proceduri către autoritatile responsabile și acțiuni juridice și administrative ale acestei autorități dacă respectivă autoritate nu este satisfăcută în măsura în care procedura are o importanță suficientă pentru atingerea unor nevoi esențiale ale omului sau animalului, cuprinzând soluția problemelor științifice.

Articolul 10

Animalul folosit în timpul procedurii trebuie să fie manipulat astfel încât să se respecte prevederile Articolului 5, cu excepția cazurilor în care aceste prevederi sunt incompatibile cu obiectivele procedurii.

Articolul 11

1. La sfârșitul procedurii trebuie să se decidă dacă animalul trebuie să fie menținut în viață sau omorât prin metode „umane”. Un animal nu trebuie să fie păstrat în viață dacă nu mai poate fi recuperată starea normală de sănătate sau continuă să resimtă durere sau disconfort.
2. Decizia referitoare la paragraful 1 a acestui articol trebuie să fie luată de către o persoană competentă, în particular un medic veterinar, sau de către o altă persoană care, în acord cu prevederile Articolului 13, este responsabilă pentru, sau îndeplinește, procedura.
3. Când la sfârșitul unei proceduri:
 - a. un animal este menținut în viață, el trebuie să primească îngrijire corespunzătoare stării sale de sănătate, să fie pus sub observația unui medic veterinar sau a altei persoane competente și păstrat în condiții corespunzătoare cerințelor Articolului 5. Se poate renunța la condițiile prevăzute în acest subparagraf dacă în opinia unui medic veterinar animalul nu suferă;
 - b. un animal care nu este ținut în viață sau nu poate beneficia de prevederile Articolului 5 pentru buna sa stare de sănătate, va fi omorât printr-o metodă „umană” cât mai rapid posibil.
4. Un animal care a fost folosit într-o procedură ce a avut drept consecință o durere sau suferință severă, fără a ține seamă dacă anestezia sau analgezia a fost folosită, trebuie să fie folosit într-o procedură viitoare doar dacă și-a revenit la o stare bună de sănătate și o stare generală bună, în oricare din următoarele două situații:
 - a. procedura viitoare este una în care animalul este subiectul unei anestezii generale care se menține până când animalul este omorât sau
 - b. procedura viitoare va implica doar intervenții minore.

Articolul 12

În ciuda prevederilor acestei Convenții, acolo unde este necesar pentru proceduri efectuate în scopuri legitime, autoritatea responsabilă poate permite ca animalul în cauză să fie eliberat, asigurându-se de faptul că s-au luat măsuri privind o atenție maximă pentru siguranța și bunăstarea animalului. Procedurile care implică eliberarea animalului nu vor fi permise decât în scopuri educaționale și de instruire.

Partea IV – Autorizarea

Articolul 13

O procedură utilizată pentru unul din scopurile la care se referă Articolul 2 poate fi realizată de către o persoană autorizată sau poate să intre sub directa responsabilitate a unei persoane autorizate, sau dacă are în vedere un experiment sau alt proiect științific care este autorizat în concordanță cu prevederile legislației naționale. Autorizația va fi acordată doar persoanelor considerate competente de către autoritatea responsabilă.

Partea V – Amplasamentele pentru reproducere și stocare

Articolul 14

Amplasamentele pentru reproducere și stocare trebuie să fie înregistrate cu acordul autorității responsabile, cu exceptiile prevăzute la Articolul 21 și Articolul 22. Aceste amplasamente înregistrate trebuie să se supună cerințelor de la Articolul 5.

Articolul 15

Înregistrările prevăzute în Articolul 14 trebuie să specifice persoana considerată competentă să administreze sau să planifice, pentru o îngrijire corespunzătoare a animalelor, speciile crescute sau menținute în amplasament.

Articolul 16

1. Înregistrările ce vor fi făcute la amplasamentele de reproducere vor specifica animalele corespunzătoare ce se reproduc acolo, numărul și speciile unor astfel de animale ce sunt expediate, datele când pleacă precum și numele și adresa celui care primește aceste animale.
2. Înregistrările ce vor fi făcute la amplasamentele de menținere vor specifica numărul și speciile acestor animale care intră și pleacă, datele acestor transferuri, locul de unde animalele în cauză au fost achiziționate, precum și numele și adresa celui care primește aceste animale.
3. Autoritatea responsabilă prescrie înregistrările care vor fi făcute și puse la dispoziție de persoana însărcinată din cadrul amplasamentelor menționate la paragrafele 1 și 2 ale acestui articol. Aceste înregistrări vor fi păstrate pentru un minimum de trei ani de la data ultimei înregistrări.

Articolul 17

1. Fiecare câine și pisică dintr-un amplasament va fi marcat individual și permanent, în cea mai puțin dureroasă manieră posibilă, înainte de a fi înțărcați (separați de mamă).
2. În cazul în care un câine sau o pisică nemarcate sunt aduse într-un amplasament pentru prima dată după ce au fost separați de mamă (înțărcați), aceștia vor fi marcați cât mai rapid posibil.
3. În cazul în care un câine sau o pisică sunt transferați de la un amplasament la altul înainte de a fi înțărcați (separați de mamă) și nu este practic să fie marcați înainte, o înregistrare complet documentată, cu referire în special la mamă, va fi păstrată până când vor fi marcați.
4. Particularitățile identității și originii fiecărui câine sau pisică vor fi introduse în înregistrările amplasamentului.

Partea VI – Amplasamentele de folosință

Articolul 18

Amplasamentele de folosință vor fi înregistrate sau altfel aprobate de autoritatea responsabilă și vor satisface condițiile menționate la Articolul 5.

Articolul 19

Achizițiile vor fi făcute la amplasamentele de folosință pentru instalațiile și echipamentele potrivite speciilor de animale folosite și nivelului de performanță al procedurilor. Proiectarea, construcția și funcționarea unor astfel de instalații și echipamente se va face astfel încât să

asigure faptul că procedurile sunt urmate cu cât mai mare exactitate, cu scopul de a obține rezultate efective cu un număr minim de animale și un grad minim de durere, suferință, disconfort și răniri de durată.

Articolul 20

În amplasamentele de folosință:

- a. vor fi identificate persoana sau persoanele care sunt responsabile administrativ cu îngrijirea animalelor și funcționarea echipamentelor;
- b. se va asigura personal suficient instruit;
- c. îngrijirea se va face cu consultarea, aportul și tratamentul unui medic veterinar;
- d. un medic veterinar sau o altă persoană competentă va fi însărcinată cu supravegherea în sensul asigurării bunăstării animalelor.

Articolul 21

1. Animalele din speciile listate mai jos, destinate procedurilor, vor fi achiziționate direct sau obținute de la amplasamentele de reproducere. Pot exista excepții generale sau speciale obținute cu acordul Părților:

șoarece	<i>Mus musculus</i>
șobolan	<i>Rattus norvegicus</i>
cobai	<i>Cavia porcellus</i>
hamster auriu	<i>Mesocricetus auratus</i>
iepure	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
câine	<i>Canis familiaris</i>
pisică	<i>Felis catus</i>
prepeliță	<i>Coturnix coturnix</i>

2. Fiecare Parte își asumă extinderea prevederilor de la paragraful 1 al acestui articol la alte specii, în particular în ordinea primatelor, imediat ce apare o cercetare justificabilă privind furnizarea suficientă de animale crescute în scopul reproducerei din speciile în discuție.
3. Animalele fără stăpân ale unor specii domesticite nu vor fi folosite în proceduri. O excepție generală făcută în condițiile paragrafului 1 al acestui articol se referă la pisicile și câinii fără stăpân.

Articolul 22

În amplasamentele de folosință vor fi utilizate numai animalele procurate din amplasamentele de reproducere și cele de menținere, cu excepția cazului în care există diverse înțelegeri între Părți.

Articolul 23

Procedurile vor fi, când sunt autorizate de către autoritatea responsabilă, aplicate în afara amplasamentului de folosință.

Articolul 24

Amenajările vor fi făcute la amplasamentul de folosință, pentru a menține înregistrări spre a fi puse la dispoziție după cum sunt solicitate de autoritatea responsabilă. În particular aceste înregistrări vor fi la un nivel suficient care să satisfacă cerințele Articolului 27 suplimentar, să arate numărul și speciile tuturor animalelor achiziționate, de unde au fost achiziționate și data sosirii.

Partea VII – Învățământ și instruire

Articolul 25

1. Procedurile desfășurate în scop educativ, instruire sau perfecționare sau altele cu caracter ocupațional, inclusiv îngrijirea animalelor folosite sau care vor fi folosite în proceduri, trebuie comunicate autorității responsabile și vor fi efectuate de către, sau sub supravegherea unei persoane competente, care va fi responsabilă cu asigurarea faptului că procedurile sunt în conformitate cu legislația națională și în termenii acestei convenții.
2. Procedurile ce includ un scop educațional, de instruire, sau de perfecționare, altele decât cele menționate la paragraful 1 de mai sus, nu vor fi permise.
3. Procedurile menționate la paragraful 1 al acestui articol vor fi limitate la cele absolut necesare scopului educațional sau de instruire în discuție și vor fi permise numai dacă obiectivul lor nu poate fi atins prin metode audio-vizuale efective comparabile sau oricare altă metodă potrivită.

Articolul 26

Persoanele care duc la îndeplinire procedurile sau iau parte la proceduri, sau care îngrijesc animalele folosite în proceduri, incluzând și supravegherea, vor trebui să aibă pregătire sau instruire adecvată.

Partea VIII – Informații statistice

Articolul 27

1. Fiecare Parte va culege informații statistice despre utilizarea animalelor în proceduri și această informație va fi făcută publică, acolo unde legea prevede. Informația va fi colectată respectând:
 - a. efectivele și tipurile de animale folosite în proceduri;
 - b. efectivele de animale din categoriile selectate, folosite în proceduri, direct implicate în medicină, precum și în educație și instruire;
 - c. efectivele animalelor din categoriile selectate, folosite în proceduri având ca scop protecția omului și a mediului;
 - d. efectivele animalelor din categoriile selectate, folosite în proceduri specificate de lege.

Articolul 28

1. Ca obiect al cerințelor legislației naționale legate de secret și confidențialitate, fiecare Parte va comunica anual Secretarului General al Consiliului Europei, informațiile referitoare la cele menționate în Articolul 27, paragraful 2, prezentate în formularul de la Anexa B a acestei Convenții.
2. Secretarul General al Consiliului Europei va publica informația statistică primită de la Părți, respectând cele menționate la paragraful 2 al Articolului 27.
3. Fiecare Parte este invitată să comunice Secretarului General al Consiliului Europei adresa propriei autorități naționale de unde informațiile vor fi obținute la cerere. Aceste adrese vor fi conținute în publicații statistice făcute de Secretarul General al Consiliului Europei.

Partea IX – Recunoașterea procedurilor efectuate pe teritoriul altor Părți

Articolul 29

1. Acolo unde nu este necesar, pentru evitarea repetării procedurilor cerute de lege referitor la sănătate și securitate, fiecare Parte, acolo unde este aplicabil, va recunoaște rezultatele procedurilor efectuate pe teritoriul altei Părți.
2. În acest scop, acolo unde este practicabil și legiferat Părțile își acordă asistență mutuală, în particular prin furnizarea informațiilor legate de propria legislație și practicilor administrative referitoare la cerințele procedurilor de efectuat, sprijinind înregistrarea rezultatelor, precum și a informațiilor practice legate de procedurile de efectuat pe propriile teritorii și de autorizare sau de orice altă măsură administrativă specială ce are legătură cu aceste proceduri.

Partea X – Consultări multilaterale

Articolul 30

În termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a acestei Convenții și la fiecare cinci ani după, sau mai frecvent, dacă o majoritate a Părților o cere, Părțile susțin consultări multilaterale în cadrul Consiliului European pentru a examina aplicarea acestei Convenții și solicitarea revizuirii ei sau extinderii procedurilor. Aceste consultări au loc la întâlniri convenite de Secretarul General al Consiliului European. Părțile comunica numele reprezentanților Secretarul General al Consiliului European cu cel puțin două luni înaintea întâlnirilor.

Partea XI – Prevederi finale

Articolul 31

Această Convenție este deschisă semnării de către statele membre ale Consiliului European și de către Comunitatea Europeană. Ea face obiectul ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele ratificării, acceptării sau aprobării se depun la Secretarul General al Consiliului European.

Articolul 32

1. Această Convenție intră în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării perioadei de şase luni după data la care patru state membre ale Consiliului European și-au exprimat consimțământul de a fi legate prin această Convenție, potrivit prevederilor Articolului 31.
2. În acord cu un semnatar care ulterior își exprimă consimțământul de a fi legat prin această Convenție, aceasta va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare după expirarea celor şase luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare sau aprobare

Articolul 33

1. După intrarea în vigoare a acestei Convenții, Comitetul de Miniștri al Consiliului European poate invita orice stat care nu este membru al Consiliului să adere la această Convenție, printr-o decizie luată de majoritatea prevăzută la art. 20.d din Statutul Consiliului European și prin vot unanim al reprezentanților statelor contractante cu drept de a fi reprezentate în Comitet.
2. Pentru orice stat aspirant această Convenție va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării perioadei de şase luni de la data depunerii instrumentului de accesare la Secretarul General al Consiliului European.

Articolul 34

1. Oricare semnatar, la momentul semnării sau la depunerea instrumentului de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, poate face una sau mai multe rezerve. Nu poate fi făcută nici o rezervă la Articolele de 1 la 14 sau de la 18 la 20.

2. Oricare Parte care a făcut o rezervă în virtutea paragrafului anterior va putea să o retragă parțial sau integral, prin intermediul unei notificări adresate Secretarului General al Consiliului Europei. Retragerea va produce efecte la data primirii unei astfel de notificări de către Secretarul General.
3. O Parte care a făcut o rezervă față de prevederile acestei Convenții nu poate solicita aplicarea prevederii de către orice altă Parte; în orice caz, dacă această rezervă este parțială sau condițională, respectiva Parte poate solicita aplicarea acelei prevederi atâtă vreme cât ea însăși a acceptat-o.

Articolul 35

1. Oricare semnatar, la data semnării sau la depunerea propriul instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, va specifica teritoriul sau teritoriile unde această Convenție se aplică.
2. Oricare Parte poate, la orice dată ulterioară să extindă aplicarea acestei Convenții la orice alt teritoriu specificat în declarație, printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei. Pentru orice asemenea teritoriu, Convenția va intra în vigoare din prima zi a lunii următoare expirării perioadei de șase luni de la data primirii unei asemenea declarații de către Secretarul General.
3. Orice declarație făcută conform celor două paragrafe anterioare, pentru orice teritoriu specificat într-o asemenea declarație, poate fi retrasă printr-o notificare adresată Secretarului General. Retragerea va produce efecte din prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de șase luni de la data primirii unei asemenea notificări de către Secretarul General.

Articolul 36

1. Oricare Parte poate oricând să denunțe această Convenție prin intermediul unei notificări adresată Secretarului General al Consiliului Europei.
2. O asemenea denunțare va produce efecte din prima zi a lunii următoare expirării perioadei de șase luni de la data primirii unei asemenea notificări de către Secretarul General.

Articolul 37

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica statele membre ale Consiliului Europei, Comunitățile Europene și orice stat care a aderat în ceea ce privește:

- a. orice semnare;
- b. depunerea oricărui instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare;
- c. orice dată a intrării în vigoare a acestei Convenții, în acord cu Articolele 32, 33 și 35;
- d. orice alt act, notificare sau comunicare referitoare la această Convenție.

Semnatarii, fiind împuñători în mod corespunzător, au semnat prezenta Convenție.

Întocmită la Strasbourg, la 18 martie 1986, în engleză și franceză, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar, care va fi depozitat în arhivele Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va trimite copii certificate fiecărui stat membru al Consiliului Europei, Comunităților Europene și oricărui stat invitat să adere.

ANEXA A

**Reguli pentru acomodarea și îngrijirea animalelor
(Articolul 5 al Convenției)**

CUPRINS

Introducere

1. *Facilități fizice*

- 1.1. Funcții și proiectare generală
- 1.2. Camerele de păstrare
- 1.3. Laboratoarele și camerele pentru proceduri generale și specială
- 1.4. Camerele de întreținere

2. *Condițiile de mediu în camerele de păstrare și controlul acestora*

- 2.1. Ventilația
- 2.2. Temperatura
- 2.3. Umiditatea
- 2.4. Lumina
- 2.5. Zgomotul
- 2.6. Sistemele de alarmă

3. *Îngrijirea*

- 3.1. Strarea de sănătate
- 3.2. Capturarea
- 3.3. Condițiile de ambalare și transport
- 3.4. Recepția și dezambalarea
- 3.5. Carantina, izolarea și aclimatizarea
- 3.6. Închiderea în cuști
- 3.7. Hrănirea
- 3.8. Apa
- 3.9. Culcușul
- 3.10. Exercițiile și dresarea
- 3.11. Curățenia
- 3.12. Uciderea prin metode “umane” a animalelor

Introducere

- 1 Statele membre al Consiliului Europei au decis că este important să protejeze animalele vii utilizate pentru experimente și alte scopuri științifice și să se asigure că orice posibilă durere, suferință, disconfort sau rănire de durată asupra acestora, ca o consecință a procedurilor efectuate asupra lor, trebuie menținută la minim.
- 2 Este foarte adevărat că anumite proceduri sunt efectuate în teren în condițiile de viață ale animalelor sălbaticice care trăiesc liber și se autoîntrețin, dar asemenea proceduri sunt relativ puține la număr. Marea majoritate a animalelor utilizate în proceduri trebuie, pentru motive practice, să fie păstrate sub un anumit control fizic al condițiilor din afara împrejuruirilor cuștilor pentru animalele mici din căsuțele pentru animale de laborator. Aceasta este o situație în care se pot întâlni grave conflicte de interes. Pe de o parte, acestor animale nu trebuie să le fie reduse condițiile de mișcare, relațiile sociale și alte manifestări, pe de altă parte experimentatorii și asistenții acestora trebuie să aibă controlul complet asupra animalelor și asupra condițiilor de mediu. În această confruntare de interes animalele pot uneori să fie luate în considerare în mod secundar.
- 3 Pentru aceasta, Convenția Europeană pentru Protecția Animalelor Vertebrate folosite în experimente și alte Scopuri Științifice prevede în Articolul 5 că: "Oricărui animal care se folosește sau se intenționează a se folosi într-o procedură trebuie să-i fie asigurată acomodarea la condițiile de mediu, cel puțin un minim grad de libertate și mișcare, hrana, apă și îngrijire, potrivite pentru sănătatea și bunăstarea sa. Orice restricție față de măsurile prin care un animal poate să-și satisfacă propriile necesități fiziologice și de comportament trebuie să fie limitată cât mai rapid posibil".
- 4 Această anexă schițează un ghid de bază de cunoștințe și practici prezente pentru menținerea și îngrijirea animalelor. Acesta explică și suplimentează prevederile de bază ale Articolului 5. Obiectul acestuia este de a ajuta autoritățile, instituțiile și persoanele individuale în urmărirea scoperilor Consiliului European în această problemă.
- 5 Îngrijirea este un cuvânt care, când este folosit în legătură cu animalele care se intenționează a se folosi sau care sunt folosite în proceduri, acoperă toate aspectele relațiilor dintre om și animale. Aceasta reprezintă suma resurselor materiale și nemateriale mobilizate de om în sensul de a obține și menține un animal într-un stadiu fizic și mental în care acesta să sufere cât mai puțin și să se comporte cât mai bine în proceduri. Aceasta începe în momentul în care animalul este destinat să fie utilizat în proceduri și continuă până la uciderea "umană" sau altă modalitate de eliminare din amplasament, în concordanță cu Articolul 11 al Convenției, după închiderea procedurilor.
- 6 Anexa are scopul de a furniza sfaturi în legătură cu proiectarea corespunzătoare a locuințelor pentru animale. Există totuși câteva metode de reproducere și păstrare a animalelor de laborator, mai ales în sensul controlului microbiologic al condițiilor de mediu. Personalul de îngrijire va trebui căteodată să decidă caracterul și condițiile pentru animalele pentru care standardele de spațiu recomandate nu sunt suficiente, în special pentru animalele agresive. În aplicarea ghidului descris în această anexă, trebuie să fie luate în considerare cerințele pentru fiecare din aceste situații. Mai mult decât atât, este necesar să fie foarte clar statutul acestui ghid. Spre deosebire de prevederile Convenției însăși, acestea nu sunt obligatorii: acestea sunt recomandări ce vor fi folosite cu discreție, proiectate ca un ghid de practici și standarde pe care toți cei interesați să se străduiască să

le îndeplinească. Pentru acest motiv termenul “ar trebui” este de preferat celui de “trebuie”. De exemplu, este mai mult decât evident că hrana și apa trebuie să fie furnizate (vezi 3.7.7 și 3.8).

- 7 În final, pentru motive practice și financiare, echipamentele existente ale locuințelor animalelor nu este necesar să fie înlocuite înainte de a se uza sau înainte de a deveni nefolosibile. Reamplasările nedotate cu echipamente în conformitate cu prezentul ghid, trebuie să fie cît de repede posibil completate și ajustate corespunzător numărului și mărimii animalelor plasate în cuști și țarcuri.

Definiții

În această Anexă A, în același sens cu definițiile conținute în Articolul 1.2 al Convenției:

- a “camere de păstrare” înseamnă camerele în care animalele sunt în mod normal ținute, atât pentru reproducere și păstrare sau în timpul desfășurării procedurii;
- b “cușcă” reprezintă un container fixat permanent sau mobil care este închis prin pereti solizi și, cel puțin pe o latură, prezintă gratii sau plasă de sârmă sau, acolo unde este potrivit, plasă și în care unul sau mai multe animale sunt păstrate sau transportate, depinzând de densitatea stocului și mărimea containerului, libertatea de mișcare a animalelor este relativ restricționată;
- c “țarc” reprezintă o suprafață închisă, de exemplu prin pereti, gratii sau plase de sârmă în care unul sau mai multe animale sunt păstrate; depinzând de mărimea spațiului închis și de densitatea stocului libertatea de mișcare a animalelor este în mod obișnuit mai puțin restricționată decât într-o cușcă;
- d “staul” reprezintă o suprafață închisă, de exemplu prin gard din lemn, pereti, grilaje sau plase din sârmă și situată în mod obișnuit în exteriorul clădirilor fixe permanente în care animalele păstrate în cuști sau țarcuri pot să se deplaseze liber în timpul anumitor perioade de timp în acord cu nevoile lor comportamentale și fiziologice, cum ar fi exercițiile;
- e “grajd” reprezintă un spațiu închis, relativ mic, cu trei pereti, în mod obișnuit cu iesele pentru mâncare și separări laterale, în care unul sau două animale pot fi păstrate legate.

1 Facilitățile fizice

1.1. Funcțiile și proiectarea generală

1.1.1. Orice facilitate trebuie să fie astfel construită astfel încât să furnizeze condiții de mediu propice pentru speciile păstare. Ele trebuie de asemenea, să fie preieitate astfel încât să prevină accesul persoanelor neautorizate.

Facilitățile sunt parte a unui complex de clădiri mari care trebuie să fie protejat prin măsuri specifice clădirilor și planuri care să limiteze numărul celor care intră și să prevină trecerea persoanelor neautorizate.

1.1.2. Este recomandat să existe un program de întreținere a acestor facilități în scopul de a preveni orice defecțiune a echipamentelor.

1.2. Camerele de păstrare

1.2.1. Trebuie să fie luate toate măsurile necesare pentru a asigura curățarea regulată și eficientă a camerelor și întreținerea unor standarde igienice satisfăcătoare. Plafoanele și peretii trebuie să fie rezistenți, cu o suprafață netedă, impenetrabilă și ușor de spălat. O atenție specială trebuie să fie acordată juncțiunii cu ușile, canalizările, țevile și cablurile. Ușile și ferestrele trebuie să fie construite sau protejate astfel încât să păstreze în exterior animalele nedorite. Unde este posibil, trebuie să fie prevăzută pe ușă o fereastră de observare. Podelele trebuie

să fie netede, impenetrabile și să aibă o suprafață nealunecoasă, ușor de spălat care să poată menține greutatea rafturilor sau a altor echipamente grele fără a produce pagube. Canalele de scurgere trebuie să fie acoperite adecvat și prevăzute cu o barieră care să prevină accesul animalelor.

1.2.2. Camerele în care animalelor le este permis să se miște liber au pereții și podealele dintr-un material a cărui suprafață are o rezistență deosebită și care se uzează greu de către animale sau din cauza procesului de curățare. Materialele nu trebuie să afecteze starea de sănătate a animalelor și animalele să nu se rânească. Canalele de scurgere, de preferat, trebuie să fie în aceeași cameră. Protecția suplimentară trebuie să privească orice echipament sau accesoriu fix astfel încât acestea să nu fie distruse de animale sau să rânească animalele. În suprafetele exterioare pentru exerciții trebuie să fie luate măsuri speciale pentru a preveni accesul publicului și al animalelor.

1.2.3. Camerele folosite pentru păstrarea animalelor de fermă (bovine, oi, capre, porci, cai, păsări domestice etc.) trebuie să fie cel puțin conforme cu standardele impuse de Convenția Europeană pentru Protecția Animalelor Păstrate în Condiții de Fermă și de Autoritatea Veterinară Națională sau de alte autorități.

1.2.4. Majoritatea camerelor de păstrare sunt în mod obișnuit proiectate ca și case pentru rozătoare. În mod frecvent asemenea camere pot fi de asemenea folosite ca și case pentru speciile mai mari. Ar trebui să se acorde o atenție specială ca să nu fie ținute împreună specii care sunt incompatibile.

1.2.5. Camerele de păstrare trebuie să fie prevăzute cu facilități pentru îngrijire și condiții minime pentru proceduri și manipulare, acolo unde este necesar.

1.3. Laboratoarele și camerele pentru proceduri generale și speciale

1.3.1. Amplasamentele pentru reproducere și menținere trebuie să aibă disponibile facilități pentru expedierea animalelor.

1.3.2. Toate amplasamentele trebuie să aibă de asemenea disponibile un minim de facilități de laborator pentru realizarea unor teste simple de diagnostic de laborator, examinări post-mortem și/sau colectarea de probe pentru realizarea unor investigații extinse de laborator.

1.3.3. Prevederea trebuie să fie făcută pentru primirea animalelor astfel încât animalele sosite să nu fie un factor de risc pentru animalele deja existente în facilități, de exemplu prin carantină. Camerele pentru proceduri în scopuri generale și speciale trebuie să fie disponibile pentru situațiile în care nu este recomandat să fie realizate procedurile sau observațiile în camerele de păstrare.

1.3.4. Trebuie să se realizeze o acomodare potrivită pentru a permite animalelor care sunt bolnave sau cu probleme să fie păstrate separat.

1.3.5. Acolo unde este necesar trebuie să existe prevederi pentru una sau mai multe camere separate, echipate corespunzător pentru performanța procedurilor.

chirurgicale în condiții aseptice. Acolo unde se justifică, trebuie să existe și facilități post-operatorii.

1.4. Camerele de întreținere

1.4.1. Camerele de depozitare pentru hrană trebuie să fie reci și uscate, impenetrabile pentru paraziți și insecte. Alte materiale, care pot fi contaminate sau pot prezenta risc trebuie să fie stocate separat.

1.4.2. Trebuie să existe disponibile camere de depozitare pentru cuști, instrumente și alte echipamente.

1.4.3. Camerele pentru curățire și spălare trebuie să fie suficient de mari pentru păstrarea instalațiilor necesare pentru decontaminare și echipamentele de curățire folosite. Procesul de curățire trebuie să fie astfel desfășurat astfel încât să separe fluxul de apă curată de cel de apă murdară și să prevină contaminarea. Pereții și podelele trebuie să fie acoperite cu o suprafață rezistentă dintr-un material potrivit și un sistem de ventilație care are o capacitate mare de a îndepărta excesul de umiditate.

1.4.4. Prevederile trebuie să se refere și la stocarea în condiții igienice și eliminarea carcaselor și a deșeurilor rezultate de la animale. Dacă încinerarea la locul respectiv nu este posibilă sau de dorit, ar trebui realizate anumite aranjamente pentru eliminarea în condiții de siguranță a unor asemenea materiale având în vedere reglementările locale și cele legale. Trebuie luate precauții speciale în ceea ce privește deșeurile cu un înalt potențial toxic sau radioactive.

1.4.5. Proiectarea și construirea sistemelor de circulație a aerului trebuie să corespundă standardelor din camerele de păstrare. Coridoarele trebuie să fie suficient de largi pentru a permite circulația cu ușurință a echipamentelor portabile.

2 Condițiile de mediu în camerele de păstrare și controlul acestora

2.1. Ventilația

2.1.1. Camerele de păstrare trebuie să fie prevăzute cu un sistem de ventilație adecvat, care să satisfacă cerințele speciilor care se găsesc aici. Scopul sistemului de ventilație este de a furniza aer curat și de a menține un nivel scăzut al mirosurilor, gazelor toxice, pulberilor și agenților infecțioși de orice tip. De asemenea, ajută la îndepărtarea căldurii și umidității în exces.

2.1.2. Aerul în cameră trebuie să fie reînnoit cu o anumită frecvență. O rată de ventilație de 15-20 pe oră este considerată normală. În anumite circumstanțe, când densitatea stocului este scăzută, o rată de ventilație de 8-10 pe oră poate fi suficientă sau ventilația mecanică poate să nu fie necesară deloc. Alte circumstanțe pot necesita o rată mai mare de circulație a aerului. Trebuie să fie posibilă și recircularea aerului nefiltrat. În orice caz, este important de subliniat că

nici chiar cel mai eficient sistem de ventilație nu poate compensa o procedură proastă de curățire sau neglijență.

2.1.3. Sistemul de ventilație trebuie să fie astfel proiectat încât să evite curenții periculoși.

2.1.4. Fumatul în camerele în care se găsesc animalele trebuie să fie interzis.

2.2. Temperatura

2.2.1. Tabelul 1 arată intervalul de temperatură care este recomandat să fie menținut. Trebuie de asemenea să fie menționat că figurile (graficele) se aplică doar animalelor adulte, normale. Animalele nou-născute și cele tinere vor avea cel mai adesea nevoie de un nivel al temperaturii mult mai ridicat. Temperatura în incinte trebuie să poată fi reglată în acord cu posibilele schimbări în termoreglarea animalelor care pot să determine condiții fiziologice speciale sau efecte în proceduri.

2.2.2. În condiții climatice ca cele din Europa poate fi necesar să existe un sistem de ventilație care să aibă capacitatea să furnizeze atât aer cald cât și aer rece.

2.2.3. În amplasamentele de folosință este necesar un control exact al temperaturii în camerele de păstrare, deoarece temperatura mediului este un factor fizic care are un efect semnificativ asupra metabolismului tuturor animalelor.

2.3. Umiditatea

Variatiile extreme ale umidității relative (RH) au un efect advers asupra sănătății și bunăstării animalelor. Este de asemenea recomandat ca nivelul RH în camerele de păstrare să fie potrivit pentru specia avută în vedere și în mod obișnuit să fie menținut la valori de 55% +/- 10%. Valorile mai mici de 40% și mai mari de 70% ale umidității relative (RH) pentru o perioadă prelungită de timp trebuie să fie evitate.

2.4. Lumina

În camerele fără ferestre este necesar să fie controlat gradul de iluminare, atât pentru a satisface cerințele biologice ale animalelor cât și pentru a furniza un mediu satisfăcător pentru muncă. Este, de asemenea, necesar să existe un control asupra intensității luminii și asupra ciclului de lumină-întuneric. Când sunt păstrate animale albinotice, trebuie luată în considerare sensibilitatea acestora față de lumină (vezi de asemenea 2.6).

2.5. Zgomotul

Zgomotul poate fi un factor perturbator important pentru animale. Camerele de păstrare și camerele pentru proceduri trebuie să fie izolate împotriva surselor de zgomote puternice din domeniul perceptibil și a celor cu frecvență înaltă în scopul de a evita dereglați în comportamentul animalelor și în manifestările fiziologice ale acestora. Zgomotele bruscă pot determina schimbări considerabile în funcționarea organelor, dar aceste sunt adesea inevitabile; este uneori recomandat să fie întreținut în

camerele de păstrare și cele de proceduri un sunet continuu, de intensitate moderată, ca o muzică relaxantă.

2.6. Sistemele de alarmă

O facilitate care păstrează un număr mare de animale este vulnerabilă. Este în aceeași măsură recomandat ca facilitățile să fie în mod corespunzător protejate prin instalarea unor sisteme de detectare a focului și a pătrunderii persoanelor neautorizate. Defecțiunile tehnice sau defectarea sistemelor de ventilație este un alt risc care poate cauza disconfort și chiar moartea animalelor, prin asfixiere sau supraîncălzire sau, în cazuri mai puțin grave, au anumite efecte negative asupra procedurilor, astfel că acestea dă rezultate eronate și trebuie să fie repetate. Monitorizarea adecvată a dispozitivelor se realizează în conexiune cu planurile de încălzire și ventilație astfel încât să permită personalului să supravegheze toate operațiunile. Dacă se justifică, trebuie să existe un generator care să furnizeze condiții pentru menținerea sistemelor suport pentru viața animalelor și energia electrică pentru iluminat în cazul în care sunt defecțiuni la sistem sau este retrasă furnizarea. Trebuie să existe instrucțiuni clare pentru proceduri în caz de urgență. Alarmele pentru rezervoarele cu pești sunt recomandate în cazul unor întreruperi în furnizarea cu apă. O atenție deosebită trebuie să fie acordată situațiilor în care un sistem de alarmă cauzează dereglați asupra animalelor.

3 Îngrijirea

3.1. Sănătatea

3.1.1. Persoanele cu responsabilități în amplasamente trebuie să asigure o inspecție cu regularitate asupra animalelor și supravegherea acomodării și îngrijirii de către medicul veterinar și alte persoane competente.

3.1.2. În acord cu evaluarea riscului potențial asupra animalelor trebuie să existe o atenție corespunzătoare acordată igienei și sănătății personalului.

3.2. Capturarea

Animalele sălbaticice și nedomesticite trebuie să fie capturate doar prin metode "umană" și de către persoane experimentate, care au suficiente cunoștințe despre speciile și habitatele animalelor care urmează a fi capturate. Dacă sunt folosite anestezice sau orice alte medicamente în operațiunile de capturare, acestea trebuie administrate de către un medic veterinar sau altă persoană competentă. Orice animal care este grav rănit trebuie să fie adus cât mai curând posibil pentru tratament la medicul veterinar. Dacă animalul, în opinia unui medic veterinar, nu se poate întoarce în mediu din cauza suferințelor profunde sau durerii acesta trebuie să fie omorât prin metode "umană". În lipsa unui medic veterinar orice animal care a fost grav rănit trebuie să fie cel puțin omorât printr-o metodă "umană".

3.3. Condițiile de ambalare și transport

Toate operațiunile de transport sunt indiscretabil, pentru animale, experiențe stresante, care trebuie diminuate cât mai curând posibil. Animalele trebuie să fie într-o stare

bună de sănătate pentru a fi transportate și este de datoria celor care le trimit să se asigure de acest lucru. Animalele care sunt bolnave sau în altă situație în afara condițiilor normale nu trebuie să fie niciodată subiectul unui transport, în afara cazurilor în care este necesar din motive terapeutice sau de diagnostic. O atenție specială trebuie acordată femelelor care se află într-un stadiu avansat al gestației. Femelele care prezintă simptome de naștere în timpul transportului sau care pot naște în următoarele 48 de ore, vor fi excluse de la transport. Fiecare precauție trebuie să fie luată de cel care le trimit și supraveghează împachetarea, evitând în timpul depozitarii și tranzitului suferința inutilă datorată unei ventilații inadecvate, expunerii la temperaturi extreme, lipsa hranei și apei, întârzierile prelungite etc. Cei care primesc animalele trebuie să fie corect informați în legătură cu detaliile transportului, documentația specifică pentru a asigura manipularea și recepția rapidă la locurile de sosire. Chiar în cazul în care statele membre nu sunt Părți ale Convenției Europene privind Protecția Animalelor în timpul Transportului Internațional, este recomandată o observație strictă în ceea ce privește prevederile Convenției. Este recomandată urmărirea strictă a legilor și reglementărilor naționale în egală măsură cu reglementările privind animalele vii ale Asociației de Transport Aerian Internațional și a Asociației de Transport Aerian al Animalelor.

3.4. Recepția și dezambalarea

Animalele expediate trebuie să fie primite și dezambalate evitând orice întârziere. După inspecție animalele trebuie să fie transferate în cuști curate sau țarcuri și să fie alimentate corespunzător cu hrana și apă. Animalele care sunt bolnave sau a căror stare nu este normală trebuie să fie păstrate sub observație atentă și separate de alte animale. Acestea sunt examineate de către un medic veterinar sau de către altă persoană competentă cât mai rapid posibil și, în cazul în care este necesar, vor fi tratate. Animalele care nu au nici o șansă de a fi recuperate trebuie să fie ucise, cel puțin printr-o metodă "umană". În final toate animalele primite trebuie să fie înregistrate și marcate în acord cu prevederile Articolele 16, 17 și 24 ale Convenției. Boxele de transport trebuie să fie distruse imediat dacă nu poate fi posibilă o decontaminare corespunzătoare.

3.5. Carantina, izolarea și aclimatizarea

3.5.1. Scopurile carantinei sunt:

- a de a proteja celealte animale din amplasament;
- b de a proteja omul împotriva infecțiilor zoonotice;
- c de a sprijini bunele practici științifice.

În afara cazurilor în care starea de sănătate a animalelor introduse este satisfăcătoare, este necesar ca animalele să treacă printr-o stare de carantină. În anumite situații, de exemplu în cazul turbării, perioada poate fi stabilită prin reglementări naționale ale Părților. În alte situații, aceasta poate varia și va fi stabilită de către o persoană competentă, în funcție de circumstanțe, în mod obișnuit de către medicul veterinar al amplasamentului (vezi de asemenea Tabelul 2).

3.5.2. Este recomandat ca facilitățile să fie scoase din funcțiune în cazul în care animalele izolate prezintă semne sau sunt suspecte de îmbolnăviri și pot prezenta risc pentru om sau alte animale.

3.5.3. Chiar și atunci când animalele par a fi într-o stare bună de sănătate sunt necesare astfel de măsuri pentru o perioadă următoare de aclimatizare, înainte de a fi folosite într-o procedură. Timpul necesar depinde de câțiva factori, cum ar fi stresul pe care animalele l-au suportat, care la rândul lui depinde de factori cum ar fi durata transportului și vârsta animalului. Aceasta perioadă de timp va fi decisă de către o persoană competentă.

3.6. Închiderea în cuști

3.6.1. Este posibil să fie făcută o distincție între cele două sisteme principale de păstrare a animalelor.

În primul rând, există un sistem întâlnit în amplasamentele de reproducere, menținere și cele pentru folosință în domeniul bio-medical proiectat pentru acomodarea animalelor cum sunt rozătoarele, iepurii, carnivorele, păsările și primalele, altele decât cele umane, uneori chiar și rumegătoare, porci și cai. Regulile sugerate pentru cuști, țarcuri, staule și grajduri potrivite pentru asemenea facilități sunt prezentate în Tabelele numerotate de la 3 la 13. Regulile suplimentare referitoare la suprafața minimă a cuștii se găsesc în Figurile numerotate de la 1 la 7. Mai mult decât atât, o ghidare corespunzătoare pentru aprecierea densității stocului în cuști este prezentată în Figurile numerotate de la 8 la 22.

În al doilea rând, există un sistem frecvent întâlnit în amplasamentele pentru conducerea procedurilor doar pentru animalele de fermă sau alte animale similare de dimensiuni mari. Facilitățile în asemenea amplasamente nu trebuie să fie reduse în comparație cu necesitățile determinate de standardele veterinare curente.

3.6.2. Cuștile și țarcurile nu trebuie să fie confecționate din materiale care să afecteze sănătatea animalelor, iar proiectarea acestora trebuie să se realizeze astfel încât să nu genereze probleme animalelor și să fie confecționate din materiale rezistente adaptate pentru curățare și decontaminare tehnică. În mod special, trebuie acordată atenție specială proiectării podelelor cuștilor și țarcurilor, care trebuie să varieze în funcție de specie și vârsta animalelor și să fie proiectată astfel încât să faciliteze îndepărarea excrementelor.

3.6.3. Țarcurile trebuie să fie astfel proiectate încât să asigure bunăstarea speciilor. Acestea vor permite satisfacerea anumitor nevoi de comportament (de exemplu nevoia de cățărare, ascundere sau refugiu temporar) și să fie proiectate pentru o curățare eficientă și pentru a permite libertatea de a avea contact cu alte animale.

3.7. Hrănirea

3.7.1. În selectarea, producerea și prepararea hranei trebuie luate anumite precauții pentru a evita contaminarea chimică, fizică și microbiologică. Hrana trebuie împachetată în pungi închise etanș, stampilate cu data producerii. Împachetarea, transportul și stocarea trebuie să se realizeze astfel încât să evite contaminarea, deteriorarea sau distrugerea. Camerele de depozitare trebuie să fie reci, întunecoase, uscate și impenetrabile pentru paraziți și insecte. Hrana ușor perisabilă cum sunt verdețurile, legumele, fructele, carne, peștele etc. trebuie să fie depozitate în camere reci, refrigerate sau congelate.

Toate magaziile pentru hrană, recipienții din care mănâncă animale ca și alte ustensile folosite pentru hrănire trebuie să fie curățite în mod regulat și, dacă este necesar, sterilizate. Dacă este folosită hrană umedă sau hrana este ușor contaminată cu apă, urină etc., este necesară o curățire zilnică.

3.7.2. Procesul de distribuire al hranei trebuie să varieze în funcție de specie, dar va fi necesar să satisfacă nevoile fiziologice ale animalului. Aprovizionarea trebuie să se facă astfel încât fiecare animal să aibă acces la hrană.

3.8. Apa

3.8.1. Apa decontaminată pentru băut trebuie să fie totdeauna disponibilă pentru toate animalele. În timpul transportului este acceptabil să fie furnizată apă ca parte a unei diete umede. Apa, fiind un vehicul pentru microorganisme, este important ca aprovizionarea cu apă să fie astfel făcută încât să implice un risc minim. Sunt folosite în mod obișnuit două metode: îmbutelierea și sistemele automate.

3.8.2. Sticlele sunt adesea folosite pentru animalele mici cum sunt rozătoarele și iepurii. Când sunt folosite sticle acestea trebuie să fie confectionate din materiale transparente cu scopul de a monitoriza conținutul acestora. Trebuie să fie astfel proiectate încât să aibă orificiu mare, ca să poate fi ușor și eficient curățate și, dacă sunt din material plastic, nu trebuie să mai fie refolosite. Capacile, dopurile, tuburile trebuie să fie sterilizate și ușor de curățat. Toate sticlele și accesorile trebuie să fie curățate și sterilizate corespunzător și la intervale regulate de timp. Este recomandat ca sticlele să fie recuperate prin curățare, sterilizare înainte de a fi reumplute.

3.8.3. Sistemele automate pentru apă de băut trebuie să fie periodic verificate, întreținute și umplute, pentru a evita accidentele și răspândirea unor infecții. Dacă sunt folosite cuști cu fundul solid trebuie avută o grija specială față de riscul de a fi inundate. Testarea bacteriologică periodică a sistemului este de asemenea necesară, în scopul de a monitoriza calitatea apei.

3.8.4. Apa primită din sursele publice de alimentare conține unele microorganisme care în mod obișnuit sunt considerate a fi inofensive, în afară de cazul în care microorganismele pot avea efecte specifice asupra animalelor. În aceste situații apă trebuie să fie tratată. Apa furnizată prin rețelele publice de alimentare este în mod obișnuit clorinată pentru reduce creșterea microorganismelor. Această clorinare nu este întotdeauna suficientă pentru a reduce creșterea unor anumiți agenți potențial patogeni, ce de exemplu

Pseudomonas. Ca o măsură suplimentară, nivelul clorului în apă poate fi crescut sau apă poate fi acidifiată pentru a evita efectele nedorite.

- 3.8.5. În cazul peștilor, amfibienilor și reptilelor, toleranța față de aciditate, clor și alte substanțe chimice diferă foarte mult de la o specie la alta. În orice caz, trebuie avută o grijă deosebită la adaptarea alimentării cu apă pentru acvarii și tancuri de apă în funcție de nevoile și limitele de toleranță ale fiecărei specii în parte.

3.9. Culcușul

Culcușul trebuie să fie uscat, absorbant, fără praf, netoxic și liber de agenți infecțioși sau patogeni, sau orice alte forme de contaminare. O atenție specială trebuie acordată evitării utilizării rumegușului sau materialelor pentru culcuș derivate din lemn care a fost tratat chimic. Pot fi folosite anumite produse rezultate din industrie sau deșeuri, cum ar fi hârtia fărâmătată.

3.10. Exercițiile și dresarea

- 3.10.1. Este permis să fie folosită orice oportunitate pentru a lăsa animalele să facă exerciții.
- 3.10.2. Performanța unui animal în timpul procedurilor depinde foarte mult de încrederea acestuia în om, care uneori trebuie să fie cultivată. Animalele din sălbăticie sau nedomesticite nu vor putea niciodată să devină animale ideale pentru experimente. Aceasta spre deosebire de animalele domestice născute și crescute în contact cu omul. Încrederea odată dobândită trebuie să fie menținută. Este, de asemenea, recomandat să fie menținut un contact frecvent astfel încât animalul să se familiarizeze cu prezența umană și activitățile. La momentul potrivit trebuie să li se vorbească, să fie atinse sau țesălate. Personalul trebuie să fie înțeleagător, blând și ferm în contactul cu animalele.

3.11. Curățenia

- 3.11.1. Standardul unei facilități depinde foarte mult de o bună igienă. Trebuie stabilite instrucțiuni clare în ceea ce privește schimbarea culcușurilor în cuști și țarcuri.
- 3.11.2. Trebuie să fie stabilită o rutină pentru curățare, spălare, decontaminare și, când este necesar, sterilizarea cuștilor și accesoriilor, sticlelor și altor echipamente. Un standard ridicat al curățeniei trebuie să fie menținut de asemenea în camerele de păstrare, spălare și stocare.
- 3.11.3. Trebuie să existe o procedură de curățare periodică și, când este necesar, reînoirea materialelor care formează suprafața terenului în exteriorul țarcurilor și cuștilor pentru a evita ca acestea să devină surse de infecții și infestații cu paraziți.

3.12. Uciderea prin metode "umane" a animalelor

- 3.12.1. Toate metodele umane de ucidere a animalelor necesită expertiză care poate fi atinsă doar printr-o perfecționare corespunzătoare.
- 3.12.2. Un animal într-o stare profundă de inconștientă poate fi exsanghinat, dar medicamentele care produc paralizia musculară înainte de a se produce starea de pierdere a conștiinței, cele cu efect curarizant și electrocutarea fără a trece curentul electric prin creier nu trebuie folosite fără o anestezie prealabilă.

Eliminarea carcaselor nu trebuie să fie permisă înainte de a se instala starea de *rigor mortis*.

Tabelele și figurile referitoare la Anexa A
a Convenției Europene privind
Animalele Vertebrate utilizate pentru Experimente
și alte Scopuri Științifice
(Ghid de acomodare și îngrijire a animalelor)

TABELUL 1

*Reguli pentru temperatura camerei
(păstrarea animalelor în cuști, țarcuri sau ferme interioare)*

Speciile sau grupurile de specii	Intervalul optim în °C
Primatele antropoide din Lumea Nouă	20-28
Şoarece	20-24
Şobolan	20-24
Hamster sirian	20-24
Şoarece săritor de desert	20-24
Cobai	20-24
Primatele altele decât antropoidele din Lumea Veche	20-24
Prepelită	20-24
Iepure	15-21
Pisică	15-21
Câine	15-21
Nevăstuică	15-21
Păsări domestice	15-21
Porumbel	15-21
Porc	10-24
Capră	10-24
Oaie	10-24
Vite cornute	10-24
Cal	10-24

Notă: În cazuri speciale, de exemplu când e vorba de animale foarte mici sau cu păr puțin, poate fi necesară o temperatură mai mare decât cea indicată.

TABELUL 2

Reguli pentru perioadele de carantină locală

Notă introductivă: Pentru animalele importate, toate perioadele de carantină trebuie să reprezinte subiectul reglementărilor naționale ale Părților. În legătură cu perioadele de carantină locală, perioada va fi determinată de o persoană competență în acord cu circumstanțele, în mod obișnuit un medic veterinar desemnat de amplasament.

Speciile	Numărul de zile
Şoarece	5-15
Şobolan	5-15
Şoarece săritor de deșert	5-15
Cobai	5-15
Hamster sirian	5-15
Iepure	20-30
Pisică	20-30
Câine	20-30
Primatele altele decât antropoidele (neumane)	40-60

TABELUL 3

Reguli pentru cuștile rozătoarelor mici și iepurilor (în stoc și în timpul procedurilor)

Specia	Suprafața minimă a podelei cuștii cm ²	Înălțimea minimă a cuștii cm
Şoarece	180	12
Şobolan	350	14
Hamster sirian	180	12
Cobai	600	18
Iepure	1 kg	30
	2 kg	30
	3 kg	35
	4 kg	40
	5 kg	40

Notă: “Înălțimea cuștii” înseamnă distanța pe verticală dintre podeaua cuștii și poziția superioară orizontală a capacului sau cuștii.

Când este proiectată o procedură trebuie să fie luat în considerare potențialul de creștere al animalelor asigurând o încăpere adecvată corespunzător acestui tabel în toate fazele procedurii.

Vezi de asemenea Figura de la 1 la 5 și de la 8 la 12.

TABELUL 4

Reguli pentru păstrarea în cuști a rozătoarelor mici în condiții de reproducere

Specie	Suprafața minimă a podelei cuștii pentru mamă și puii nou născuți cm ²	Înălțimea minimă a cuștii cm
Șoarece	200	12
Şobolan	800	14
Hamster sirian	650	12
Cobai	1 200	18
Cobai în harem	1 000 pe adult	18

Notă: Pentru definirea "înălțimii cuștii" vezi nota de la Tabelul 3.

TABELUL 5

Reguli pentru cuștile de reproducere la iepuri

Greutatea iepuroaică kg	Suprafața minimă a podelei cuștii pentru iepuroaică și puii nou născuți cm ²	Înălțimea minimă a cuștii cm	Suprafața minimă a podelei boxei pentru cuib m ²
1	0,30	30	0,10
2	0,35	30	0,10
3	0,40	35	0,12
4	0,45	40	0,12
5	0,50	40	0,14

Notă: Pentru definirea "înălțimii cuștii" vezi nota de la Tabelul 3.

Suprafața minimă a podelei cuștii pentru iepuroaică și puii nou născuți include suprafața podelei boxei pentru cuib.

Vezi de asemenea figura Figura 6.

TABELUL 6

*Reguli pentru cuștile pisicilor
(în timpul procedurilor și reproducерii)*

Greutatea pisicii kg	Suprafața minimă a podelei cuștii petnru pisică m ²	Înălțimea minimă a cuștii cm	Suprafața minimă a podelei cuștii pentru mamă și puii nou născuți cm ²	Suprafața minimă a podelei țarcului pentru mamă și puii nou născuți m ²
0,5-1	0,2	50	-	-
1-3	0,3	50	0,58	2
3-4	0,4	50	0,58	2
4-5	0,6	50	0,58	2

Notă: Căsuțele pentru pisici în cuști trebuie să fie strict limitate. Pisicile păstrate în acest mod pot ieși afară pentru exerciții cel puțin o dată pe zi, când aceasta nu interferează cu procedura. Țarcul pisicii trebuie să fie echipat cu tăviță pentru dejectii, o poliță suficient de mare pentru odihnă și obiecte corespunzătoare pentru cățărare și joacă.

“Înălțimea cuștii” înseamnă distanța verticală dintre cel mai înalt punct al podelei și cel mai de jos punct al plafonului cuștii.

În scopul calculării suprafeței minime a podelei poate fi inclusă și suprafața poliței de odihnă. Suprafața minimă a podelei cuștii pentru mamă și puii nou născuți de pisică include suprafața de 0,18 m² a boxei pentru pisoiași.

Vezi de asemenea Figura 7.

TABELUL 7

*Reguli cuștile câinilor
(în timpul procedurilor)*

Înălțimea câinelui până la umăr cm	Suprafața minimă a podelei cuștii pentru câine m^2	Înălțimea minimă a cuștii cm
30	0,75	60
40	1,00	80
70	1,75	140

Notă: Câinii nu trebuie să fie păstrați în cuști un timp mai mare decât este absolut necesar pentru scopurile procedurii. Câinii închiși în cuști vor fi lăsați liberi pentru exerciții cel puțin o dată pe zi, în afara cazului în care acest lucru este incompatibil cu scopurile procedurii. Va fi selectat un timp limită cât un câine trebuie să stea închis fără să-și efectueze exercițiile zilnice. Suprafețele pentru exerciții vor fi suficient de mari încât să permită libertate de mișcare câinilor. Grătarul pentru podele nu va fi folosit în cuștile pentru câini decât atunci când procedurile o necesită.

Având în vedere mare diferență de înălțime și interdependență limitată care există între înălțime și greutate a diferitelor rase de câini, înălțimea cuștilor va fi bazată pe înălțimea corpului până la umăr a fiecărui animal. Ca o regulă generală înălțimea minimă a cuștii va fi egală cu dublul înălțimii până la umăr.

Pentru definirea termenului "înălțimea cuștii" vezi nota de la Tabelul 6.

TABELUL 8

*Reguli pentru țarcurile câinilor
(în stoc și în timpul procedurilor și reproducерii)*

Greutatea câinelui kg	Suprafața minimă a podelei țarcului pe câine m ²	Suprafața minimă adiacentă pentru exerciții pe câine	
		mai puțin de 3 câini m ²	mai mult de 3 câini m ²
<6	0,5	0,5 (1,0)	0,5 (1,0)
6-10	0,7	1,4 (2,1)	1,2 (2,9)
10-20	1,2	1,6 (2,8)	1,4 (2,6)
20-30	1,7	1,9 (3,6)	1,6 (3,3)
>30	2,0	2,0 (4,0)	1,8 (3,8)

Notă: În paranteză sunt prezentate suprafețele totale per câine; suprafața podelei țarcului plus suprafața adiacentă pentru exerciții. Câinii păstrați permanent în aer liber trebuie să aibă acces într-un loc de refugiu pentru a căpăta protecție împotriva vremii nefavorabile. Acolo unde câinii sunt adăpostiți pe podele cu grătar trebuie să existe o suprafață solidă prevăzută pentru somn. Podelele cu grătar nu trebuie să fie utilizate, exceptie făcând situațiile în care procedura o cere. Despărțiturile dintre țarcuri vor fi realizate astfel încât să prevină rănirea câinilor între ei.

Toate țarcurile vor avea drenaj adecvat.

TABELUL 9

*Reguli pentru păstrarea în cuști a primatelor altele decât cele antropoide (ne-umane)
(în stoc sau în timpul procedurilor și reproducерii)*

Notă introductivă: Din cauza variației largi a dimensiunilor și caracteristicilor primatelor este în mod special important să fie stabilite dimensiunile cuștilor în funcție de nevoile lor particulare. Volumul total al cuștilor este la fel de important pentru primate ca și suprafața podelei. Ca un principiu general, înălțimea unei cuști, cel puțin pentru maimuțe și alți simieni, trebuie să aibă dimensiuni mari. Cuștile trebuie să fie suficient de înalte cât să permită animalelor să stea în poziție bipedă. Înălțimea minimă a cuștii pentru brachiatori trebuie să fie suficientă cât să permită legănarea acestora în extensie completă din tavan fără ca picioarele să atingă podeaua cuștii. Când sunt necesare, porțiunile superioare ale barelor de ccoțare trebuie să fie astfel potrivite încât să permită utilizarea părții superioare a cuștii.

Primatele care sunt compatibile pot fi menținute câte două într-o cușcă. Când acestea nu pot fi păstrate în perechi, cuștile lor trebuie să fie plasate astfel încât acestea să se poată vedea între

ele, dar ar trebui de asemenea, să fie posibilă împiedicarea acestui lucru atunci când este necesar.

Următorul tabel constituie o regulă generală pentru păstrarea în cuști a grupurilor de specii cel mai des utilizate (superfamiliile *Ceboidea* și *Cercopithecoidea*).

Greutatea primatului kg	Suprafața minimă a podelei cuștii pentru una sau două animale m ²	Înălțimea minimă a cuștii cm
<1	0,25	60
1-3	0,35	75
3-5	0,50	80
5-7	0,70	85
7-9	0,90	90
9-15	1,10	125
15-25	1,50	125

Notă: Pentru definirea termenului “înălțimea cuștii”, vezi nota de la Tabelul 6.

TABELUL 10

*Reguli pentru păstrarea în cuști a porcilor
(în stoc și în timpul procedurilor)*

Greutatea porcului kg	Suprafața minimă a podelei cuștii per porc m ²	Înălțimea minimă a cuștii cm
5-15	0,35	50
15-25	0,55	60
25-40	0,80	80

Notă: Tabelul va fi aplicat și la exemplarele tinere de porci. Porcii nu trebuie păstrați în cuști decât în cazul în care este absolut necesar pentru scopul procedurii și atunci doar pentru o perioadă minimă de timp.

Pentru definirea termenului “înălțimea cuștii”, vezi nota de la Tabelul 6.

TABELUL 11

*Reguli pentru acomodarea animalelor de fermă în țarcuri
(în stoc și în timpul procedurii în amplasamentele pentru folosință)*

Speciile și greutățile kg	Suprafața minimă a podelei țarcului m ²	Lungimea minimă a țarcului m	Înălțimea minima a compartimentelor țarcului m	Suprafața minimă a podelei țarcului pentru grupuri m ² /animal	Lungimea minimă a suportului pentru hrănire pe cap de animal m
<i>Porci</i>					
10-30	2	1,6	0,8	0,2	0,20
30-50	2	1,8	1,0	0,3	0,25
50-100	3	2,1	1,2	0,8	0,30
100-150	5	2,5	1,4	1,2	0,35
>150	5	2,5	1,4	2,5	0,40
<i>Oi</i>					
< 70	1,4	1,8	1,2	0,7	0,35
<i>Capre</i>					
< 70	1,6	1,8	2,0	0,8	0,35
<i>Bovine</i>					
< 60	2,0	1,1	1,0	0,8	0,30
60-100	2,2	1,8	1,0	1,0	0,30
100-150	2,4	1,8	1,0	1,2	0,35
150-200	2,5	2,0	1,2	1,4	0,40
200-400	2,6	2,2	1,4	1,6	0,55
>400	2,8	2,2	1,4	1,8	0,65
<i>Cai adulți</i>	13,5	4,5	1,8	-	-

TABELUL 12

*Regului pentru acomodarea animalelor de fermă în grajduri
(în stoc și în timpul procedurii în amplasamentele pentru folosință)*

Speciile și greutatea kg	Suprafața minimă a grajdului m ²	Lungimea minimă a grajdului m	Compartimentul minim al grajdului m
<i>Porci</i>			
100-150	1,2	2,0	0,9
> 150	2,5	2,5	1,4
<i>Oi</i>			
< 70	0,7	1,0	0,9
<i>Capre</i>			
< 70	0,8	1,0	0,9
<i>Bovine</i>			
60-100	0,6	1,0	0,9
100-150	0,9	1,4	0,9
150-200	1,2	1,6	1,4
200-350	1,8	1,8	1,4
350-500	2,1	1,9	1,4
> 500	2,6	2,2	1,4
<i>Cai adulți</i>	4,0	2,5	1,6

Notă: Grajdurile trebuie să fie suficient de mari cât să permită animalelor să se întindă confortabil.

TABELUL 13

*Reguli pentru păstrarea în cuști a păsărilor
(în stoc și în timpul procedurilor în amplasamentele pentru folosință)*

Speciile și greutățile g	Suprafața minimă pentru o pasare cm ²	Suprafața minimă pentru 2 pasări cm ² /pasare	Suprafața minimă pentru 3 pasări cm ² /pasare	Înălțimea minimă a cuștii cm	Lungimea minimă a tăvilor pentru hrănire per pasare cm
<i>Găini</i>					
100-300	250	200	150	25	3
300-600	500	400	300	35	7
600-1 200	1 000	600	450	45	10
1 200-1 800	1 200	700	550	45	12
1 800-2 400	1 400	850	650	45	12
<i>(Masculi adulți)</i>					
> 2 400	1 800	1 200	1 000	60	15
<i>Prepelite</i>					
120-140	350	250	200	15	4

Notă: “Suprafață” reprezintă produsul dintre lungimea cuștii și lățimea acesteia măsurate intern și orizontal, NU produsul dintre lungimea podelei și lățimea acesteia.

Pentru definirea termenului “înălțimea cuștii”, vezi nota de la Tabelul 6.

Mărimea ochiurilor grătarului podelei nu trebuie să fie mai mare de 10 x 10 mm pentru puii de găină și 25 x 25 mm pentru puicuțe și adulți. Grosimea sârmiei trebuie să fie de cel puțin 2 mm. Gradientul de umiditate nu trebuie să depășească 14 % (8°). Recipientul pentru apă trebuie să aibă aceeași lungime ca și cel pentru mâncare. Dacă sunt necesare recipiente sau cești, fiecare pasare va avea acces la două. Cuștile trebuie să fie prevăzute cu loc de cocoțat și să permită păsărilor dintr-o singură cușcă să se vadă între ele.

FIGURA 1

Soareci (în stoc sau în timpul procedurilor)
Suprafața minimă a podelei cuștii

La o greutate dată a șoarecelui se va trasa pe grafic linia EU-EU, care va da aria minimă ce trebuie să fie alocată.

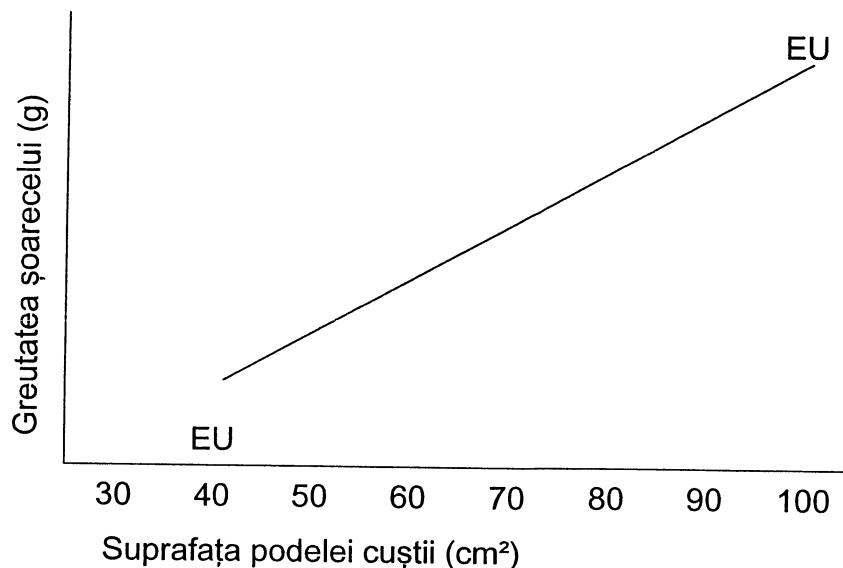

FIGURA 2
Şobolanii (în stoc sau în timpul procedurilor)
Suprafața minimă a podelei cuștii

La o greutate dată a șobolanului se va trasa pe grafic linia EU-EU, care va da aria minimă ce trebuie să fie alocată.

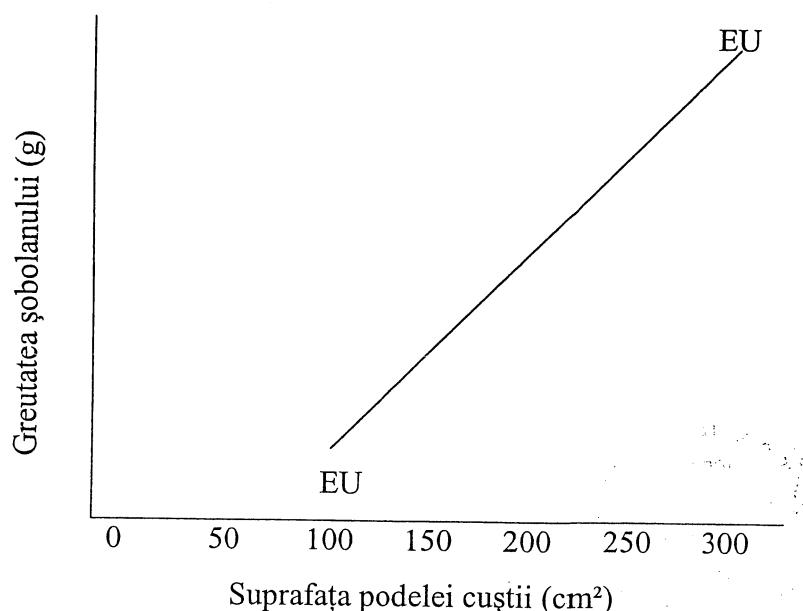

FIGURA 3

Hamsteri sirieni (în stoc sau în timpul procedurilor)
Suprafața minimă a podelei cuștii

La o greutate dată a hamserului sirian se va trasa pe grafic linia EU-EU, care va da aria minimă ce trebuie să fie alocată.

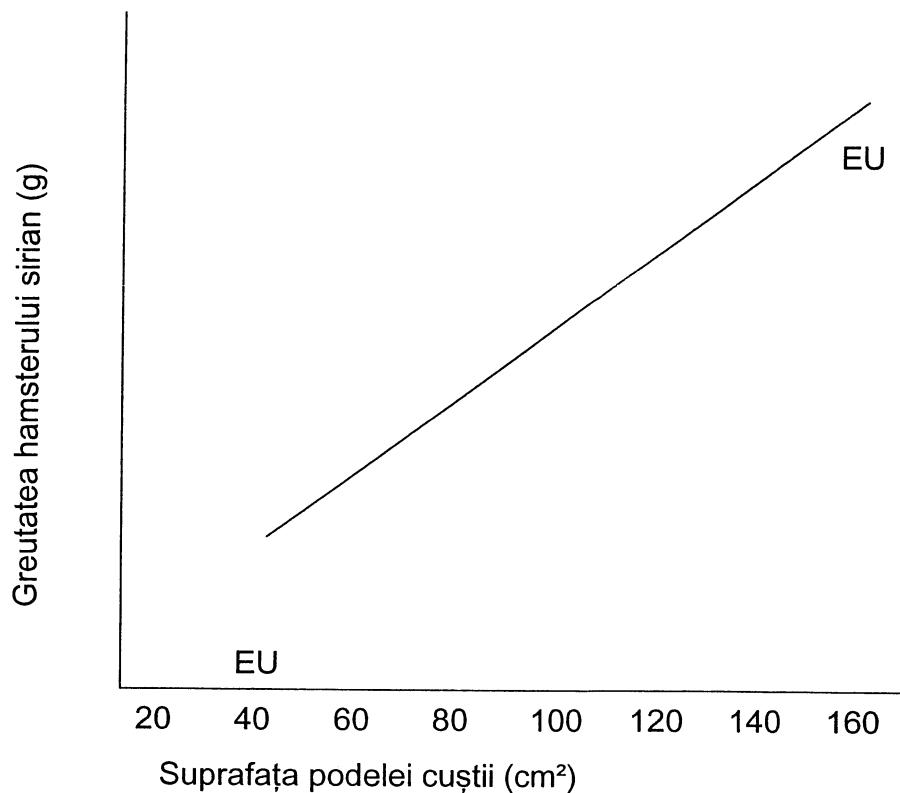

FIGURA 4
Cobai (în stoc și în timpul procedurilor)
 Suprafața minimă a podelei cuștii

La o greutate dată a cobaiului se va trasa pe grafic linia EU-EU, care va da aria minimă ce trebuie să fie alocată.

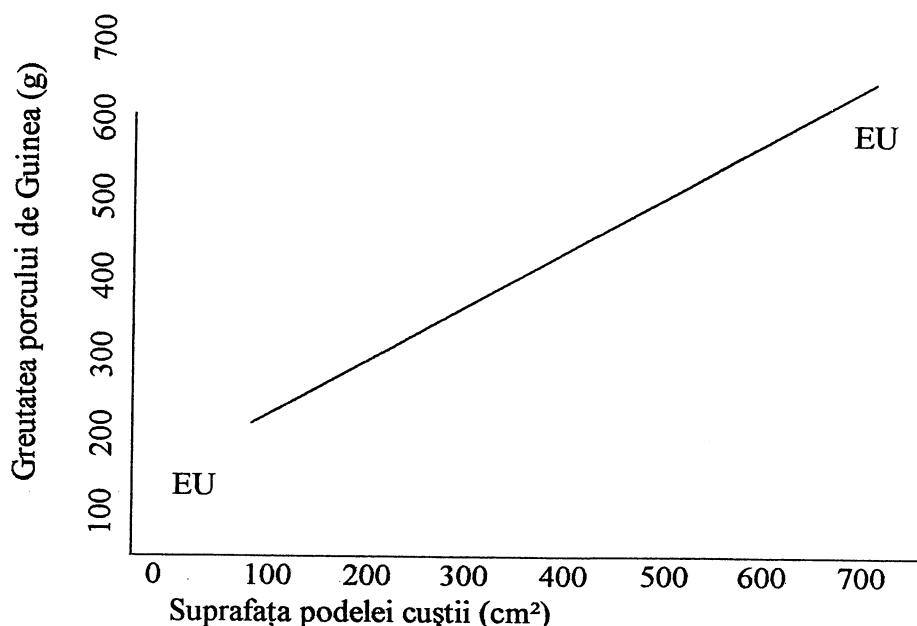

FIGURA 5
Iepuri (în stoc și în timpul procedurilor)
 Suprafața minimă a podelei cuștii

La o greutate dată a iepurelui se va trasa pe grafic linia EU-EU, care va da aria minimă ce trebuie să fie alocată.

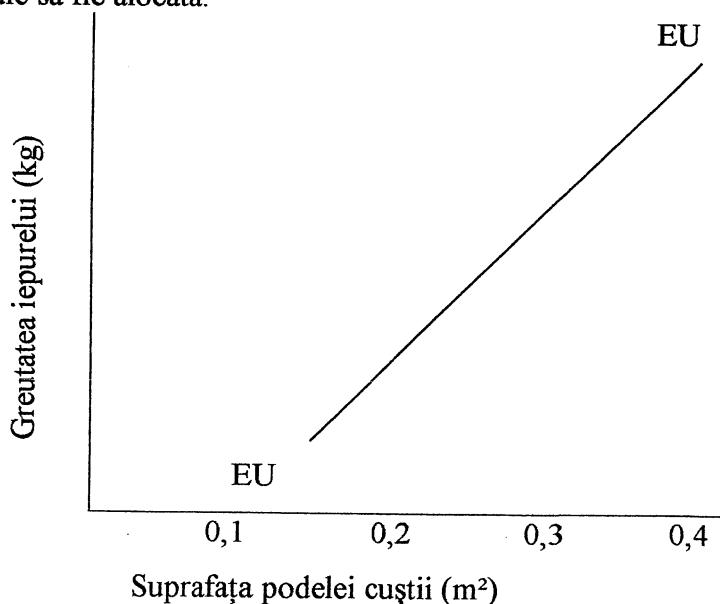

FIGURA 6
Iepuri (pentru reproducere)

Suprafața minimă a podelei cuștii pentru iepuroaică și puii neînțărcați
La o greutate dată a iepuroaicei se va trasa pe grafic linia EU-EU, care va da aria minimă ce trebuie să fie alocată.

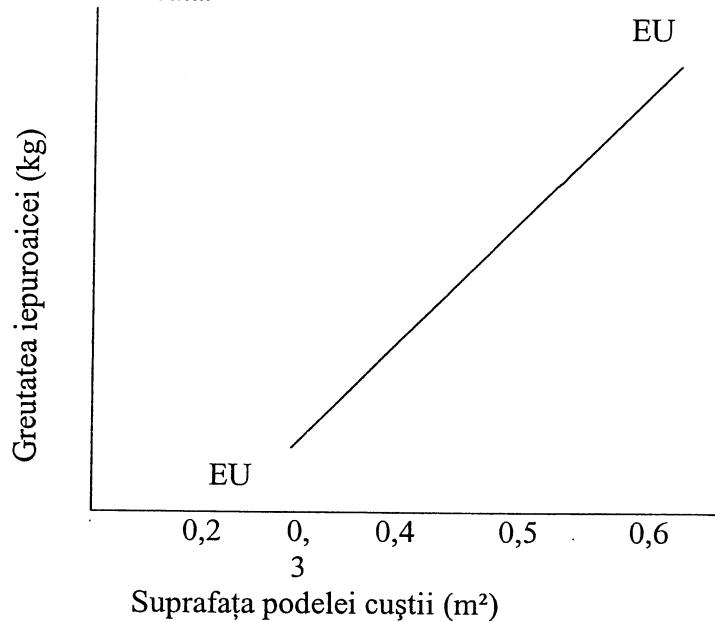

FIGURA 7

Pisici (în stoc sau în timpul procedurilor) Suprafața minimă a podelei cuștii
La o greutate dată a pisicii se va trasa pe grafic linia EU-EU, care va da aria minimă ce trebuie să fie alocată.

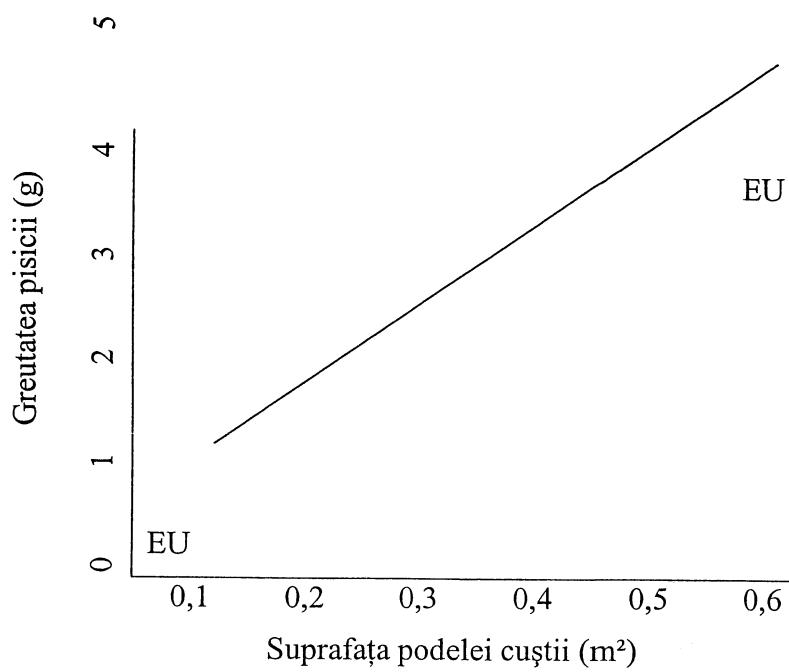

FIGURA 8

*Reguli referitoare la relația dintre numărul de șoareci per cușcă și suprafața podelei cuștii
(în stoc și în timpul procedurii)*

Liniile reprezintă greutatea medie și corespunde liniei EU-EU din Figura 1

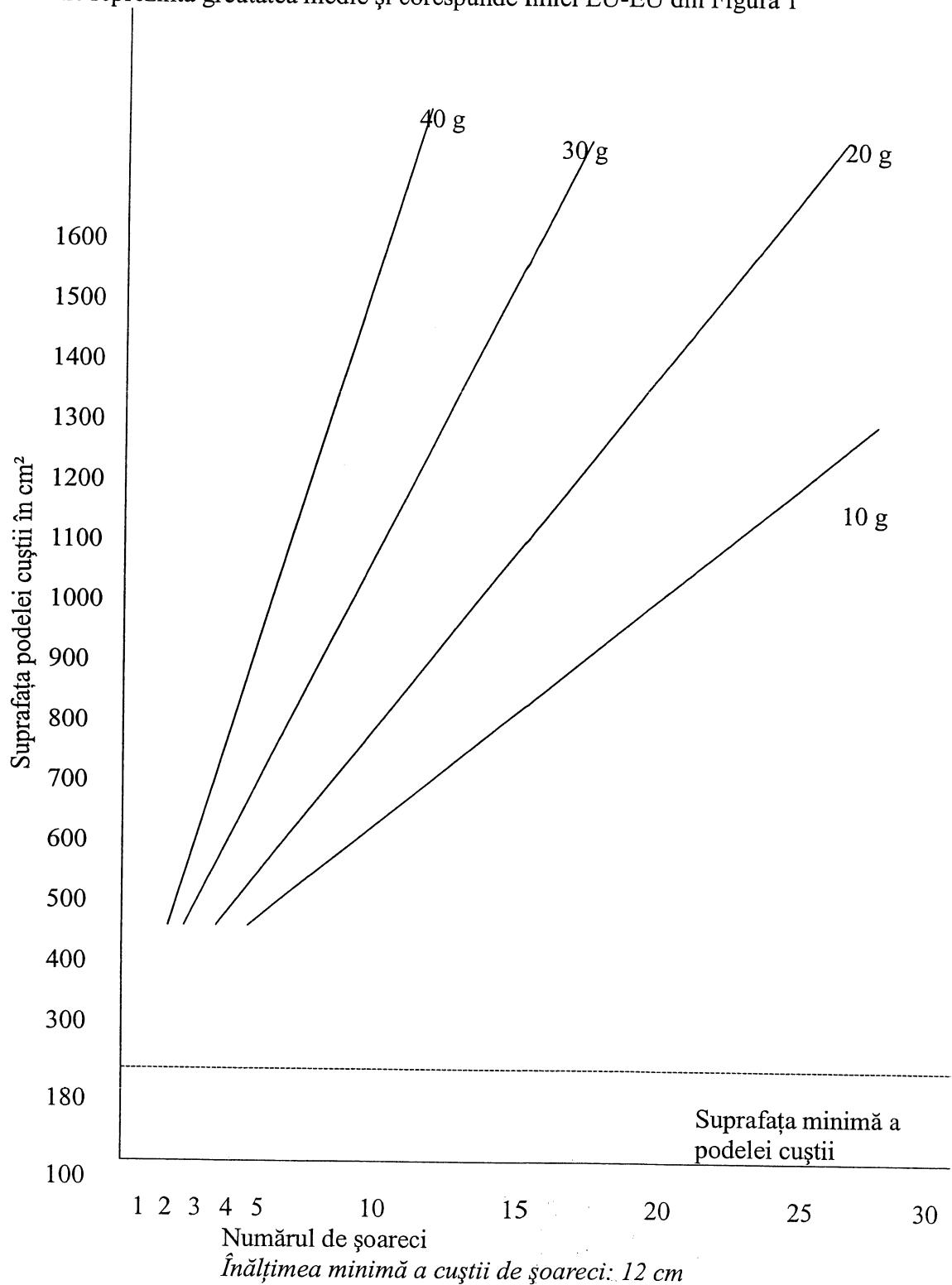

FIGURA 9

*Reguli referitoare la relația dintre numărul de șobolani per cușcă și suprafața podelei cuștii
(în stoc și în timpul procedurilor)*

Liniile reprezintă greutatea medie și corespund cu linia EU-EU din Figura 2

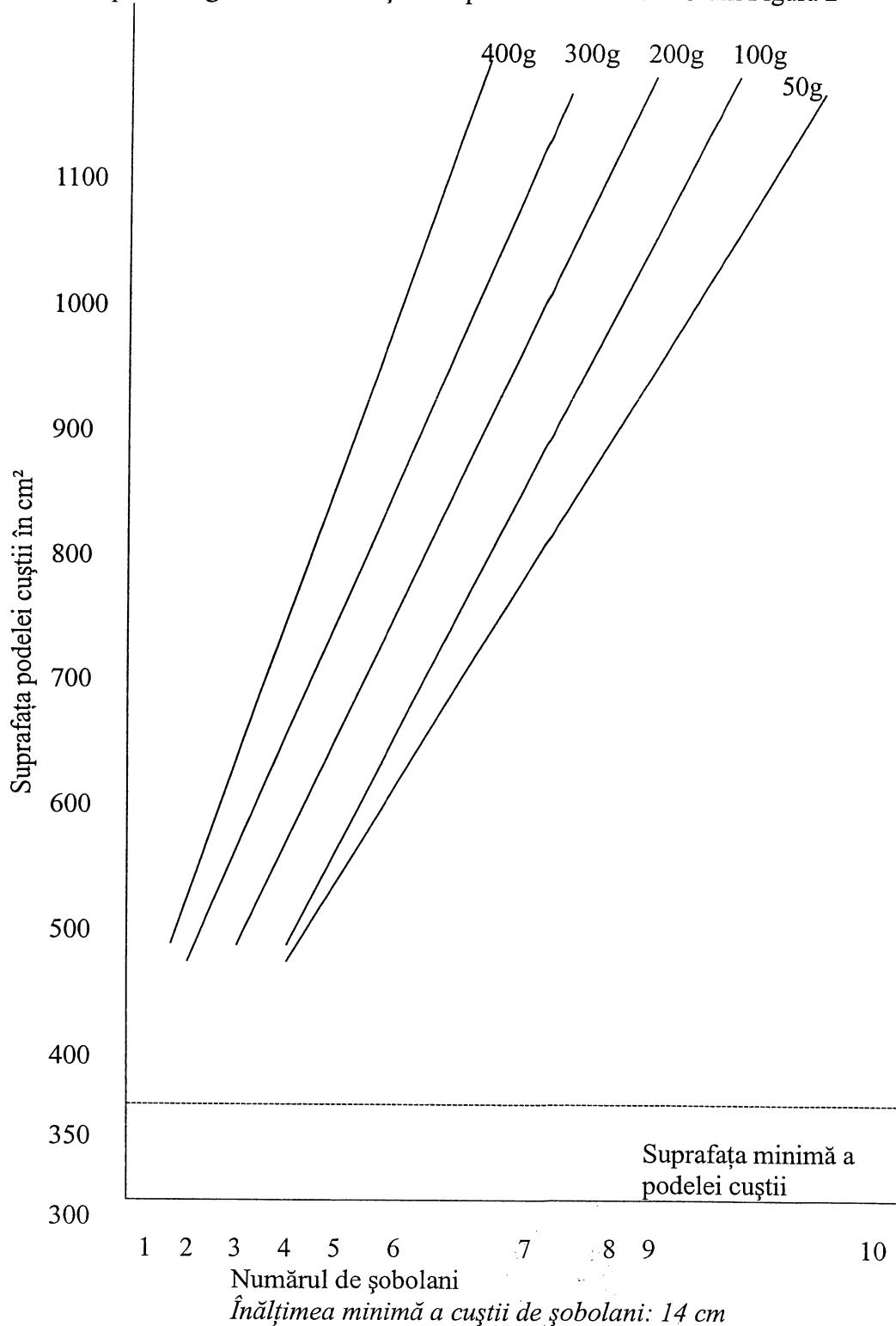

FIGURA 10

*Reguli referitoare la relația dintre numărul de hamsteri per cușcă și suprafața podelei cuștii
(în stoc și în timpul procedurilor)*

Liniile reprezintă greutatea medie și corespund cu linia EU-EU din Figura 3

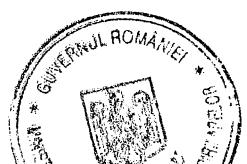
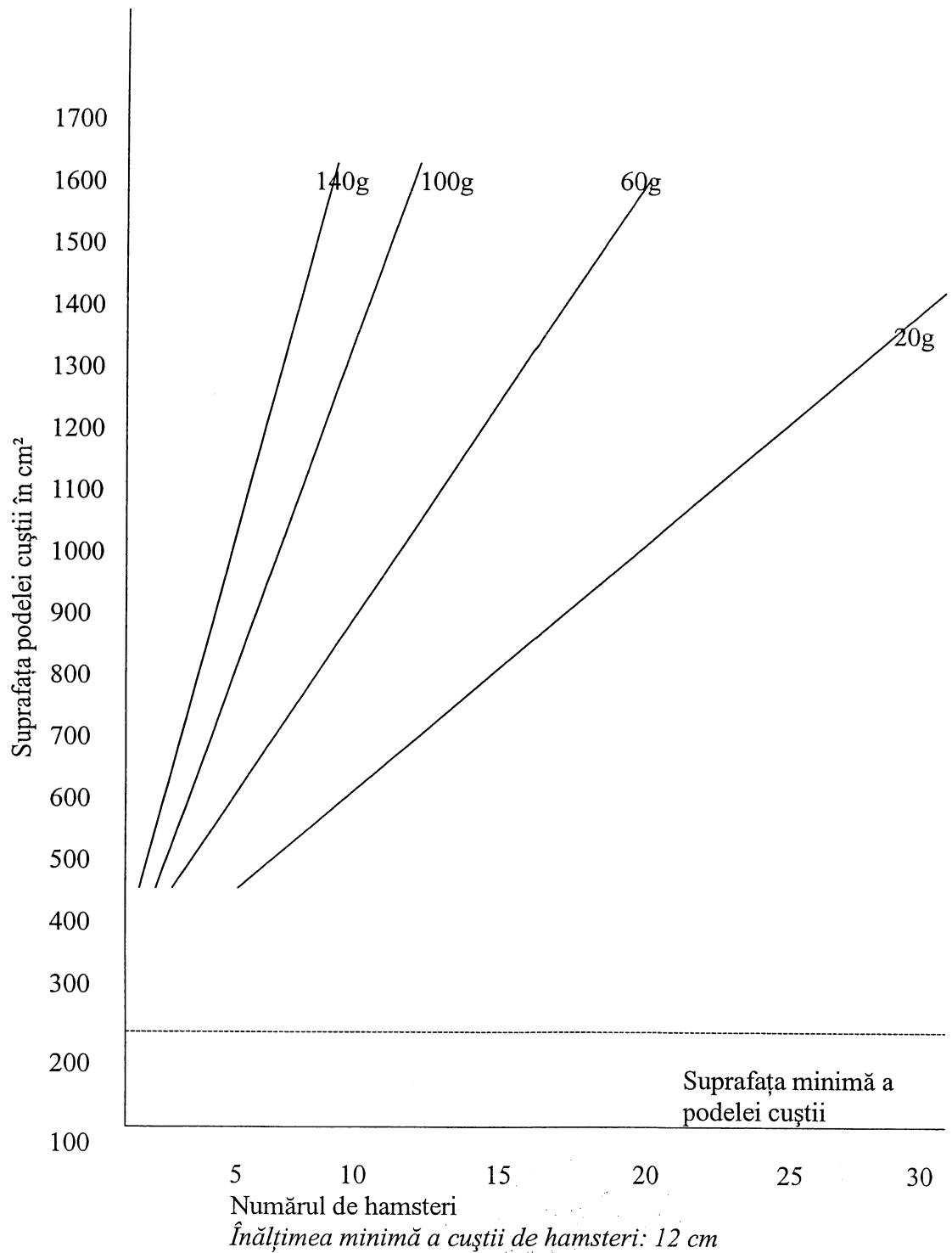
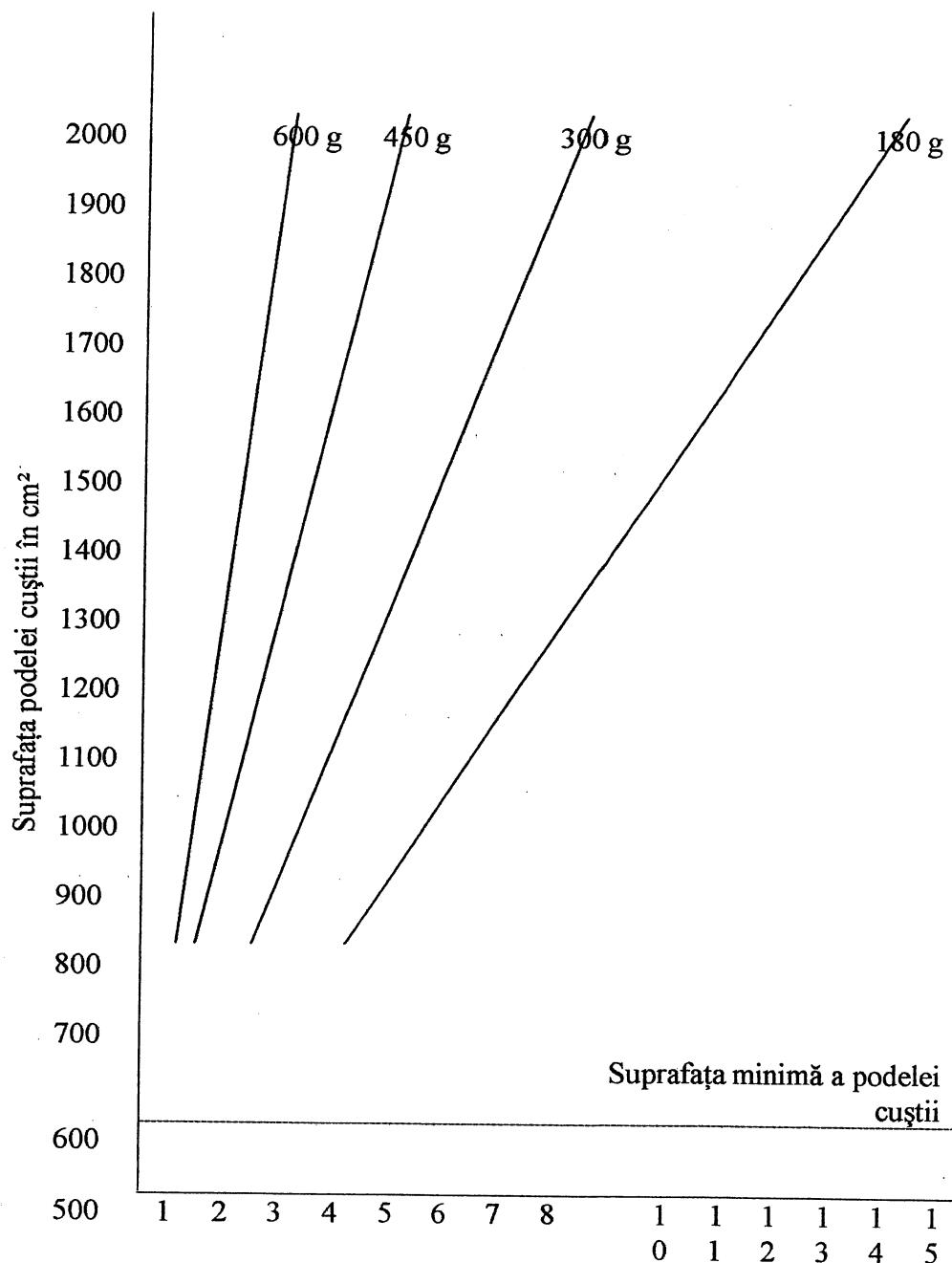

FIGURA 11

Reguli referitoare la relația dintre numărul de cobai per cușcă și suprafața podelei cuștii (în stoc și în timpul procedurilor)

Liniile reprezintă greutatea medie și corespund cu linia EU-EU din Figura 4

Numărul de cobai
Înălțimea minimă a cuștilor cobai: 18 cm

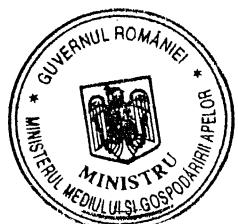
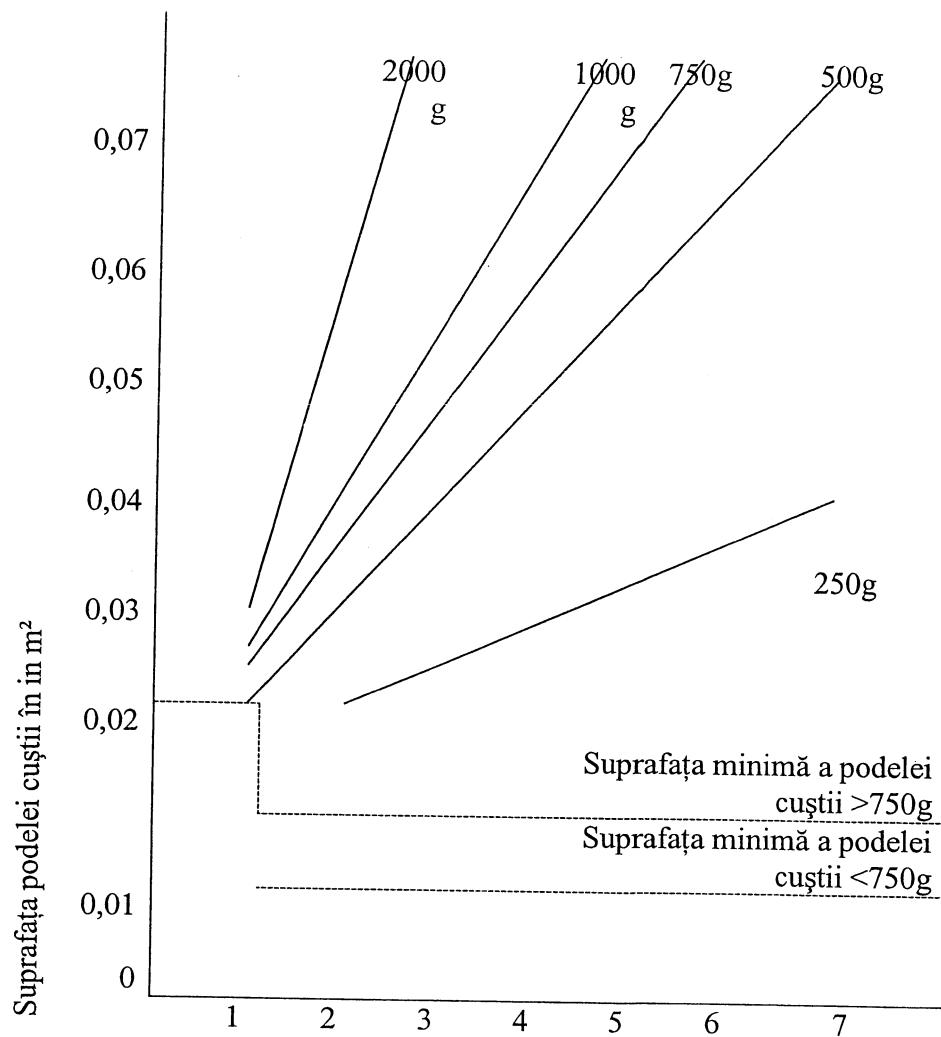

FIGURA 12

*Reguli referitoare la relația dintre numărul de iepuri per cușcă și suprafața podelei cuștii
(în stoc și în timpul procedurilor)*

Liniile reprezintă greutatea medie și corespund cu linia EU-EU din Figura 5

Numărul de iepuri

Înălțimea minimă a cuștilor de iepuri: vezi Tabelul 3

ANEXA B

Tabelele statistice

și

Notele explicative pentru completarea acestora
în îndeplinirea cerințelor
Articolelor 27 și 28
ale Convenției

Introducere

Conform Articolelor 27 și 28 ale Convenției, fiecare Parte va colecta informațiile statistice referitoare la anumite aspecte procedurale derivate din Convenție și va comunica aceste informații Secretarului General al Consiliului Europei care va publica informațiile primite.

Metoda folosită în colectarea informațiilor este decisă de fiecare Parte și, bineînțeles, orice informații statistice suplimentare pot fi colectate pentru a satisface cerințele de la nivel național. În scopul de a facilita activitatea Secretarului General, informațiile furnizate acestuia trebuie să fie comparabile și în acord cu tabelele atașate mai jos. Datele vor fi colectate pe an calendaristic.

Generalități

Animalele care vor fi înregistrate sunt acelea care vor fi folosite și este posibil să le fie cauzate durere, suferință, disconfort sau răni de durată (vezi Articolul 1.2.c. al Convenției). Înregistrarea trebuie să se realizeze când animalele sunt selectate pentru a fi folosite în proceduri. Fiecare animal trebuie să fie înregistrat o singură dată în același tabel. Animalele care nu fac obiectul procedurilor aşa cum sunt definite în Articolul 1.2.c. nu vor fi înregistrate în scopul de a colecta informații statistice în contextul acestei Convenții.

În cercetarea biologică este inevitabilă apariția situației în care este dificil de a decide în care dintre coloanele tabelului trebuie să fie trecut un animal care va fi folosit în procedură. Nu există o metodă corectă sau greșită de a rezolva această problemă, care este o alegere individuală. Autoritatea competență poate acorda cercetătorilor dreptul de a decide unde să fie înregistrate animalele.

Este esențial să se asigure că un animal nu este înregistrat de două ori în același tabel.

Tabelul 1

Numărul și tipul animalelor folosite în proceduri

În acest tabel trebuie să fie trecut numărul total de animale folosite în proceduri, acest total fiind împărțit pe clase sau tipuri de animale.

Tabelul 2

Numărul de animale folosite în proceduri pentru scopurile selectate

Acest tabel are ca scop să evidențieze numărul de animale folosite în domeniile principale ale cercetării fundamentale, dezvoltării unor noi produse, evaluarea securității, diagnosticul unor boli, educație și instruire. În coloana 1, termenul "medical" se referă la medicina veterinară.

Tabelul 3

Numărul animalelor folosite în proceduri selectate pentru protecția omului, animalelor și mediului, prin evaluări toxicologice sau alte evaluări legate de securitate

Acest tabel intenționează să dea mai multe detalii despre procedurile legate de protecția omului, animalelor și a mediului, exculzând scopurile medicale. Coloana 6 include radiațiile periculoase.

Tabelul 4

Numărul animalelor folosite în proceduri referitoare la boli și alte tulburări

Acest tabel încearcă să ilustreze numărul animalelor folosite pentru scopuri medicale, incuzând medicina veterinară, cu referire specială la trei domenii ale bolilor umane care au o însemnatate publică particulară.

Tabelul 5

Numărul animalelor folosite în proceduri solicitate prin lege

O intrare în coloana “doar Părților” va fi făcută, când procedura este solicitată prin legi ale Părților în care aceste proceduri se desfășoară, incluzând obligațiile internaționale pe care Părțile trebuie să le respecte (de exemplu ca Parte a Convenției asupra Elaborării Farmacopeei Europene sau ca stat membru al Comunității Europene).

O intrare în coloana “doar altor Părți” va fi facută când scopul procedurii este specific cerințelor întâlnite, inclusiv cerințelor comerciale, în țări altele decât Părțile, incluzând de asemenea cerințele convențiilor la care acestea nu sunt încă parte.

“Ambele” vor fi folosite când procedurile privesc cerințele ambelor grupuri; în acest caz nu vor fi făcute intrări în nici una din cele două coloane.

TABELUL 1

Numărul și tipul de animale folosite în proceduri în (anul) în (Partea)

Şoarece (<i>Mus musculus</i>)	
Şobolan (<i>Rattus norvegicus</i>)	
Cobai (<i>Cavia porcellus</i>)	
Alte rozătoare (alte Rodentia)	
Iepure (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	
Maimuţe (<i>Hominoidea</i>)	
Alți simieni (<i>Cercopithecoidea & Ceboidea</i>)	
Prosimieni (<i>Prosimia</i>)	
Câini (<i>Canis familiaris</i>)	
Pisici (<i>Felis catus</i>)	
Alte carnivore (alte Carnivora)	
Cai, măgari și asini (<i>Equidae</i>)	
Porci (<i>Sus</i>)	
Capre și oi (<i>Capra & Ovis</i>)	
Vite cornute (<i>Bos</i>)	
Alte mamifere (alte Mammalia)	
Păsări (Aves)	
Reptile (<i>Reptilia</i>)	
Amfibieni (<i>Amphibia</i>)	
Pești (<i>Pisces</i>)	
Total	

TABELUL 2

Numărul animalelor folosite în proceduri pentru scopurile selectate în (anul) în (Partea)

	Toate speciile	Speciile selectate		
		Rozătoare și iepuri	Câini și pisici	Primate
1 Studii biologice fundamentale (inclusiv cele medicale)				
2 Descoperirea, dezvoltarea și controlul calității (inclusiv evaluarea siguranței) produselor sau aplicațiilor pentru medicina umană și veterinară				
3 Diagnosticul bolilor				
4 Protecția omului, animalelor și mediului prin evaluări toxicologice și alte evaluări legate de siguranță				
5 Educație și formare				

TABELUL 3

Numărul animalelor folosite în proceduri pentru scopurile selectate în ceea ce privește protecția omului, animalelor și mediului prin evaluări toxicologice și alte evaluări legate de siguranță în (anul) în (Partea)

Clasificarea suplimentară a punctului 4 din Tabelul 2	Toate speciile	Speciile selectate		
		Rozătoare și iepuri	Câini și pisici	Primate
1 Substanțe folosite sau care se intenționează a fi folosite în special în agricultură				
2 Substanțe folosite sau care se intenționează a fi folosite în special în industrie				
3 Substanțe folosite sau care se intenționează a fi folosite în special în gospodării				
4 Substanțe folosite sau care se intenționează a fi folosite în special ca și cosmetice sau obiecte de toaletă				
5 Substanțe folosite sau care se intenționează a fi folosite în special ca aditivi alimentari în consumul uman				
6 Riscul potențial sau actual al contaminării în mediul înconjurător general				

TABELUL 4

*Numărul animalelor folosite în proceduri legate de boli și alte tulburări
în (anul) în (Partea)*

	Toate speciile	Speciile selectate		
		Rozătoare și iepuri	Câini și pisici	Primate
1	Cancer (excluzând evaluarea riscurilor carcinogene)			
2	Bolile cardiovasculare			
3	Tulburările nervoase și mentale			
4	Alte boli la oameni și animale			

Notă: Când o procedură acoperă cancerele pentru oricare din punctele de la 2 la 4, trebuie să fie făcută o clasificare a cancerelor.

TABELUL 5

Numărul animalelor folosite în proceduri necesitate de lege în (anul) în (Partea)

	Toate speciile	Speciile selectate		
		Rozătoare și iepuri	Câini și pisici	Primate
Numai Părțile				
Numai alte Părți				
Ambele				

**PROTOCOLUL DE AMENDARE AL
CONVENTIEI EUROPENE
PENTRU PROTECTIA ANIMALELOR VERTEBRATE
UTILIZATE PENTRU EXPERIMENTE SAU
ALTE SCOPURI STIINTIFICE**

**Strasbourg,
22.VI.1998**

Statele membre ale Consiliului European și Comunitatea Europeană, semnatare ale acestui Protocol la Convenția Europeană pentru Protecția Animalelor Vertebrate folosite pentru Experimente și alte Scopuri Științifice, deschis pentru semnare la Strasbourg, pe 19 Martie 1986,

În ceea ce privește Convenția, care include prevederi generale menite să încerce salvarea animalelor care sunt folosite pentru experimente și alte scopuri științifice de suferință, durere și disconfort și pentru ca Statele membre să impună limite în folosirea animalelor pentru experimente și alte scopuri științifice, cu scopul de a înlătura asemenea folosințe, de câte ori este posibil, prin descoperirea unor măsuri alternative și încurajarea folosirii acestor măsuri alternative;

Luând în considerație natura tehnică a acestor prevederi incluse în anexele la Convenție;

Recunoscând nevoia de a asigura punerea în acord a acestor prevederi cu rezultatele cercetării în teren;

Au fost de acord asupra următoarelor:

Articolul 1

Articolul 30 al Convenției va fi amendat după cum urmează:

- “1 Părțile vor organiza, după cinci ani de la intrarea în vigoare a acestei Convenții și la fiecare cinci ani după aceea, sau mai frecvent, dacă majoritatea Părților o va cere, consultări multilaterale cu Consiliul European pentru a examina aplicarea acestei Convenții și pentru a aviza revizuirea sau extinderea oricăreia dintre prevederile sale.
- 2 Aceste consultări se vor realiza la întâlnirile stabilite de către Secretarul General al Consiliului European. Părțile vor comunica numele reprezentanților proprii Secretarului General al Consiliului European cu cel puțin două luni înainte de fiecare întâlnire.
- 3 Depinzând de prevederile acestei Convenții, Părțile trebuie să stabilească reguli de procedură pentru consultări.”

Articolul 2

Convenția va fi suplimentată printr-o nouă Parte XI: “Amendamente” incluzând un nou Articol 31 după cum urmează:

- “1 Orice amendament la Anexele A și B, propus de către o Parte sau de către Comitetul de Miniștri ai Consiliului Europei trebuie să fie comunicat Secretarului General al Consiliului Europei și retrimis de acesta statelor membre ale Consiliului Europei, Comunităților Europene și altor state ne-membre care aderă la Convenție sau au fost invitate să adere la Convenție, în acord cu prevederile Articolului 34.
- 2 Orice amendamente propuse în acord cu prevederile paragrafului precedent trebuie să fie examinate în mai puțin de șase luni după data retransmiterii de către Secretarul General, în cadrul unei consultări multilaterale și pot fi adoptate de către două treimi din majoritatea Părților. Textul adoptat trebuie să fie retransmis Părților.
- 3 După douăsprezece luni de la adoptarea în cadrul unei consultări multilaterale, orice amendament trebuie să intre în vigoare, mai puțin în cazurile în care o treime din Părți au notificat obiecții.”

Articolul 3

Articlele 31 până la 37 ale Convenției vor deveni Articolele 32 respectiv până la 38.

Articolul 4

- 1 Acest Protocol va fi deschis pentru semnare Semnatariilor Convenției care pot deveni Părți la acest Protocol prin:
 - a semnarea fără rezerve privind ratificarea, acceptarea sau aprobarea; sau
 - b semnarea acordului pentru ratificare, acceptare sau aprobare, urmată de ratificarea, acceptarea sau aprobarea propriu-zisă.
- 2 Un Semnatar al Convenției nu poate să semneze acest Protocol fără rezerve privind ratificarea, acceptarea și aprobarea nici să depună instrumentul de ratificare, acceptare sau aprobare, dacă nu a depus deja instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare la Convenție, sau cel puțin să depună instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare simultan pentru Convenție și Protocol.
- 3 Statele care acced la Convenție pot de asemenea să accedă la acest Protocol.
- 4 Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau accedere vor fi depozitate la Secretarul General al Consiliului Europei.

Articolul 5

Acest Protocol va intra în vigoare în a douăsprezece-a zi după data la care toate Părțile Convenției au devenit Părți la acest Protocol în acord cu Articolul 4.

Articolul 6

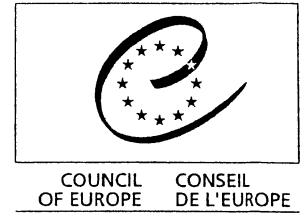
Secretarul General al Consiliului Europei trebuie să facă o notificare statelor membre ale Consiliului Europei, altor Părți la Convenție și Comunității Europene în ceea ce privește:

- a orice semnare fără rezerve privind ratificarea, acceptarea sau aprobarea;
- b orice semnare cu rezerve privind ratificarea, acceptarea sau aprobarea;
- c orice depozitare a unui instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau accesere;
- d orice dată a intrării în vigoare a acestui Protocol în acord cu Articolul 5 al acestuia;
- e orice alt act, notificare sau comunicare legată de acest Protocol.

Semnatarii, fiind imputerniciți în mod corespunzător, au semnat prezentul Protocol.

Întocmit la Strasbourg, la 22 iunie 1998, în engleză și franceză, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depozitat în arhivele Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va trimite copii certificate fiecărui stat membru al Consiliului Europei, altor Părți la Convenție și Comunităților Europene.

European Treaty Series - No. 123

**EUROPEAN CONVENTION FOR THE
PROTECTION OF VERTEBRATE ANIMALS
USED FOR EXPERIMENTAL AND OTHER
SCIENTIFIC PURPOSES**

Strasbourg, 18.III.1986

Preamble

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Recalling that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members and that it wishes to co-operate with other States in the protection of live animals used for experimental and other scientific purposes;

Recognising that man has a moral obligation to respect all animals and to have due consideration for their capacity for suffering and memory;

Accepting nevertheless that man in his quest for knowledge, health and safety has a need to use animals where there is a reasonable expectation that the result will be to extend knowledge or be to the overall benefit of man or animal, just as he uses them for food, clothing and as beasts of burden;

Resolved to limit the use of animals for experimental and other scientific purposes, with the aim of replacing such use wherever practical, in particular by seeking alternative measures and encouraging the use of these alternative measures;

Desirous to adopt common provisions in order to protect animals used in those procedures which may possibly cause pain, suffering, distress or lasting harm and to ensure that where unavoidable they shall be kept to a minimum,

Have agreed as follows:

Part I – General principles

Article 1

- 1 This Convention applies to any animal used or intended for use in any experimental or other scientific procedure where that procedure may cause pain, suffering, distress or lasting harm. It does not apply to any non-experimental agricultural or clinical veterinary practice.
- 2 In this Convention:
 - a "animal", unless otherwise qualified, means any live non-human vertebrate, including free-living and/or reproducing larval forms, but excluding other foetal or embryonic forms;
 - b "intended for use" means bred or kept for the purpose of sale, disposal or use in any experimental or other scientific procedure;
 - c "procedure" means any experimental or other scientific use of an animal which may cause it pain, suffering, distress or lasting harm, including any course of action intended to, or liable to, result in the birth of an animal in any such conditions, but excluding the least painful methods accepted in modern practice (that is "humane" methods) of killing or marking an animal.

A procedure starts when an animal is first prepared for use and ends when no further observations are made for that procedure; the elimination of pain, suffering, distress or lasting harm by the successful use of anaesthesia or analgesia or other methods does not place the use of an animal outside the scope of this definition;

- d "competent person" means any person who is considered by a Party to be competent in its territory to perform the relevant function described in this Convention;
- e "responsible authority" means, in the territory of a given Party, any authority, body or person designated for the relevant purpose;
- f "establishment" means any stable or mobile facility, any building, group of buildings or other premises, including a place which is not wholly enclosed or covered;
- g "breeding establishment" means any establishment where animals are bred with a view to their use in procedures;
- h "supplying establishment" means any establishment, other than a breeding establishment, from which animals are supplied with a view to their use in procedures;
- i "user establishment" means any establishment where animals are used in procedures;
- j "humane method of killing" means the killing of an animal with a minimum of physical and mental suffering appropriate to the species.

Article 2

A procedure may be performed for one or more of the following purposes only and subject to the restrictions laid down in this Convention:

- a i avoidance or prevention of disease, ill-health or other abnormality, or their effects, in man, vertebrate or invertebrate animals or plants, including the production and the quality, efficacy and safety testing of drugs, substances or products;
- ii diagnosis or treatment of disease, ill-health or other abnormality, or their effects, in man, vertebrate or invertebrate animals or plants;
- b detection, assessment, regulation or modification of physiological conditions in man, vertebrate and invertebrate animals or plants;
- c protection of the environment;
- d scientific research;
- e education and training;
- f forensic inquiries.

Article 3

Each Party undertakes to take all the necessary steps to give effect to the provisions of this Convention and to ensure an effective system of control and supervision as soon as possible and in any case within a period of five years from the date of entry into force of the present Convention in respect of that Party.

Article 4

No provision in this Convention shall affect the liberty of the Parties to adopt stricter measures for the protection of animals used in procedures or for the control and restriction of the use of animals in procedures.

Part II – General care and accommodation**Article 5**

- 1 Any animal used or intended for use in a procedure shall be provided with accommodation, an environment, at least a minimum degree of freedom of movement, food, water and care, appropriate to its health and well-being. Any restriction on the extent to which an animal can satisfy its physiological and ethological needs shall be limited as far as practicable. In the implementation of this provision, regard should be paid to the guidelines for accommodation and care of animals set out in Appendix A to this Convention.
- 2 The environmental conditions in which animals are bred, kept or used shall be checked daily.
- 3 The well-being and state of health of animals shall be observed sufficiently closely and frequently to prevent pain or avoidable suffering, distress or lasting harm.

-
- 4 Each Party shall determine arrangements to ensure that any defect or suffering discovered is corrected as quickly as possible.

Part III – Conduct of procedure

Article 6

- 1 A procedure shall not be performed for any of the purposes referred to in Article 2, if another scientifically satisfactory method, not entailing the use of an animal, is reasonably and practicably available.
- 2 Each Party should encourage scientific research into the development of methods which could provide the same information as that obtained in procedures.

Article 7

When a procedure has to be performed, the choice of species shall be carefully considered and, where required, be explained to the responsible authority; in a choice between procedures, those should be selected which use the minimum number of animals, cause the least pain, suffering, distress or lasting harm and which are most likely to provide satisfactory results.

Article 8

A procedure shall be performed under general or local anaesthesia or analgesia or by other methods designed to eliminate as far as practicable pain, suffering, distress or lasting harm applied throughout the procedure unless:

- a the pain caused by the procedure is less than the impairment of the animal's well-being caused by the use of anaesthesia or analgesia, or
- b the use of anaesthesia or analgesia is incompatible with the aim of the procedure. In such cases, appropriate legislative and/or administrative measures shall be taken to ensure that no such procedure is carried out unnecessarily.

Article 9

- 1 Where it is planned to subject an animal to a procedure in which it will or may experience severe pain which is likely to endure, that procedure must be specifically declared and justified to, or specifically authorised by, the responsible authority.
- 2 Appropriate legislative and/or administrative measures shall be taken to ensure that no such procedure is carried out unnecessarily.

Such measures shall include:

- either specific authorisation by the responsible authority;
- or specific declaration of such procedure to the responsible authority and judicial or administrative action by that authority if it is not satisfied that the procedure is of sufficient importance for meeting the essential needs of man or animal, including the solution of scientific problems.

Article 10

During a procedure, an animal used shall remain subject to the provisions of Article 5 except where those provisions are incompatible with the objective of the procedure.

Article 11

- 1 At the end of the procedure it shall be decided whether the animal shall be kept alive or killed by a humane method. An animal shall not be kept alive if, even though it has been restored to normal health in all other respects, it is likely to remain in lasting pain or distress.
- 2 The decision referred to in paragraph 1 of this article shall be taken by a competent person, in particular a veterinarian, or the person who, in accordance with Article 13, is responsible for, or has performed, the procedure.
- 3 Where, at the end of the procedure:
 - a an animal is to be kept alive, it shall receive the care appropriate to its state of health, be placed under the supervision of a veterinarian or other competent person and kept under conditions conforming to the requirements of Article 5. The conditions laid down in this sub-paragraph may, however, be waived where, in the opinion of a veterinarian, the animal would not suffer as a consequence of such exemption;
 - b an animal is not to be kept alive or cannot benefit from the provisions of Article 5 for its well-being, it shall be killed by a humane method as soon as possible.
- 4 No animal which has been used in a procedure entailing severe or enduring pain or suffering, irrespective of whether anaesthesia or analgesia was

employed, shall be used in a further procedure unless it has returned to good health and well-being and either:

- a the further procedure is one in which the animal is subject throughout to general anaesthesia which is to be maintained until the animal is killed; or
- b the further procedure will involve minor interventions only.

Article 12

Notwithstanding the other provisions of this Convention, where it is necessary for the legitimate purposes of the procedure, the responsible authority may allow the animal concerned to be set free provided that it is satisfied that the maximum practicable care has been taken to safeguard the animal's well-being. Procedures that involve setting the animal free shall not be permitted solely for educational or training purposes.

Part IV – Authorisation

Article 13

A procedure for the purposes referred to in Article 2 may be carried out by persons authorised, or under the direct responsibility of a person authorised, or if the experimental or other scientific project concerned is authorised in accordance with the provisions of national legislation. Authorisation shall be granted only to persons deemed to be competent by the responsible authority.

Part V – Breeding or supplying establishments

Article 14

Breeding and supplying establishments shall be registered with the responsible authority subject to the grant of an exemption under Article 21 or Article 22. Such registered establishments shall comply with the requirements of Article 5.

Article 15

The registration provided for in Article 14 shall specify the person in charge of the establishment, who shall be competent to administer or arrange for suitable care for animals of the species bred or kept in the establishment.

Article 16

- 1 Arrangements shall be made at registered breeding establishments to record, in respect of the animals bred there, the number and species of such animals leaving, the dates they leave and the name and address of the recipient.
- 2 Arrangements shall be made at registered supplying establishments to record the number and species of such animals entering and leaving, the dates of these movements, from whom the animals concerned were acquired and the name and address of the recipient.
- 3 The responsible authority shall prescribe the records which are to be kept and made available to it by the person in charge of the establishments mentioned in paragraphs 1 and 2 of this article. Such records shall be kept for a minimum of three years from the date of the last entry.

Article 17

- 1 Each dog and cat in an establishment shall be individually and permanently marked in the least painful manner possible before it is weaned.

- 2 Where an unmarked dog or cat is taken into an establishment for the first time after it has been weaned, it shall be marked as soon as possible.
- 3 Where a dog or cat is transferred from one establishment to another before it is weaned and it is not practical to mark it beforehand, a full documentary record, specifying in particular its mother, shall be kept until it can be marked.
- 4 Particulars of the identity and origin of each dog or cat shall be entered in the records of the establishment.

Part VI – User establishments

Article 18

User establishments shall be registered with or otherwise approved by the responsible authority and shall comply with the conditions laid down in Article 5.

Article 19

Provisions shall be made at user establishments for installations and equipment appropriate for the species of animals used and the performance of the procedures conducted there. The design, construction and functioning of such installations and equipment shall be such as to ensure that the procedures are performed as effectively as possible, with the object of obtaining consistent results with the minimum number of animals and the minimum degree of pain, suffering, distress or lasting harm.

Article 20

In user establishments:

- a the person or persons who are administratively responsible for the care of the animals and the functioning of the equipment shall be identified;
- b sufficient trained staff shall be provided;
- c adequate arrangements shall be made for the provision of veterinary advice and treatment;
- d a veterinarian or other competent person should be charged with advisory duties in relation to the well-being of the animals.

Article 21

- 1 Animals of the species listed below which are for use in procedures shall be acquired directly from or originate from registered breeding establishments, unless a general or special exemption has been obtained under arrangements to be determined by the Party:

Mouse	<i>Mus musculus</i>
Rat	<i>Rattus norvegicus</i>
Guinea pig	<i>Cavia porcellus</i>
Golden hamster	<i>Mesocricetus auratus</i>
Rabbit	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Dog	<i>Canis familiaris</i>
Cat	<i>Felis catus</i>
Quail	<i>Coturnix coturnix</i>

- 2 Each Party undertakes to extend the provisions of paragraph 1 of this article to other species, in particular of the order of primates, as soon as there is a reasonable prospect of a sufficient supply of purpose-bred animals of the species concerned.
- 3 Straying animals of a domesticated species shall not be used in procedures. A general exemption made under the conditions of paragraph 1 of this article may not extend to stray dogs and cats.

Article 22

In user establishments, only animals supplied from registered breeding or supplying establishments shall be used, unless a general or special exemption has been obtained under arrangements to be determined by the Party.

Article 23

Procedures may, where authorised by the responsible authority, be conducted outside user establishments.

Article 24

Arrangements shall be made at user establishments to maintain records and make them available as required by the responsible authority. In particular, these records shall be sufficient to meet the requirements of Article 27 and, in addition, show the number and species of all animals acquired, from whom they were acquired and their date of arrival.

Part VII – Education and training

Article 25

- 1 Procedures carried out for the purpose of education, training or further training for professions or other occupations, including the care of animals being used or intended for use in procedures, must be notified to the responsible authority and shall be carried out by or under the supervision of a competent person, who will be responsible for ensuring that the procedures comply with national legislation under the terms of this Convention.
- 2 Procedures within the scope of education, training, or further training for purposes other than those referred to in paragraph 1 above shall not be permitted.

- 3 Procedures referred to in paragraph 1 of this article shall be restricted to those absolutely necessary for the purpose of the education or training concerned and be permitted only if their objective cannot be achieved by comparably effective audio-visual or any other suitable methods.

Article 26

Persons who carry out procedures, or take part in procedures, or take care of animals used in procedures, including supervision, shall have had appropriate education and training.

Part VIII – Statistical information

Article 27

- 1 Each Party shall collect statistical information on the use of animals in procedures and this information shall where lawful be made available to the public.
- 2 Information shall be collected in respect of:
 - a the numbers and kinds of animals used in procedures;
 - b the numbers of animals in selected categories used in procedures directly concerned with medicine and in education and training;
 - c the numbers of animals in selected categories used in procedures for the protection of man and the environment;

d the numbers of animals in selected categories used in procedures required by law.

Article 28

- 1 Subject to requirements of national legislation relating to secrecy and confidentiality, each Party shall communicate every year to the Secretary General of the Council of Europe information in respect of the items mentioned in paragraph 2 of Article 27, presented in the form set out in Appendix B to this Convention.
- 2 The Secretary General of the Council of Europe shall publish the statistical information received from the Parties in respect of the items mentioned in paragraph 2 of Article 27.
- 3 Each Party is invited to communicate to the Secretary General of the Council of Europe the address of its national authority from which information about more comprehensive national statistics may be obtained on request. Such addresses will be contained in the publications of statistics made by the Secretary General of the Council of Europe.

Part IX – Recognition of procedures carried out in the territory of another Party

Article 29

- 1 In order to avoid unnecessary repetition of procedures required by law on health and safety, each Party shall, where practicable, recognise the results of procedures carried out in the territory of another Party.
- 2 To that end the Parties undertake, where practicable and lawful, to render each other mutual assistance, in particular by furnishing information on their

legislation and administrative practice relating to the requirements for procedures to be carried out in support of submissions for registration of products, as well as factual information on procedures carried out in their territory and on authorisation or any other administrative particulars pertaining to these procedures.

Part X – Multilateral consultations

Article 30

The Parties shall, within five years from the entry into force of this Convention and every five years thereafter, or more frequently if a majority of the Parties should so request, hold multilateral consultations within the Council of Europe to examine the application of this Convention, and the advisability of revising it or extending any of its provisions. These consultations shall take place at meetings convened by the Secretary General of the Council of Europe. The Parties shall communicate the name of their representative to the Secretary General of the Council of Europe at least two months before meetings.

Part XI – Final Provisions

Article 31

This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and by the European Communities. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 32

- 1 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 31.
- 2 In respect of a Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 33

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee.
- 2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 34

- 1 Any Signatory may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more reservations. No reservations may, however, be made in respect of Articles 1 to 14 or Articles 18 to 20.

- 2 Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.
- 3 A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision insofar as it has itself accepted it.

Article 35

- 1 Any Signatory may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 36

- 1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 37

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Communities and any State which has acceded to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 32, 33 and 35;
- d any other act, notification or communication relating to this Convention;

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 18th day of March 1986, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of

Europe, to the European Communities and to any State invited to accede to this Convention.

APPENDIX A

Guidelines for accomodation and care of animals
(Article 5 of the Convention)

CONTENTS

Introduction

1. *The physical facilities*

- 1.1. Functions and general design
- 1.2. Holding rooms
- 1.3. Laboratories and general and special purpose procedure rooms
- 1.4. Service rooms

2. *The environment in the holding rooms and its control*

- 2.1. Ventilation
- 2.2. Temperature
- 2.3. Humidity
- 2.4. Lighting
- 2.5. Noise
- 2.6. Alarm systems

3. *Care*

- 3.1. Health
- 3.2. Capture
- 3.3. Packing and transport conditions
- 3.4. Reception and unpacking
- 3.5. Quarantine, isolation and acclimatisation
- 3.6. Caging
- 3.7. Feeding

- 3.8. Water
- 3.9. Bedding
- 3.10. Exercising and handling
- 3.11. Cleaning
- 3.12. Humane killing of animals

Introduction

- 1 The member States of the Council of Europe have decided that it is their aim to protect live animals used for experimental and other scientific purposes to ensure that any possible pain, suffering, distress or lasting harm inflicted upon them, as a consequence of procedures being conducted upon them, shall be kept at a minimum.
- 2 It is true that some procedures are conducted under field conditions on free-living, self-supporting, wild animals, but such procedures are relatively few in number. The great majority of animals used in procedures must for practical reasons be kept under some sort of physical control in facilities ranging from outdoor corrals to cages for small animals in a laboratory animal house. This is a situation where there are highly conflicting interests. On the one hand, the animal whose needs in respect of movement, social relations and other manifestations of life must be restricted, on the other hand, the experimenter and his assistants who demand full control of the animal and its environment. In this confrontation of interests the animal may sometimes be given secondary consideration.
- 3 Therefore, the European Convention for the Protection of Vertebrate Animals Used for Experimental or Other Scientific Purposes provides in Article 5 that: "Any animal used or intended for use in a procedure shall be provided with accommodation, an environment, at least a minimum degree of freedom of movement, food, water and care, appropriate to its health and well-being. Any restriction on the extent to which an animal can satisfy its physiological and ethological needs shall be limited as far as practicable."
- 4 This appendix draws up certain guidelines based on present knowledge and practice for the accommodation and care of animals. It explains and supplements the basic principles adopted in Article 5. The object is thus to help authorities,

institutions and individuals in their pursuit of the aims of the Council of Europe in this matter.

- 5 Care is a word which, when used in connection with animals intended for or in actual use in procedures, covers all aspects of the relationship between animals and man. Its substance is the sum of material and non-material resources mobilised by man to obtain and maintain an animal in a physical and mental state where it suffers least and performs best in procedures. It starts from the moment the animal is destined to be used in procedures and continues until it is humanely killed or otherwise disposed of by the establishment in accordance with Article 11 of the Convention after the close of the procedure.
- 6 The appendix aims to give advice about the design of appropriate animal quarters. There are, however, several methods of breeding and keeping laboratory animals that differ chiefly in the degree of control of the microbiological environment. It has to be borne in mind that the staff concerned will sometimes have to judge from the character and condition of the animals where the recommended standards of space may not be sufficient, as with especially aggressive animals. In applying the guidelines described in this appendix, the requirements of each of these situations should be taken into account. Furthermore, it is necessary to make clear the status of these guidelines. Unlike the provisions of the Convention itself, they are not mandatory: they are recommendations to be used with discretion, designed as guidance to the practices and standards which all concerned should conscientiously strive to achieve. It is for this reason that the term "should" has had to be used throughout the text even where "must" might seem to be the more appropriate word. For example, it is self-evident that food and water must be provided (see 3.7.2 and 3.8).
- 7 Finally, for practical and financial reasons, existing animal quarters' equipment should not need to be replaced before it is worn out, or has otherwise become useless. Pending replacement with equipment conforming with the present

guidelines, these should as far as practicable be complied with by adjusting the numbers and sizes of animals placed in existing cages and pens.

Definitions

In this Appendix A, in addition to the definitions contained in Article 1.2 of the Convention:

- a "holding rooms" mean rooms where animals are normally housed, either for breeding and stocking or during the conduct of a procedure;
- b "cage" means a permanently fixed or movable container that is closed by solid walls and, at least on one side, by bars or meshed wire or, where appropriate, nets and in which one or more animals are kept or transported; depending on the stocking density and the size of the container, the freedom of movement of the animals is relatively restricted;
- c "pen" means an area enclosed, for example, by walls, bars or meshed wire in which one or more animals are kept; depending on the size of the enclosure and the stocking density the freedom of movement of the animals is usually less restricted than in a cage;
- d "run" means an area closed, for example, by fences, walls, bars or meshed wire and frequently situated outside permanently fixed buildings in which animals kept in cages or pens can move freely during certain periods of time in accordance with their ethological and physiological needs, such as exercise;
- e "stall" means a small enclosure with three sides, usually a feed-rack and lateral separations, where one or two animals may be kept tethered.

1 The physical facilities

1.1 Functions and general design

1.1.1. Any facility should be so constructed as to provide a suitable environment for the species housed. It should also be designed to prevent access by unauthorised persons.

Facilities that are part of a larger building complex should also be protected by proper building measures and arrangements that limit the number of entrances and prevent unauthorised traffic.

1.1.2. It is recommended that there should be a maintenance programme for the facilities in order to prevent any defect of equipment.

1.2. Holding rooms

1.2.1. All necessary measures should be taken to ensure regular and efficient cleaning of the rooms and the maintenance of a satisfactory hygienic standard. Ceilings and walls should be damage-resistant with a smooth, impervious and easily washable surface. Special attention should be paid to junctions with doors, ducts, pipes and cables. Doors and windows, if any, should be constructed or protected so as to keep out unwanted animals. Where appropriate, an inspection window may be fitted in the door. Floors should be smooth, impervious and have a non-slippery, easily washable surface which can carry the weight of racks and other heavy equipment without being damaged. Drains, if any, should be adequately covered and fitted with a barrier which will prevent animals from gaining access.

- 1.2.2. Rooms where the animals are allowed to run freely should have walls and floors with a particularly resistant surface material to stand up to the heavy wear and tear caused by the animals and the cleaning process. The material should not be detrimental to the health of the animals and be such that the animals cannot hurt themselves. Drains are desirable in such rooms. Additional protection should be given to any equipment or fixtures so that they may not be damaged by the animals or hurt the animals themselves. Where outdoor exercise areas are provided measures should be taken when appropriate to prevent access by the public and animals.
- 1.2.3. Rooms intended for the holding of farm animals (cattle, sheep, goats, pigs, horses, poultry, etc.) should at least conform with the standards laid down in the European Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes and by national veterinary and other authorities.
- 1.2.4. The majority of holding rooms are usually designed to house rodents. Frequently such rooms may also be used to house larger species. Care should be taken not to house together species which are incompatible.
- 1.2.5. Holding rooms should be provided with facilities for carrying out minor procedures and manipulations, where appropriate.

1.3. Laboratories and general and special purpose procedure rooms

- 1.3.1. At breeding or supplying establishments suitable facilities for making consignments of animals ready for dispatch should be made available.
- 1.3.2. All establishments should also have available as a minimum laboratory facilities for the carrying out of simple diagnostic tests,

post-mortem examinations, and/or the collection of samples which are to be subjected to more extensive laboratory investigations elsewhere.

- 1.3.3. Provision should be made for the receipt of animals in such a way that incoming animals do not put at risk animals already present in the facility, for example by quarantining. General and special purpose procedure rooms should be made available for situations where it is undesirable to carry out the procedures or observations in the holding room.
- 1.3.4. There should be appropriate accommodation for enabling animals which are ill or injured to be housed separately.
- 1.3.5. Where appropriate, there should be provision for one or more separate rooms suitably equipped for the performance of surgical procedures under aseptic conditions. There should be facilities for post-operative recovery where this is warranted.

1.4. Service rooms

- 1.4.1. Store rooms for food should be cool and dry, vermin and insect proof and those for bedding, dry, vermin and insect proof. Other materials, which may be contaminated or present a hazard, should be stored separately.
- 1.4.2. Store rooms for clean cages, instruments and other equipment should be available.

- 1.4.3. The cleaning and washing room should be large enough to accommodate the installations necessary to decontaminate and clean used equipment. The cleaning process should be arranged so as to separate the flow of clean and dirty equipment to prevent the contamination of newly cleaned equipment. Walls and floors should be covered with a suitably resistant surface material and the ventilation system should have ample capacity to carry away the excess heat and humidity.
- 1.4.4. Provision should be made for the hygienic storage and disposal of carcasses and animal waste. If incineration on the site is not possible or desirable, suitable arrangements should be made for the safe disposal of such material having regard to local regulation and by-laws. Special precautions should be taken with highly toxic or radioactive waste.
- 1.4.5. The design and construction of circulation areas should correspond to the standards of the holding rooms. The corridors should be wide enough to allow easy circulation of movable equipment.

2 The environment in the holding room and its control

2.1. Ventilation

- 2.1.1. Holding rooms should have an adequate ventilation system which should satisfy the requirements of the species housed. The purpose of the ventilation system is to provide fresh air and to keep down the level of odours, noxious gases, dust and infectious agents of any kind. It also provides for the removal of excess heat and humidity.

- 2.1.2. The air in the room should be renewed at frequent intervals. A ventilation rate of 15-20 air changes per hour is normally adequate. However, in some circumstances, where stocking density is low, 8-10 air changes per hour may suffice or mechanical ventilation may not even be needed at all. Other circumstances may necessitate a much higher rate of air change. Recirculation of untreated air should be avoided. However, it should be emphasised that even the most efficient system cannot compensate for poor cleaning routines or negligence.
- 2.1.3. The ventilation system should be so designed as to avoid harmful draughts.
- 2.1.4. Smoking in rooms where there are animals should be forbidden.

2.2. Temperature

- 2.2.1. Table 1 gives the range within which it is recommended that the temperature should be maintained. It should also be emphasised that the figures apply only to adult, normal animals. Newborn and young animals will often require a much higher temperature level. The temperature of the premises should be regulated according to possible changes in the animals' thermal regulation which may be due to special physiological conditions or to the effects of the procedures.
- 2.2.2. Under the climatic conditions prevailing in Europe it may be necessary to provide a ventilation system having the capacity both to heat and cool the air supplied.
- 2.2.3. In user establishments a precise temperature control in the holding rooms may be required, because the environmental temperature is

a physical factor which has a profound effect on the metabolism of all animals.

2.3. Humidity

Extreme variations in relative humidity (RH) have an adverse effect on the health and well-being of animals. It is therefore recommended that the RH level in holding rooms should be appropriate to the species concerned and should ordinarily be maintained at 55% +/- 10%. Values below 40% and above 70% RH for prolonged periods should be avoided.

2.4. Lighting

In windowless rooms, it is necessary to provide controlled lighting both to satisfy the biological requirements of the animals and to provide a satisfactory working environment. It is also necessary to have a control of the intensity and of the light-dark cycle. When keeping albino animals, one should take into account their sensitivity to light (see also 2.6).

2.5. Noise

Noise can be an important disturbing factor in the animal quarters. Holding rooms and procedure rooms should be insulated against loud noise sources in the audible and in the higher frequencies in order to avoid disturbances in the behaviour and the physiology of the animals. Sudden noises may lead to considerable change in organ functions but, as they are often unavoidable, it is sometimes advisable to provide holding and procedure rooms with a continuous sound of moderate intensity such as soft music.

2.6. Alarm systems

A facility housing a large number of animals is vulnerable. It is therefore recommended that the facility is duly protected by the installation of devices to

detect fires and the intrusion of unauthorised persons. Technical defects or a break-down of the ventilation system is another hazard which could cause distress and even the death of animals, due to suffocation and overheating or, in less serious cases, have such negative effects on a procedure that it will be a failure and have to be repeated. Adequate monitoring devices should therefore be installed in connection with the heating and ventilation plant to enable the staff to supervise its operation in general. If warranted, a stand-by generator should be provided for the maintenance of life support systems for the animals and lighting in the event of a break-down or the withdrawal of supply. Clear instructions on emergency procedures should be prominently displayed. Alarms for fish tanks are recommended in case of failure of the water supply. Care should be taken to ensure that the operation of an alarm system causes as little disturbance as possible to the animals.

3 Care

3.1. Health

3.1.1. The person in charge of the establishment should ensure regular inspection of the animals and supervision of the accommodation and care by a veterinarian or other competent person.

3.1.2. According to the assessment of the potential hazard to the animals, appropriate attention should be paid to the health and hygiene of the staff.

3.2. Capture

Wild and feral animals should be captured only by humane methods and by experienced persons who have a thorough knowledge of the habits and habitats of the animals to be caught. If an anaesthetic or any other drug has to be used in the capturing operation, it should be administered by a veterinarian or other competent person. Any animal which is seriously injured should be presented as soon as possible to a veterinarian for treatment. If the animal, in the opinion of the veterinarian, can only go on living with suffering or pain it should be killed at once by a humane method. In the absence of a veterinarian, any animal which may be seriously injured should be killed at once by a humane method.

3.3. Packing and transport conditions

All transportation is undoubtedly, for the animals, a stressful experience, which should be mitigated as far as possible. Animals should be in good health for transportation and it is the duty of the sender to ensure that they are so. Animals which are sick or otherwise out of condition should never be subjected to any transport which is not necessary for therapeutic or diagnostic reasons. Special care should be exercised with female animals in an advanced state of pregnancy. Female animals which are likely to give birth during the transport or which have done so within the preceding forty-eight hours, and their offspring, should be excluded from transportation. Every precaution should be taken by sender and carrier in packing, stowing and transit to avoid unnecessary suffering through inadequate ventilation, exposure to extreme temperatures, lack of feed and water, long delays, etc. The receiver should be properly informed about the transport details and documentary particulars to ensure quick handling and reception in the place of arrival. Even in the case of States which are not Parties to the European Convention on the Protection of Animals

During International Transport, strict observance of the provisions of this Convention is recommended; strict observance of national laws and regulations as well as of the regulations for live animals of the International Air Transport Association and the Animal Air Transport Association is also recommended.

3.4. Reception and unpacking

The consignments of animals should be received and unpacked without avoidable delay. After inspection, the animals should be transferred to clean cages or pens and be supplied with feed and water as appropriate. Animals which are sick or otherwise out of condition should be kept under close observation and separately from other animals. They should be examined by a veterinarian or other competent person as soon as possible and, where necessary, treated. Animals which do not have any chance to recover should be killed at once by a humane method. Finally, all animals received must be registered and marked in accordance with the provisions of Articles 16, 17 and 24 of the Convention. Transport boxes should be destroyed immediately if proper decontamination is impossible.

3.5. Quarantine, isolation and acclimatisation

3.5.1. The objects of quarantine are:

- a to protect other animals in the establishment;
- b to protect man against zoonotic infection;
- c to foster good scientific practice.

Unless the state of health of animals introduced into an establishment is satisfactory, it is recommended that they should undergo a period of quarantine. In some cases, that of rabies, for example, this period may be laid down in the national regulations of the Party. In others, it will vary and should be determined by a competent person, according to the circumstances, normally the veterinarian appointed by the establishment (see also Table 2).

Animals may be used for procedures during the quarantine period as long as they have become acclimatised to their new environment and they present no significant risk to other animals or man.

3.5.2. It is recommended that facilities should be set aside in which to isolate animals showing signs of or suspected of ill-health and which might present a hazard to man or to other animals.

3.5.3. Even when the animals are seen to be in sound health it is good husbandry for them to undergo a period of acclimatisation before being used in a procedure. The time required depends on several factors, such as the stress to which the animals have been subjected which in turn depends on several factors such as the duration of the transportation and the age of the animal. This time shall be decided by a competent person.

3.6. Caging

3.6.1. It is possible to make a distinction between two broad systems of housing animals.

Firstly, there is the system found in breeding, supplying and user establishments in the bio-medical field designed to accommodate animals

such as rodents, rabbits, carnivores, birds and non-human primates, sometimes also ruminants, swine and horses. Suggested guidelines for cages, pens, runs and stalls suitable for such facilities are presented in Tables 3 to 13. Supplementary guidance on minimum cage areas is found in Figures 1 to 7. Furthermore, a corresponding guidance for the appraisal of the stocking density in cages is presented in Figures 8 to 22.

Secondly, there is the system frequently found in establishments conducting procedures only on farm or similar large animals. The facilities in such establishments should not be less than those required by current veterinary standards.

3.6.2. Cages and pens should not be made out of material that is detrimental to the health of the animals, and their design should be such that the animals cannot injure themselves and, unless they are disposable, they should be made from a resistant material adapted to cleaning and decontamination techniques. In particular attention should be given to the design of cage and pen floors which should vary according to the species and age of the animals and be designed to facilitate the removal of excreta.

3.6.3. Pens should be designed for the well-being of the species. They should permit the satisfaction of certain ethological needs (for example, the need to climb, hide or shelter temporarily) and be designed for efficient cleaning and freedom from contact with other animals.

3.7. Feeding

3.7.1. In the selection, production and preparation of feed, precautions should be taken to avoid chemical, physical and microbiological contamination. The feed should be packed in tight, closed bags, stamped with the production date when appropriate. Packing, transport and storing should also be such as to avoid contamination, deterioration or destruction. Store rooms should be cool, dark, dry and vermin and insect proof. Quickly perishable feed like greens, vegetables, fruit, meat, fish, etc. should be stored in cold rooms, refrigerators or freezers.

All feed hoppers, troughs or other utensils used for feeding should be regularly cleaned and if necessary sterilised. If moist feed is used or if the feed is easily contaminated with water, urine, etc., daily cleaning is necessary.

3.7.2. The feed distribution process may vary according to the species but it should be such as to satisfy the physiological needs of the animal. Provision should be made for each animal to have access to the feed.

3.8. Water

3.8.1. Uncontaminated drinking water should always be available to all animals. During transport, it is acceptable to provide water as part of a moist diet. Water is however a vehicle of micro-organisms and the supply should therefore be so arranged that the hazard involved is minimised. Two methods are in common use, bottles and automatic systems.

3.8.2. Bottles are often used with small animals like rodents and rabbits. When bottles are used, they should be made from translucent material in

order to enable their contents to be monitored. The design should be wide-mouthing for easy and efficient cleaning and, if plastic material is used, it should not be leachable. Caps, stoppers and pipes should also be sterilisable and easy to clean. All bottles and accessories should be taken to pieces, cleaned and sterilised at appropriate and regular periods. It is preferable that the bottles should be replaced by clean, sterilised ones rather than be refilled in the holding rooms.

3.8.3. Automatic drinking systems should be regularly checked, serviced and flushed to avoid accidents and the spread of infections. If solid-bottom cages are used, care should be taken to minimise the risk of flooding. Regular bacteriological testing of the system is also necessary to monitor the quality of the water.

3.8.4. Water received from public waterworks contains some micro-organisms which are usually considered to be harmless unless one is dealing with microbiologically defined animals. In such cases, the water should be treated. Water supplied by public waterworks is usually chlorinated to reduce the growth of micro-organisms. Such chlorination is not always enough to keep down the growth of certain potential pathogens, as for example *Pseudomonas*. As an additional measure, the level of chlorine in the water could be increased or the water could be acidified to achieve the desired effect.

3.8.5. In fishes, amphibians and reptiles, tolerance for acidity, chlorine and many other chemicals differs widely from species to species. Therefore provision should be made to adapt the water supply for aquariums and tanks to the needs and tolerance limits of the individual species.

3.9. Bedding

Bedding should be dry, absorbent, non-dusty, non-toxic and free from infectious agents or vermin, or any other form of contamination. Special care should be taken to avoid using sawdust or bedding material derived from wood which has been treated chemically. Certain industrial by-products or waste, such as shredded paper, may be used.

3.10. Exercising and handling

3.10.1. It is advisable to take every possible opportunity to let animals take exercise.

3.10.2. The performance of an animal during a procedure depends very much on its confidence in man, something which has to be developed. The wild or feral animal will probably never become an ideal experimental animal. It is different with the domesticated animal born and raised in contact with man. The confidence once established should however be preserved. It is therefore recommended that frequent contact should be maintained so that the animals become familiar with human presence and activity. Where appropriate time should be set aside for talking, handling and grooming. The staff should be sympathetic, gentle and firm when associating with animals.

3.11. Cleaning

- 3.11.1. The standard of a facility depends very much on good hygiene. Clear instructions should be given for the changing of bedding in cages and pens.
- 3.11.2. Adequate routines for the cleaning, washing, decontamination and, when necessary, sterilisation of cages and accessories, bottles and other equipment should be established. A very high standard of cleanliness and order should also be maintained in holding, washing and storage rooms.
- 3.11.3. There should be regular cleaning and, where appropriate, renewal of the material forming the ground surface in outdoor pens, cages and runs to avoid them becoming a source of infection and parasite infestation.

3.12. Humane killing of animals

- 3.12.1. All humane methods of killing animals require expertise which can only be attained by appropriate training.
- 3.12.2. A deeply unconscious animal can be exsanguinated but drugs which paralyse muscles before unconsciousness occurs, those with curari-form effects and electrocution without passage of current through the brain, should not be used without prior anaesthesia.

Carcass disposal should not be allowed until *rigor mortis* occurs.

**Tables and figures relating to Appendix A
of the European Convention for the Protection
of Vertebrate Animals used for Experimental
and other Scientific Purposes
(Guidelines for accomodation and care of animals)**

TABLE 1

*Guidelines for room temperature
(animals kept in cages, pens or indoor runs)*

Species or groups of species	Optimal range in °C
Non-human New World primates	20-28
Mouse	20-24
Rat	20-24
Syrian hamster	20-24
Gerbil	20-24
Guinea pig	20-24
Non-Human Old World primates	20-24
Quail	20-24
Rabbit	15-21
Cat	15-21
Dog	15-21
Ferret	15-21
Poultry	15-21
Pigeon	15-21
Swine	10-24
Goat	10-24
Sheep	10-24

Cattle	10-24
Horse	10-24

Note: In special cases, for example when housing very young or hairless animals, higher room temperatures than those indicated may be required.

TABLE 2

Guidelines for local quarantine periods

Introductory note: For imported animals, all quarantine periods should be subject to the Parties' national regulations. In regard to local quarantine periods, the period should be determined by a competent person according to circumstances, normally a veterinarian appointed by the establishment.

Species	Days
Mouse	5-15
Rat	5-15
Gerbil	5-15
Guinea pig	5-15
Syrian hamster	5-15
Rabbit	20-30
Cat	20-30
Dog	20-30
Non-human primates	40-60

TABLE 3

*Guidelines for caging small rodents and rabbits
(in stock and during procedures)*

Species	Minimum cage floor area	Minimum cage height

		cm ²	cm
Mouse		180	12
Rat		350	14
Syrian hamster		180	12
Guinea pig		600	18
Rabbit	1 kg	1 400	30
	2 kg	2 000	30
	3 kg	2 500	35
	4 kg	3 000	40
	5 kg	3 600	40

Note: "Cage height" means the vertical distance between the cage floor and the upper horizontal part of the lid or cage.

When designing procedures, consideration should be given to the potential growth of the animals to ensure adequate room according to this table in all phases of the procedures.

See also Figures 1 to 5 and 8 to 12.

TABLE 4

Guidelines for caging small rodents in breeding

Species	Minimum cage floor area for mother and litter	Minimum cage height
	cm ²	cm
Mouse	200	12
Rat	800	14
Syrian hamster	650	12
Guinea pig	1 200	18
Guinea pig in harems	1 000 per adult	18

Note: For definition of "cage height" see note to Table 3.

TABLE 5

Guidelines for caging breeding rabbits

Weight of doe kg	Minimum cage floor area per doe and litter m ²	Minimum cage height cm	Minimum nest box floor m ²
1	0,30	30	0,10

2	0,35	30	0,10
3	0,40	35	0,12
4	0,45	40	0,12
5	0,50	40	0,14

Note: For definition of "cage height" see note to Table 3.

The minimum cage floor area per doe and litter includes the area of the nest box floor.

See also Figure 6.

TABLE 6

*Guidelines for housing cats
(during procedures and breeding)*

Weight of cat kg	Minimum cage floor area for cat m^2	Minimum cage height cm	Minimum cage floor area per queen and litter m^2	Minimum pen floor area per queen and litter m^2
0,5-1	0,2	50	-	-
1-3	0,3	50	0,58	2
3-4	0,4	50	0,58	2
4-5	0,6	50	0,58	2

Note: The housing of cats in cages should be strictly limited. Cats confined in this way should be let out for exercising at least once a day, where it does not interfere with the procedure. Cat pens should be equipped with dirt trays, ample shelf room for resting and objects suitable for climbing and claw-trimming.

“Cage height” means the vertical distance between the highest point on the floor and the lowest point in the top of the cage.

For the purpose of calculating the minimum floor area, the shelf area may be included. The minimum cage floor area per queen and litter includes the 0,18 m² area of the kittenning box.

See also Figure 7.

TABLE 7

*Guidelines for housing dogs in cages
(during procedures)*

Height of dog to point of shoulder cm	Minimum cage floor area per dog m ²	Minimum height of cage cm
30	0,75	60
40	1,00	80
70	1,75	140

Note: Dogs should not be kept in cages any longer than is absolutely necessary for the purpose of the procedure. Caged dogs should be let out for exercise at least once a day unless it is incompatible with the purpose of the procedure. A time-limit should be set beyond which a dog should not be confined without daily exercise. Exercise areas should be large enough to allow the dog freedom of movement. Grid floors should not be used in dog cages unless the procedure requires it.

In the light of the great differences in height and the limited interdependence of height and weight of various breeds of dogs, the cage height should be based on the body height to the shoulder of the individual animal. As a general rule the minimum cage height should be twice the height to the shoulder.

For definition of "cage height", see note to Table 6.

TABLE 8

*Guidelines for housing dogs in pens
(in stock and during procedures and breeding)*

Weight of dog kg	Minimum pen floor area per dog m ²	Minimum adjacent exercise area per dog	
		up to 3 dogs m ²	more than 3 dogs m ²
<6	0,5	0,5 (1,0)	0,5 (1,0)
6-10	0,7	1,4 (2,1)	1,2 (2,9)
10-20	1,2	1,6 (2,8)	1,4 (2,6)
20-30	1,7	1,9 (3,6)	1,6 (3,3)
>30	2,0	2,0 (4,0)	1,8 (3,8)

Note: Figures in brackets give the total area per dog, that is, the pen floor area plus the adjacent exercise area. Dogs kept permanently outdoors should have access to a sheltered place to find protection against unfavourable weather conditions. Where dogs are housed on grid floors, a solid area should be provided for sleeping. Grid floors should not be used unless the procedure requires it. Partitions between pens should be such as to prevent dogs from injuring each other.

All pens should have adequate drainage.

TABLE 9
Guidelines for caging non-human primates
(in stock and during procedures and breeding)

Introductory note: Because of the wide variations in sizes and characteristics of primates, it is especially important to match the shape and internal fittings as well as the dimensions of their cages to their particular needs. The total volume of the cage is just as important to primates as the floor area. As a general principle, the height of a cage, at least for apes and other simians, should be its greatest dimension. Cages should be high enough at least to allow the animals to stand up erect. The minimum cage height for brachiators should be such as to allow them to swing in full extension from the ceiling without their feet touching the cage floor. Where appropriate, perches should be fitted to allow the primates to use the upper part of the cage.

Compatible primates may be kept two to a cage. Where they cannot be kept in pairs, their cages should be so placed that they can see one another, but it should also be possible to prevent this when required.

Subject to these observations, the following table constitutes a general guideline for caging the groups of species most commonly used (superfamilies *Ceboidea* and *Cercopithecoidea*).

Weight of primate kg	Minimum cage floor area for one or two animals m ²	Minimum cage height cm
<1	0,25	60
1-3	0,35	75
3-5	0,50	80

5-7	0,70	85
7-9	0,90	90
9-15	1,10	125
15-25	1,50	125

Note: For definition of "cage height", see note to Table 6.

TABLE 10

*Guidelines for caging pigs
(in stock and during procedures)*

Weight of pig kg	Minimum cage floor area per pig m ²	Minimum cage height cm
5-15	0,35	50
15-25	0,55	60
25-40	0,80	80

Note: The table would also apply to piglets. Pigs should not be kept in cages unless absolutely necessary for the purpose of the procedure and then only for a minimum period of time.

For definition of "cage height" see note to Table 6.

TABLE 11

*Guidelines for accommodating farm animals in pens
(in stock and during procedures in user establishments)*

Species and weights kg	Minimum pen floor area m ²	Minimum pen length m	Minimum pen partition height m	Minimum pen floor area for groups m ² /animal	Minimum length of feed rack per

					head m
<i>Pigs</i>					
10-30	2	1,6	0,8	0,2	0,20
30-50	2	1,8	1,0	0,3	0,25
50- 100	3	2,1	1,2	0,8	0,30
100- 150	5	2,5	1,4	1,2	0,35
>150	5	2,5	1,4	2,5	0,40
<i>Sheep</i>					
< 70	1,4	1,8	1,2	0,7	0,35
<i>Goats</i>					
< 70	1,6	1,8	2,0	0,8	0,35
<i>Cattle</i>					
< 60	2,0	1,1	1,0	0,8	0,30
60- 100	2,2	1,8	1,0	1,0	0,30
100- 150	2,4	1,8	1,0	1,2	0,35
150- 200	2,5	2,0	1,2	1,4	0,40
200- 400	2,6	2,2	1,4	1,6	0,55
>400	2,8	2,2	1,4	1,8	0,65
<i>Adult</i>					

<i>horses</i>	13,5	4,5	1,8	-	-
---------------	------	-----	-----	---	---

TABLE 12

*Guidelines for accommodating farm animals in stalls
(in stock and during procedures in user establishments)*

Species and weight kg	Minimum stall area m ²	Minimum stall length m	Minimum stall partition m
<i>Pigs</i>			
100-150	1,2	2,0	0,9
> 150	2,5	2,5	1,4
<i>Sheep</i>			
< 70	0,7	1,0	0,9
<i>Goats</i>			
< 70	0,8	1,0	0,9
<i>Cattle</i>			
60-100	0,6	1,0	0,9
100-150	0,9	1,4	0,9
150-200	1,2	1,6	1,4
200-350	1,8	1,8	1,4
350-500	2,1	1,9	1,4
> 500	2,6	2,2	1,4
<i>Adult horses</i>	4,0	2,5	1,6

Note: Stalls should be sufficiently wide to allow an animal to lie comfortably.

TABLE 13

*Guidelines for caging birds
(in stock and during procedures in user establishments)*

Species and weight g	Minimum area for one bird cm ²	Minimum area for 2 birds cm ² /bird	Minimum area for 3 birds cm ² /bird	Minimum cage height cm	Minimum length of feed trough per bird cm
<i>Chickens</i>					
100-300	250	200	150	25	3
300-600	500	400	300	35	7
600-1 200	1 000	600	450	45	10
1 200-1 800	1 200	700	550	45	12
1 800-2 400	1 400	850	650	45	12
<i>(Adult males)</i>	1 800	1 200	1 000	60	15
> 2 400					
<i>Quails</i>					
120-140	350	250	200	15	4

Note: “Area” means the product of cage length and cage width measured internally and horizontally, NOT the product of the floor length and floor width.

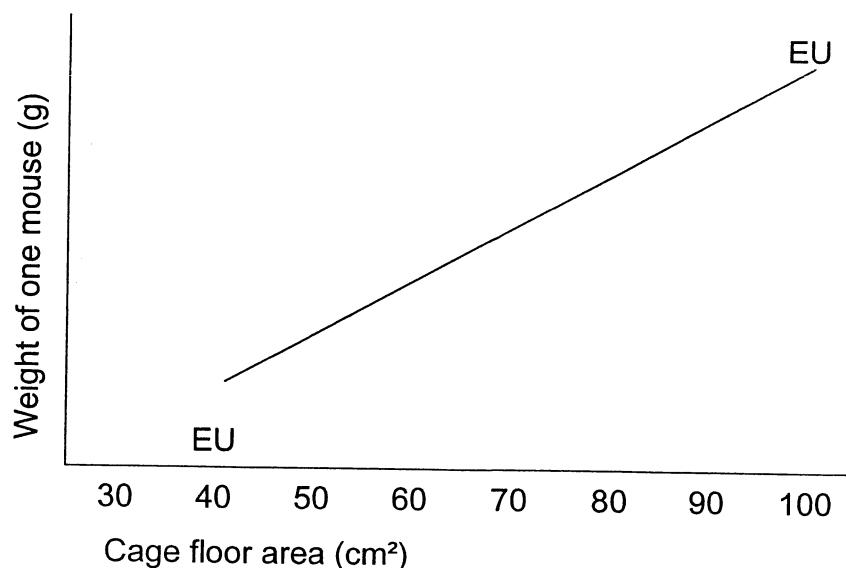
For definition of “cage height” see note to Table 6.

Mesh size in grid floors should not be greater than 10 x 10 mm for young chicks, and 25 x 25 mm for pullets and adults. The wire thickness should be at the least 2 mm. The sloping gradient should not exceed 14 % (8°). Water troughs should be of the same length as the feed troughs. If nipples or cups are provided, each bird should have access to two. Cages should be fitted with perches and allow birds in single cages to see each other.

FIGURE 1

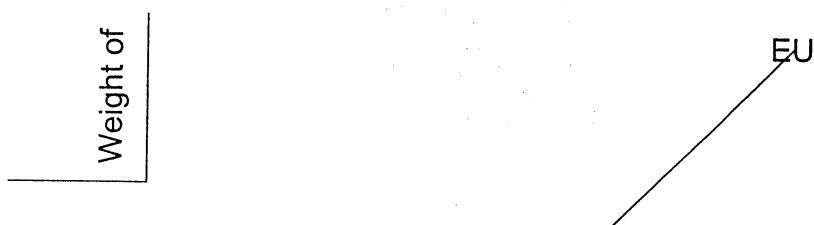
Mice (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

Given the weight of a mouse, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

FIGURE 2

Rats (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

Given the weight of a rat, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

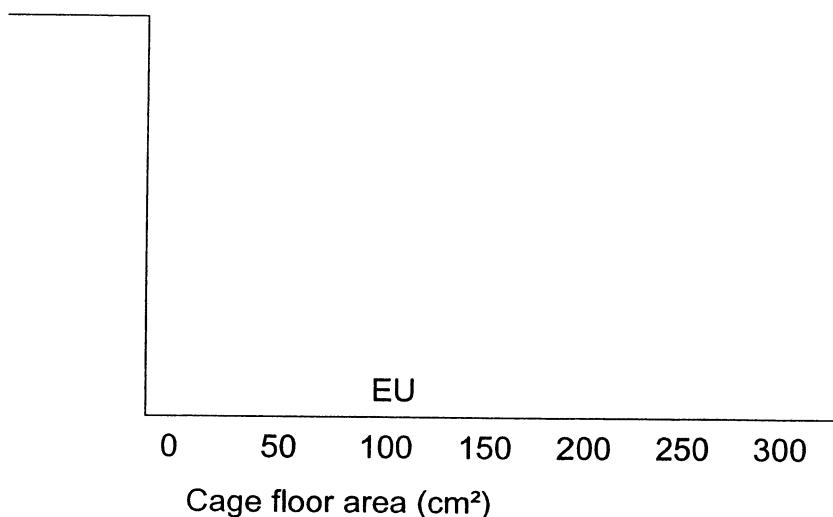
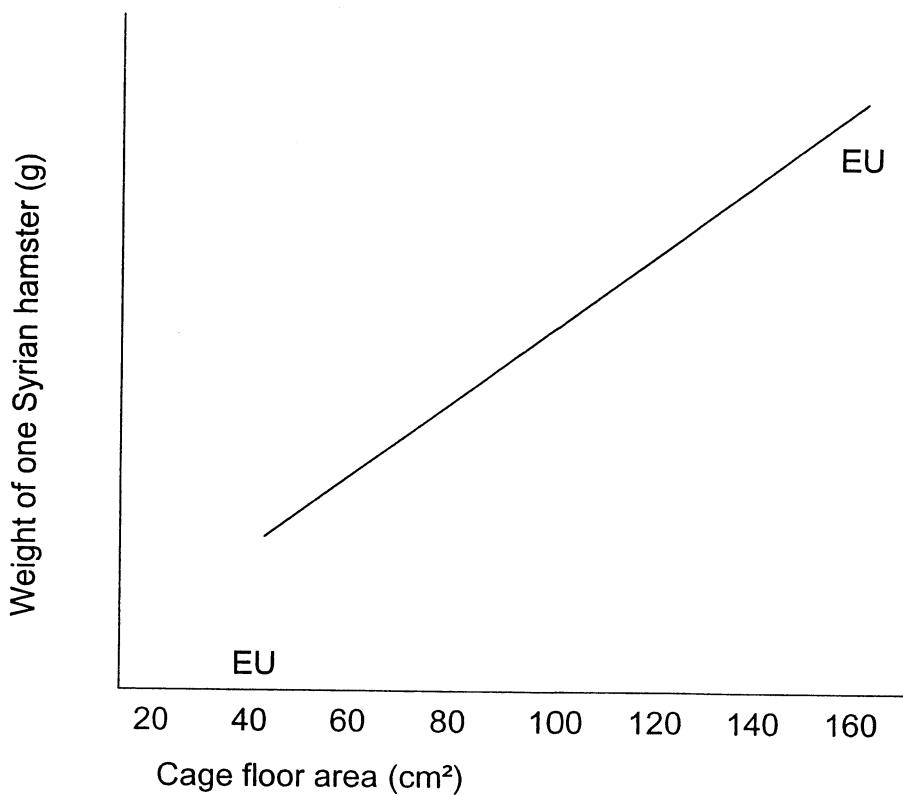

FIGURE 3

Syrian hamsters (in stock and during procedures)

Minimum cage floor area

Given the weight of a Syrian hamster the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

FIGURE 4

Guinea pigs (in stock and during procedures)

Minimum cage floor area

Given the weight of a guinea pig, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

Weight
of one

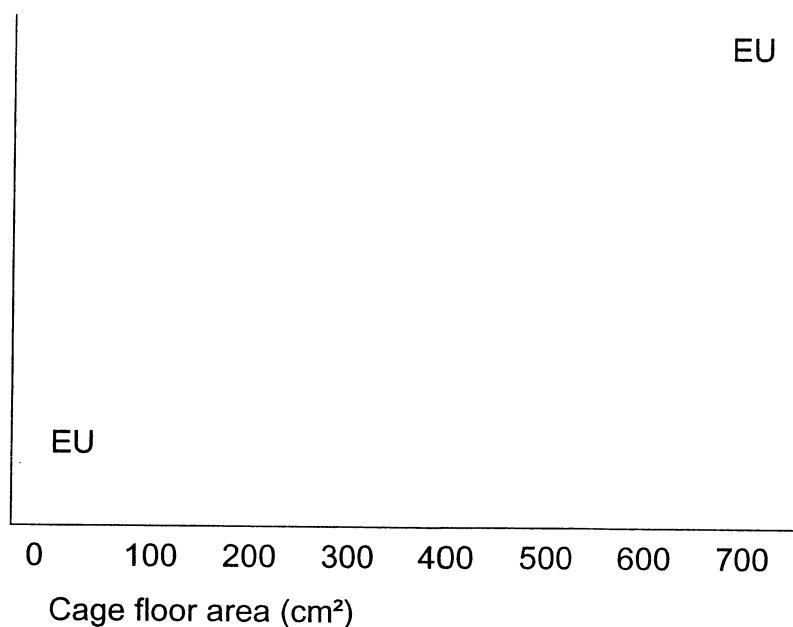
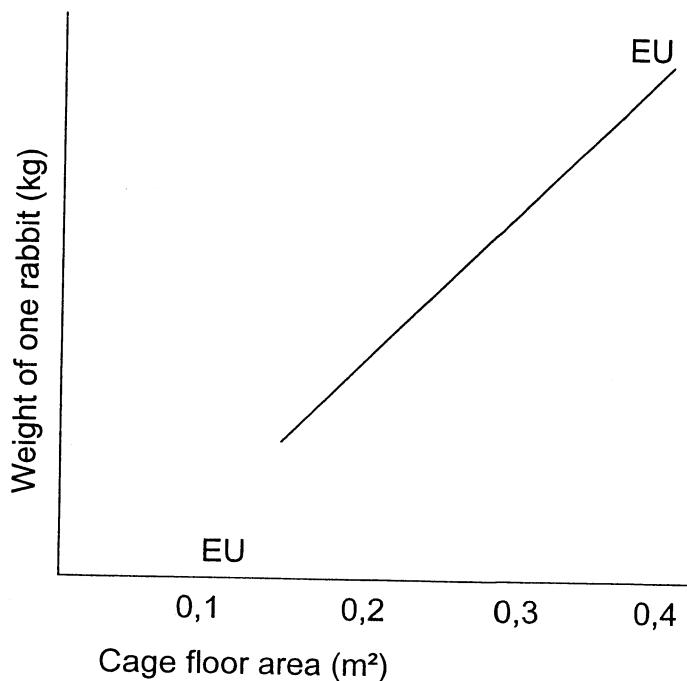

FIGURE 5

Rabbits (in stock and during procedures)

Minimum cage floor area

Given the weight of a rabbit, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area it should be allocated.

FIGURE 6

Rabbits (in breeding)

Minimum cage floor area for doe with unweaned litter

Given the weight of a doe, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area it should be allocated.

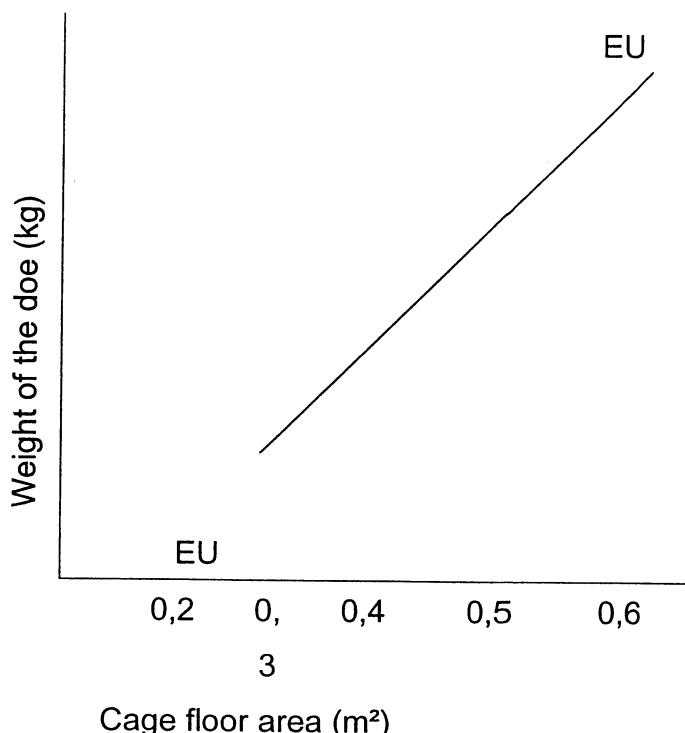

FIGURE 7

Cats (in stock and during procedures)

Minimum cage floor area

Given the weight of a cat, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area it should be allocated.

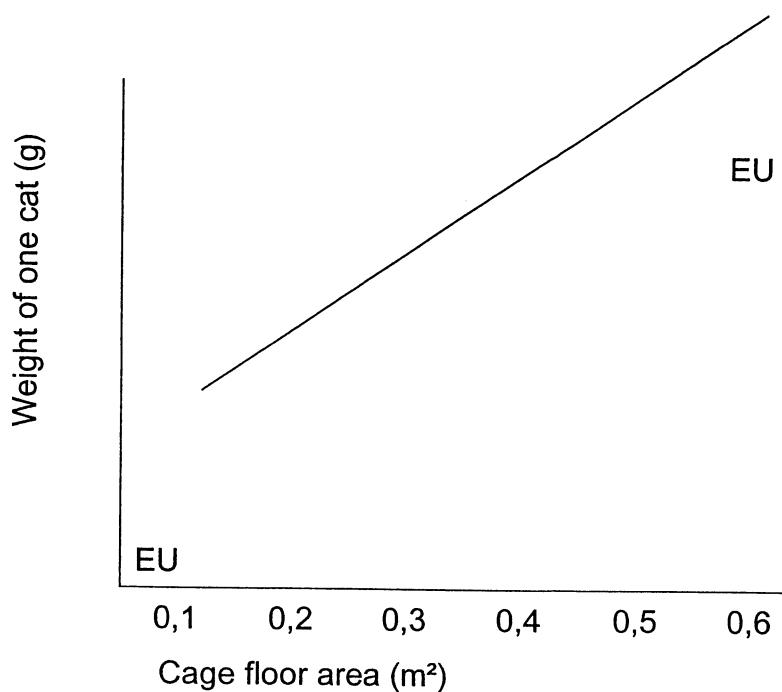
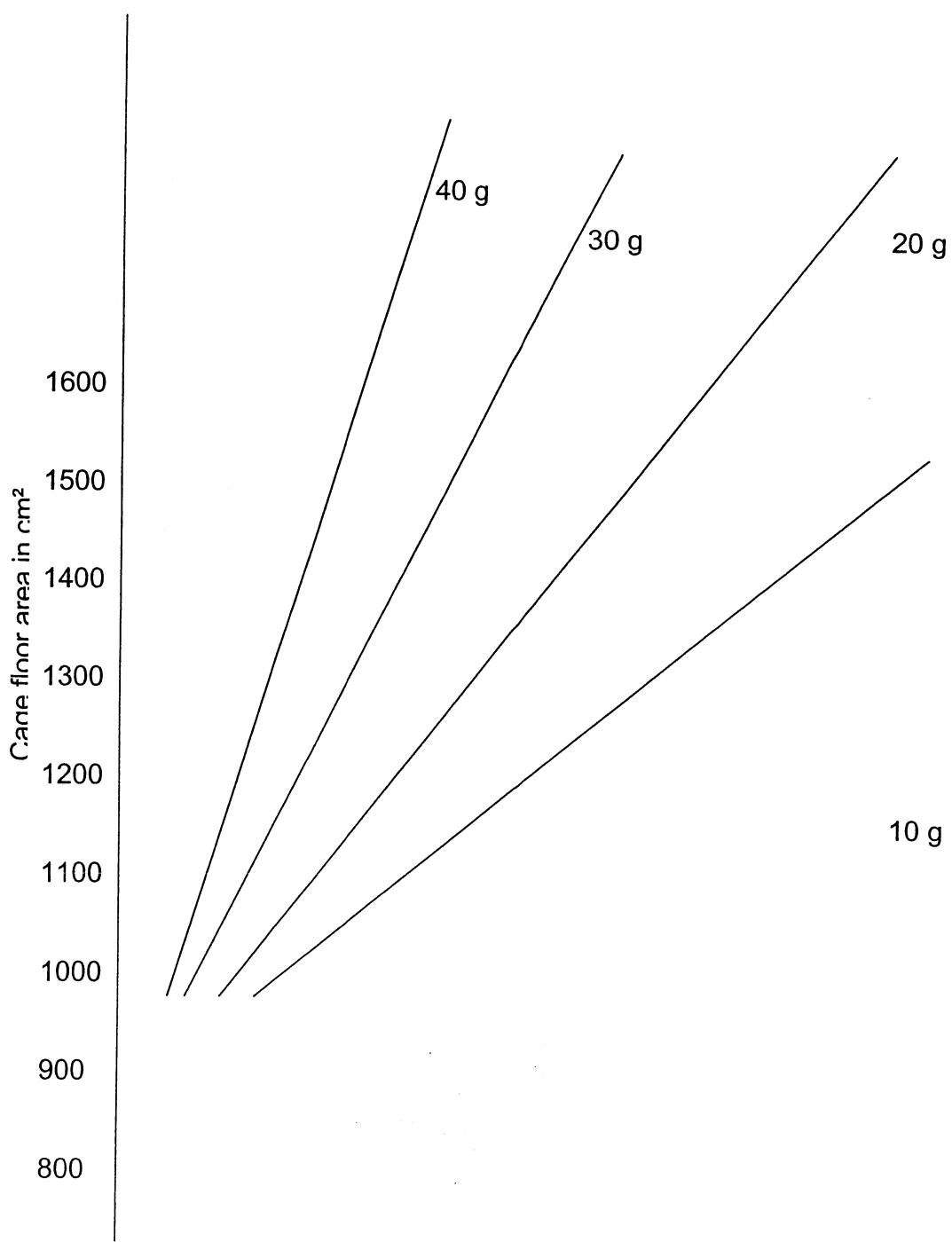
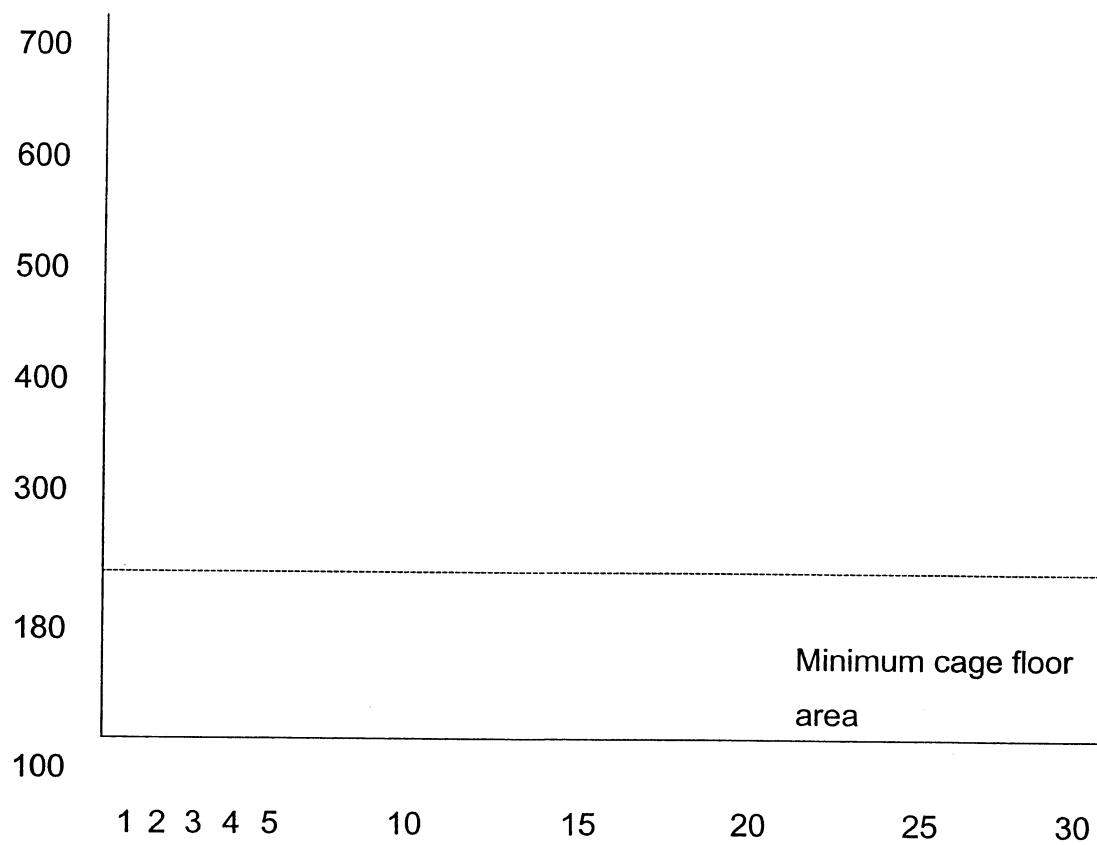

FIGURE 8

*Guide to the relationship between number of mice per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)*

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 1

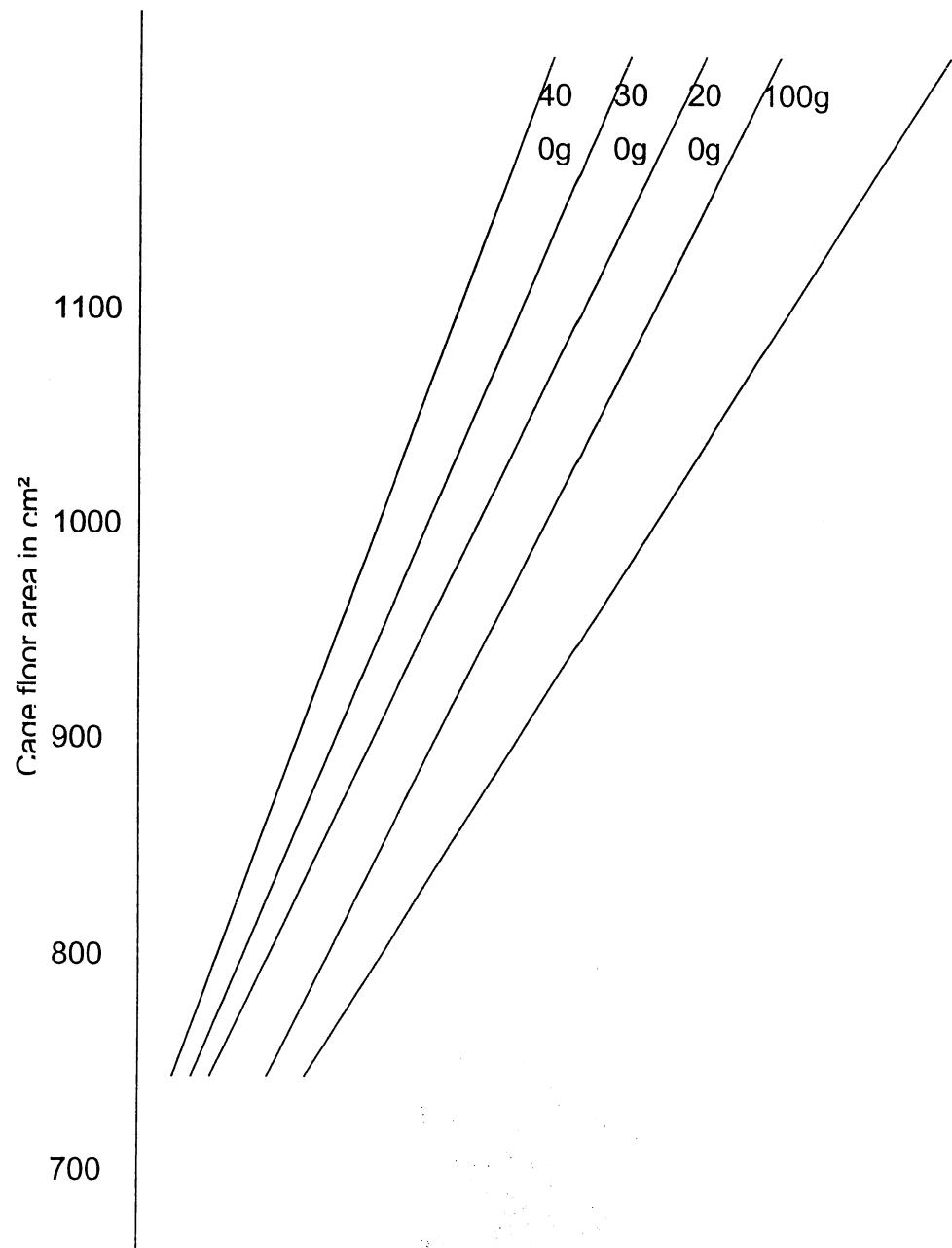
Number of mice

Minimum height of mouse cage: 12 cm

FIGURE 9

*Guide to the relationship between number of rats per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)*

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 2

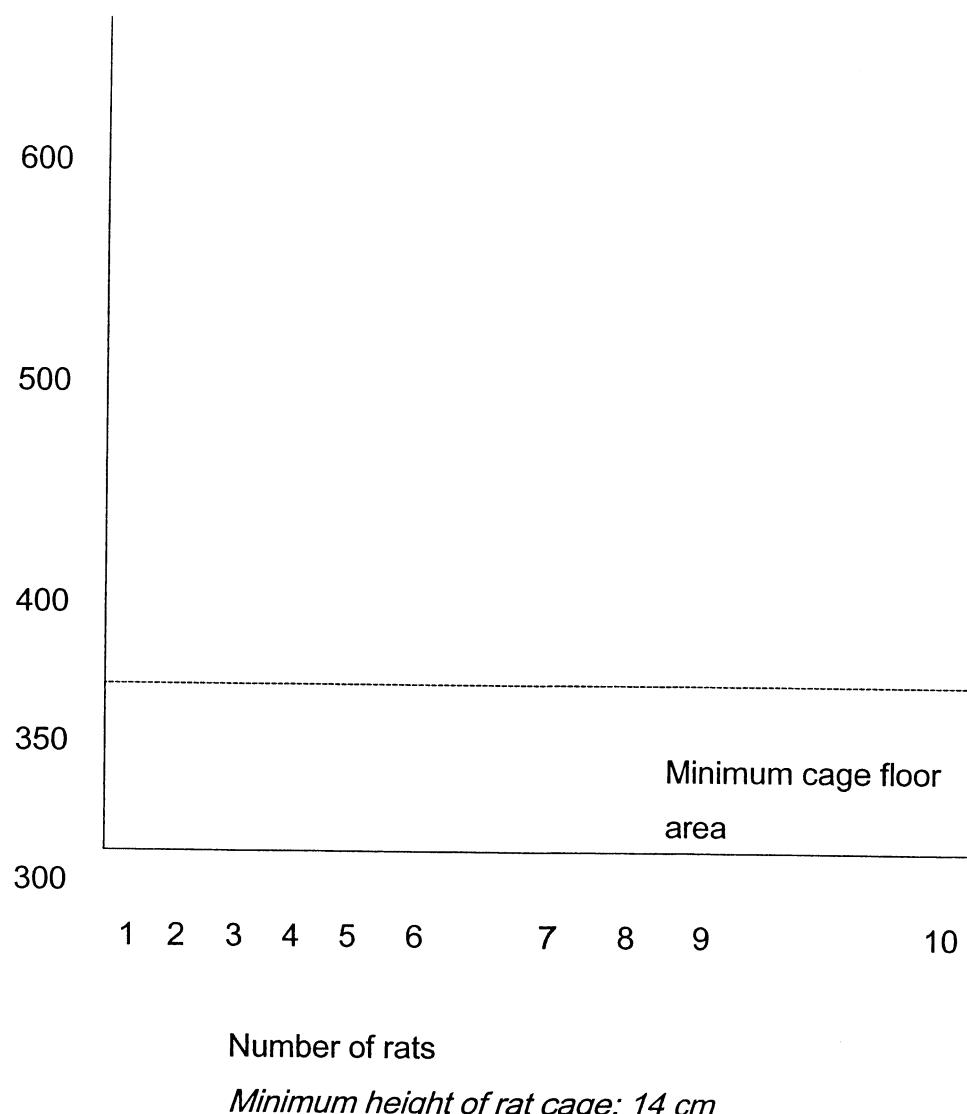
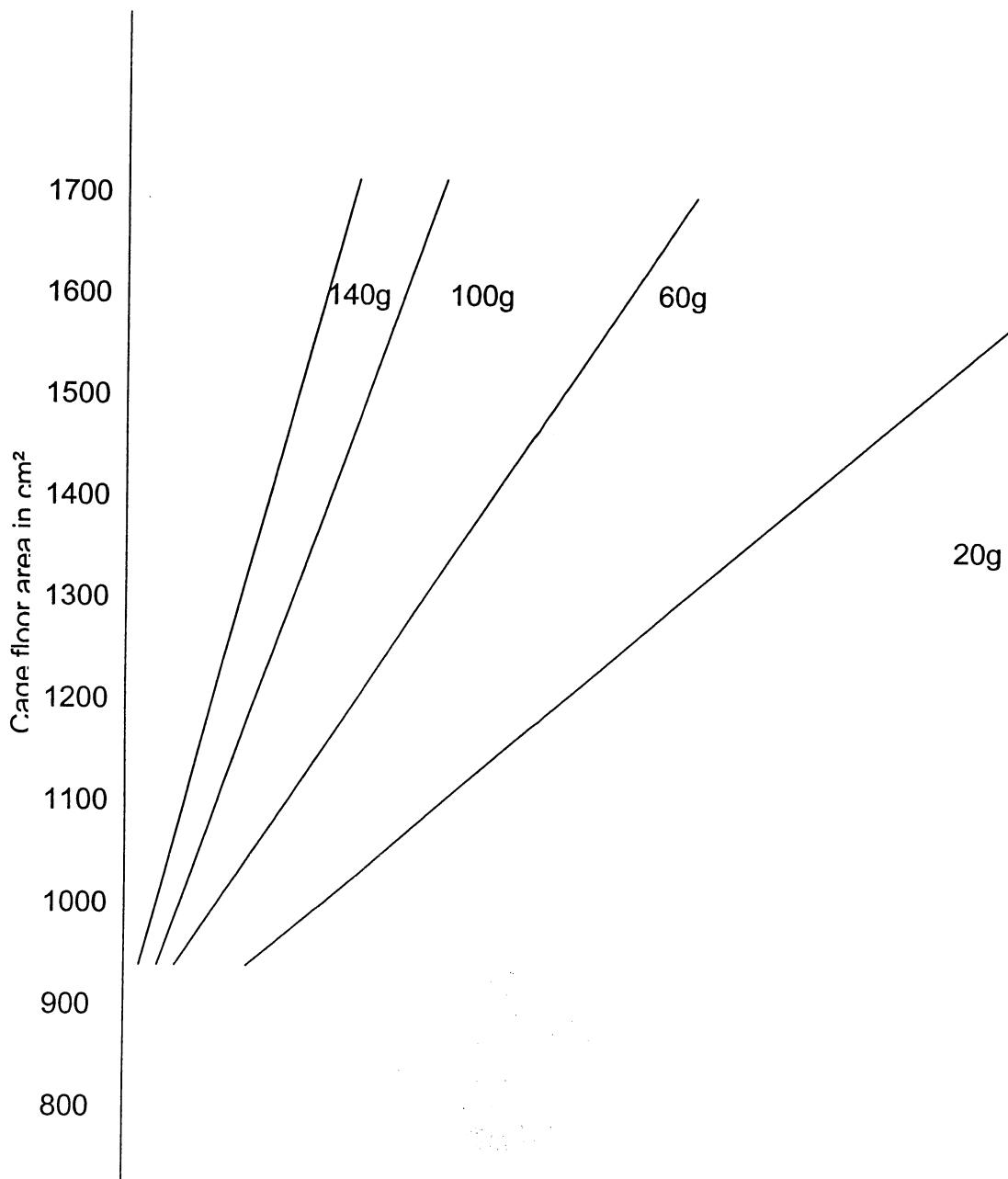
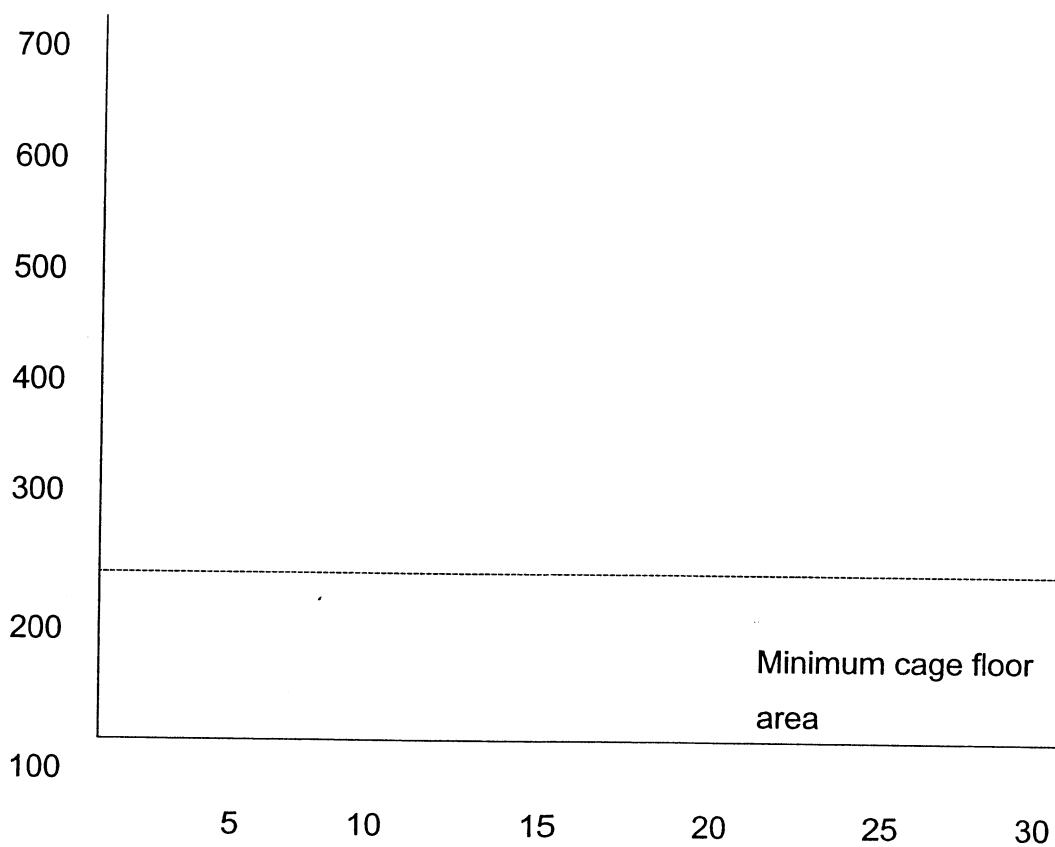

FIGURE 10

*Guide to the relationship between number of hamsters per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)*

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 3

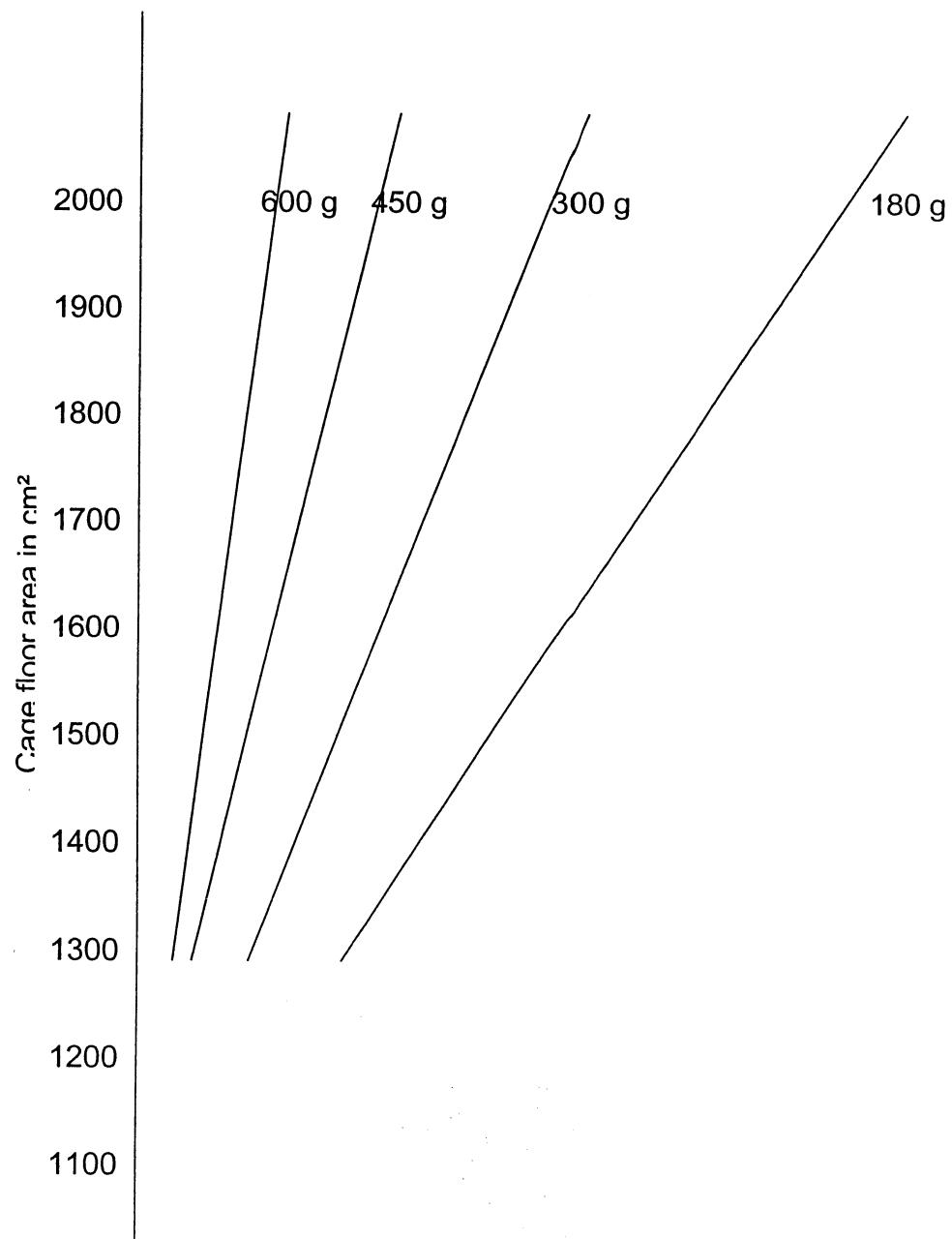
Number of hamsters

Minimum height of hamster cage: 12 cm

FIGURE 11

*Guide to the relationship between number of guinea pigs per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)*

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 4

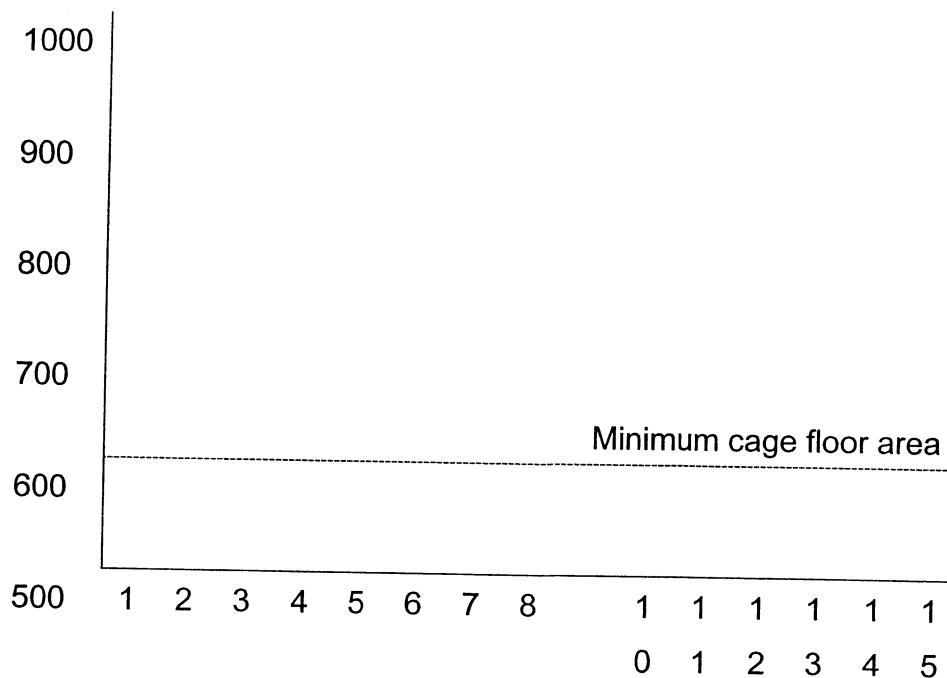
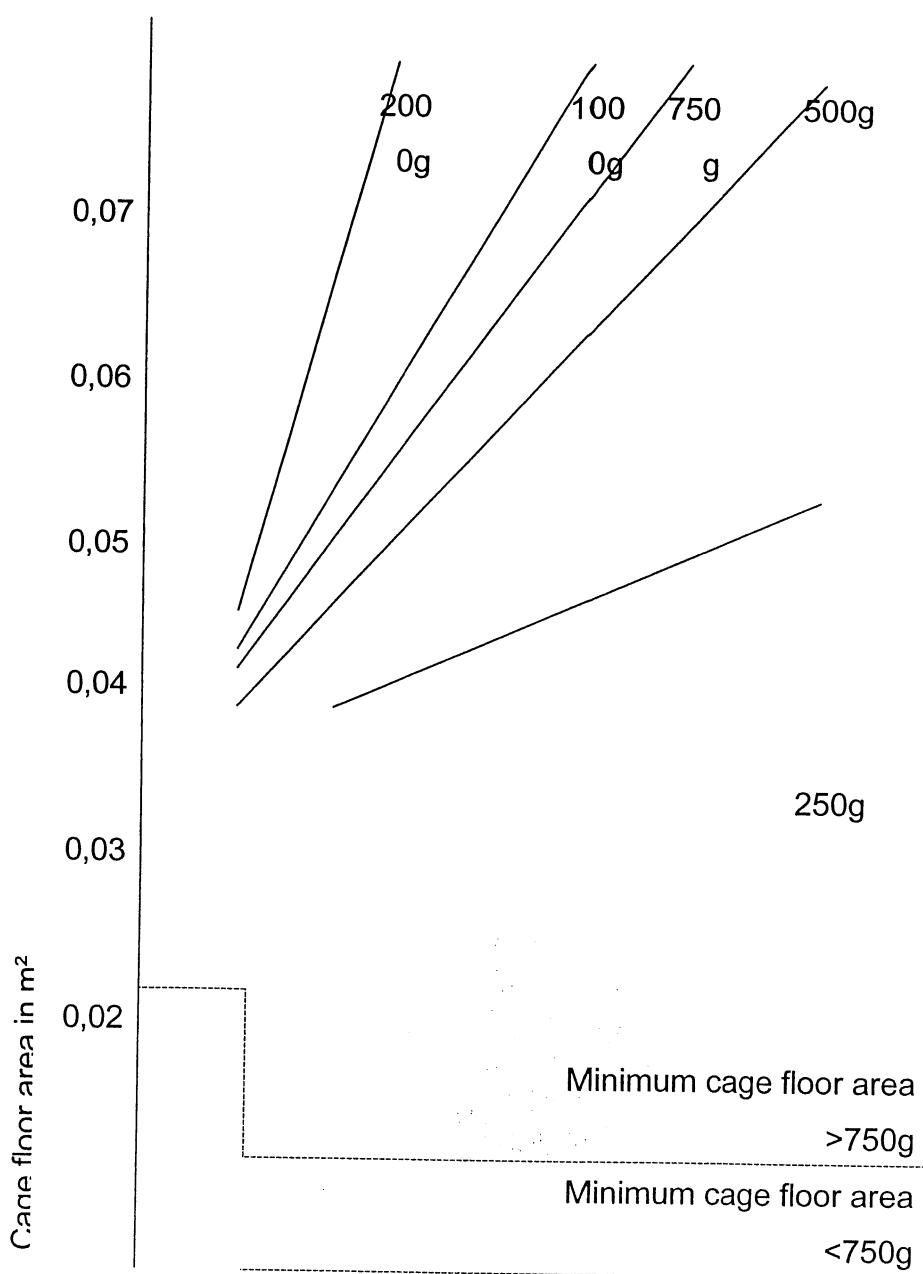
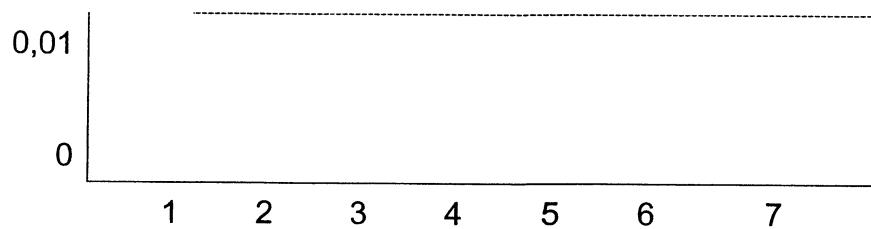

FIGURE 12

*Guide to the relationship between number of rabbits per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)*

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 5

Number of rabbits

Minimum height of rabbit cage: see Table 3

APPENDIX B

Statistical tables

and

**Explanatory notes for their completion
in fulfilment of the requirements
in Articles 27 and 28
of the Convention**

Introduction

Under Article 27 and 28 of the Convention, each Party shall collect statistical information relating to certain aspects of procedures coming under the Convention and communicate this information to the Secretary General of the Council of Europe who shall publish the information received.

The method used to collect the information is for each Party to decide and, of course, any additional statistical information may be collected to satisfy national requirements. However, in order to facilitate the work of the Secretary General, the information supplied to him must be comparable and in accordance with the attached tables. Data shall be collected per calendar year.

General

The animals to be counted are those which will be put to a use which may cause them pain, suffering, distress or lasting harm (see Article 1.2.c of the Convention). The counting shall take place when the animals are put to use in a procedure. Each animal shall be counted once only in the same table. Animals not subject to procedures as defined in Article 1.2.c shall not be counted for the purpose of collecting statistical information in the context of this Convention.

The very nature of biological research makes it inevitable that occasions will arise when it is difficult to decide in which column of a table an animal being used in a procedure should be recorded. There is no right or wrong method of solving the problem, which is one of individual choice. Subject to such

directives as the competent authorities may give, it is for the scientist to decide where to record his animal.

It is, however, essential to ensure that no animal is counted twice in the same table.

Table 1

The number and kinds of animals used in procedures

In this table the total number of animals used in procedures shall be given, this total being broken down by types or classes of animal.

Table 2

The number of animals used in procedures for selected purposes

This table is intended to show the number of animals used in the broad areas of: fundamental research, development of new products, safety evaluation, diagnosis of disease, and education and training. In column 1, "medical" includes veterinary medicine.

Table 3

The number of animals used in procedures for selected purposes for the protection of man, animals and the environment by toxicological or other safety evaluations

This table is intended to give a more detailed breakdown of procedures carried out for the general protection of man, animals and the environment excluding medical purposes. Column 6 includes harmful radiation.

Table 4

The number of animals used in procedures concerned with diseases and disorders

This table is intended to illustrate the number of animals used for medical purposes, including veterinary medicine, with special reference to three areas of human disease which are of particular public concern.

Table 5

The number of animals used in procedures required by law

An entry in the column "Party only" shall be made when the procedure is required by the law of the Party in which the procedure takes place, including international obligations into which that Party has entered (for example as a Party to the Convention on the Elaboration of a European Pharmacopoeia or as a member State of the European Communities).

An entry in the column "Other Parties only" shall be made where the aim of the procedure is specifically to meet requirements, including trade requirements, in

countries other than the Party, including also requirements of conventions to which the latter is not a party.

"Both" shall be used where the procedure is intended to meet requirements of both groups; in this case no entry shall be made in either of the other two columns.

TABLE 1

*The number and kinds of animals used in procedures
during (year) in (Party)*

Mice (<i>Mus musculus</i>)	
Rats (<i>Rattus norvegicus</i>)	
Guinea pigs (<i>Cavia porcellus</i>)	
Other rodents (<i>other Rodentia</i>)	
Rabbits (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	
Apes (<i>Hominoidea</i>)	
Other simians (<i>Cercopithecoidea & Ceboidea</i>)	
Prosimians (<i>Prosimia</i>)	
Dogs (<i>Canis familiaris</i>)	
Cats (<i>Felis catus</i>)	
Other carnivores (<i>other Carnivora</i>)	
Horses, donkeys and cross-breds (<i>Equidae</i>)	
Pigs (<i>Sus</i>)	
Goats and sheep (<i>Capra & Ovis</i>)	
Cattle (<i>Bos</i>)	
Other mammals (<i>other Mammalia</i>)	
Birds (<i>Aves</i>)	
Reptiles (<i>Reptilia</i>)	
Amphibians (<i>Amphibia</i>)	

Fish (<i>Pisces</i>)	
Total	

TABLE 2

*The number of animals used in procedures for selected purposes
during (year) in (Party)*

	All species	Selected species		
		Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primates
1 Biological (including medical) studies of a fundamental nature				
2 Discovery, development and quality control (including safety evaluation) of products or appliances for human and veterinary medicine				
3 Diagnosis of disease				
4 Protection of man, animals and the environment by toxicological or other safety evaluations				
5 Education and training				

TABLE 3

*The number of animals used in procedure for selected purposes
for the protection of man, animals and the environment
by toxicological or other safety evaluations
during (year) in (Party)*

Further classification of Item 4 of Table 2	All species	Selected species		
		Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primat es
1 Substances used or intended to be used mainly in agriculture				
2 Substances used or intended to be used mainly in industry				
3 Substances used or intended to be used mainly in households				
4 Substances used or intended to be used mainly as cosmetics or toiletries				
5 Substances used or intended to be used mainly as additives in food for human consumption				
6 Potential or actual hazards of contaminants in the general environment				

TABLE 4

*The number of animals used in procedures concerned with diseases and disorders
during (year) in (Party)*

		All species	Selected species		
			Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primates
	1 Cancer (excluding evaluations of carcinogenic hazards)				
	2 Cardiovascular diseases				
	3 Nervous and mental disorders				
	4 Other human and animal diseases				

Note: When a procedure covers cancer under any item from 2 to 4, the cancer classification should take precedence.

TABLE 5

*The number of animals used in procedures required by law
during (year) in (Party)*

	All species	Selected species		
		Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primate s
Party only				
Other Parties only				
Both				

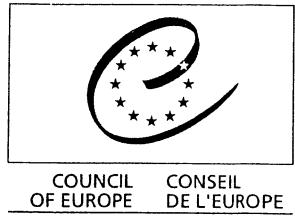
Open for signature by the member States of the Council of Europe and by the European Communities, in Strasbourg, on 18 March 1986.

Entry into force: 1 January 1991.

Summary of the treaty

The Convention is designed primarily to reduce both the number of experiments and the number of animals used for such purposes. It encourages Parties not to experiment on animals except where there is no alternative. All research into alternative methods should be encouraged. Animals to be experimented on should be selected on the basis of clearly established quantitative criteria and must be well cared for and spared avoidable suffering whenever possible.

To this end, the Convention lays down a number of principles which are to be considered only as a starting point. The Parties meet regularly to examine the application of the Convention and, if appropriate, to extend or strengthen its provisions

European Treaty Series - No. 170

**PROTOCOL OF AMENDMENT
TO THE EUROPEAN CONVENTION
FOR THE PROTECTION OF VERTEBRATE
ANIMALS USED FOR EXPERIMENTAL
AND OTHER PURPOSES**

Strasbourg, 22.VI.1998

The member States of the Council of Europe and the European Community, signatories to this Protocol to the European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental and other Scientific Purposes, opened for signature in Strasbourg, on 18 March 1986 (hereinafter referred to as "the Convention"),

Having regard to the Convention which includes general provisions designed to safeguard animals intended to be used for scientific purposes from suffering, pain and distress, and to the member States' resolve to limit the use of animals for experimental and other scientific purposes, with the aim of replacing such use whenever possible, in particular by seeking alternative measures and encouraging the use of these alternative measures;

Considering the technical nature of the provisions included in the appendices to the Convention;

Acknowledging the need to ensure their consistency with the results of research in the fields covered,

Have agreed as follows:

Article 1

Article 30 of the Convention shall be amended as follows:

- "1 The Parties shall, within five years from the entry into force of this Convention and every five years thereafter, or more frequently if a majority of the Parties should so request, hold multilateral consultations within the Council of Europe to examine the application of this Convention, and the advisability of revising it or extending any of its provisions.
- 2 These consultations shall take place at meetings convened by the Secretary General of the Council of Europe. The Parties shall communicate the name of their representative to the Secretary General of the Council of Europe at least two months before each meeting.
- 3 Subject to the provisions of this Convention, the Parties shall draw up the rules of procedure for the consultations."

Article 2

The Convention shall be supplemented by a new Part XI: "Amendments" including a new Article 31 as follows:

- "1 Any amendment to Appendices A and B, proposed by a Party or by the Committee of Ministers of the Council of Europe shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him to the member States of the Council of Europe, to the European Community and to any non-member State which has acceded to, or has been invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 34.

- 2 Any amendments proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined, not less than six months after the date of forwarding by the Secretary General, at a multilateral consultation where it may be adopted by a two-thirds majority of the Parties. The text adopted shall be forwarded to the Parties.
- 3 Twelve months after its adoption at a multilateral consultation, any amendment shall enter into force unless one third of the Parties have notified objections."

Article 3

Articles 31 to 37 of the Convention shall become Articles 32 to 38 respectively.

Article 4

- 1 This Protocol shall be open for signature by the Signatories to the Convention, which may become Parties to this Protocol by:
 - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
 - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 A Signatory of the Convention may not sign this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, nor deposit an instrument of ratification, acceptance or approval, unless it has already

deposited or simultaneously deposits an instrument of ratification, acceptance or approval of the Convention.

- 3 States which have acceded to the Convention may also accede to this Protocol.
- 4 The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 5

This Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date on which all the Parties to the Convention have become Parties to this Protocol in accordance with Article 4.

Article 6

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the other Parties to the Convention and the European Community of:

- a any signature without reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- b any signature with reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- c any deposit of an instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

- d any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 5 thereof;

e any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 22nd day of June 1998, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the other Parties to the Convention and to